

Gmina Wąpielsk Stop niszczeniu drogi

Mieszkańcy Lamkowizny i Łapinóża-Rumunek skarżą się na zniszczenia drogi gminnej. Według nich, powodują je samochody dojeżdżające do miejscowej zwirowni. W piątek 10 marca wójt organizuje spotkanie w tej sprawie

➤ str. 2

Wywiad Obwodnica jest potrzebna

W rozmowie z naszym tygodnikiem marszałek województwa Piotr Całbecki mówi o szansach na zbudowanie w Rypinie obwodnicy, sytuacji gimnazjum w Skrwilnie i rozwoju szpitala powiatowego

➤ str. 3

Gmina Brzuze Gmina na ratunek przyrodzie

Kilka dni temu mieszkańcy Ugoszcza informowali nas o prowadzonej wycinie ponad 100-letnich drzew. W wyjaśnienie sprawy zaangażował się wójt Jan Koprowski, który zaalarmował organy ścigania

➤ str. 4

Rypin Korniki wracają z nową płytą

Wokalna grupa dziecięca Korniki przygotowuje się do wydania drugiego albumu, a jego premiera jest zaplanowana na Dzień Dziecka. O muzycznej pasji opowiada: opiekun grupy Cezary Kubacki i młodzi artyści

➤ str. 7

Futsal Faworyci obronili tytuł

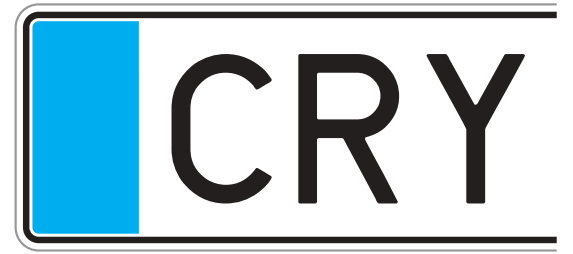
W ostatniej kolejce gminnej ligi hallowej w Radzikach Dużych Kamal wygrał 3:2 z juniorami Mechanika i przypieczętował zwycięstwo w całych rozgrywkach

➤ str. 31

TYGODNIK

REGIONU

RYPIŃSKIEGO

TYGODNIK REGIONU RYPIŃSKIEGO

1,99 zł (w tym 5% VAT), NR 10/2017 (79) CZWARTEK, 9 MARCA 2017

Nowy patron ronda?

RYPIN ➤ Na ubiegłotygodniowym posiedzeniu Komisja Kultury Rady Miasta Rypin zajęła się wnioskiem ws. nadania rypińskiemu rondu imienia rotmistrza Witolda Pileckiego. Czy pomysł spodoba się mieszkańcom?

Pierwotny wniosek wpłynął do burmistrza w lutym 2015 roku, z inicjatywy członków Klubu Gazety Polskiej w Rypinie. Został on skierowany pod obrady ówczesnej Komisji Kultury, Promocji i Rozwoju Rady Miasta Rypin.

– Losy rotmistrza Witolda Pileckiego, jednego z najmężniejszych żołnierzy całej II wojny światowej, są jedną z najbardziej tragicznych polskich historii w XX wieku – argumentowali wnioskodawcy. – Niemający w Rypinie upamiętnienia, przecież walczył o wolną Polskę, za którą został zamordowany przez komunistycznych zbrodniarzy, służących

okupantowi sowieckiemu. Wybór miejsca dla tego patrona nie jest przypadkowy, to centrum miasta, z którego rozchodzą się drogi w cztery strony Polski, a więc miejsce centralne dla tak zasłużonego patrioty-bohatera walki wyzwoleńczej.

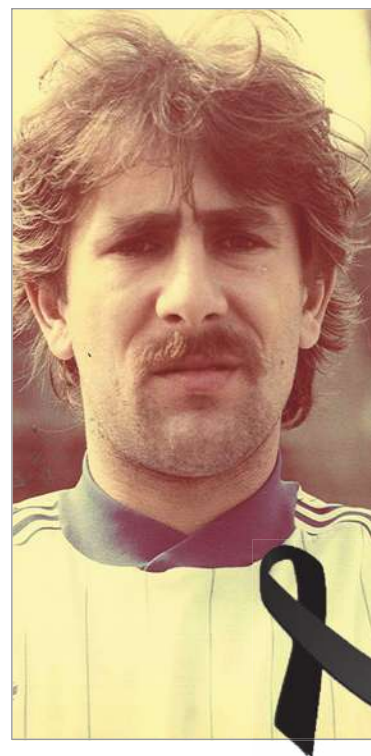
Po przeanalizowaniu dokumentu, członkowie komisji pozytywnie odnieśli się do tego wniosku, ale jednocześnie zwrócili uwagę, że w dyskursie publicznym pojawiają się propozycje również innych nazw m.in. Solidarności, Armii Krajowej i Księcia Władysława. Ta ostatnia postać, decydującą radą miasta, zostanie jednak

uhonorowana w innym miejscu, prawdopodobnie przy Placu Sienkiewicza. W związku z tym, temat nadania rondy imienia rotmistrza Pileckiego znów stał się aktualny.

– Komisja kultury niezwłocznie zwróci się do burmistrza z prośbą o spotkanie i omówienie tego tematu – tłumaczy przewodniczący komisji Paweł Sobierajski. – Zmieniły się okoliczności, książkę Władysław zostanie uczczony w innym miejscu, dlatego wniosek Klubu Gazety Polskiej powinien zostać rozważony. Według mnie, postać rotmistrza Pileckiego niewątpliwie zasługuje na upamiętnienie. To postać bez skazy, jeden z polskich bohaterów. Uważam jednak, że warto, aby w tej sprawie wypowiedzieli się mieszkańcy Rypina.

Ostatnim patronem rypińskiego ronda był do 2010 roku napoleoński marszałek Andre Massena. Po utworzeniu przez Napoleona Księstwa Warszawskiego w 1807 roku, Massena za zasługi w wyzwoleniu ziem polskich spod panowania zaborców, otrzymał we władanie dobra w okolicach Rypina i część miasta.

Tekst i fot.
Tomasz Błaszkievicz

GMINA SKRWILNO

➤ Odeszła legenda Skrwy

W poniedziałek 6 marca w wieku 57 lat zmarł Marek Ostrowski, wielokrotny reprezentant Polski w piłce nożnej i uczestnik Mistrzostw Świata w Meksyku w 1986 roku. Piłkarz urodził się w Skrwilnie, a później przez wiele lat grał w Pogoni Szczecin.

– Gościliśmy Marka Ostrowskiego w lipcu ubiegłego roku, przy okazji 50-lecia Skrwy – wspomina trener Paweł Celebucki. – To było bardzo miłe i wartościowe dla moich podopiecznych spotkanie. Wiadomość o jego śmierci jest przykra dla całej społeczności Skrwilna.

Marek Ostrowski rozegrał 37 meczów w reprezentacji narodowej.

Tomasz Błaszkievicz
fot. Pogoń Szczecin

RYPIN ➤ Oldboje nie dali szans rywalom

W sobotę 4 marca w Rypińskim Centrum Sportu odbył się IV Turniej Sąsiadujących i Zaprzyjaźnionych Miast. Oldboje Lecha okazali się bezkonkurencyjni, pokonując w wielkim finale Lipno 6:1. Więcej na stronie 32.

Tekst i fot. Tomasz Błaszkievicz

Stop niszczeniu drogi

GMINA WĄPIELSK ➤ Mieszkańcy Lamkowizny i Łapinóża-Rumunek skarżą się na zniszczenia drogi gminnej. Według nich, powodują je samochody dojeżdżające do miejscowej zwirowni. W najbliższy piątek 10 marca wójt Dariusz Górski organizuje w urzędzie spotkanie obywatelskie w tej sprawie

Podczas niedawnego spotkania sołeckiego mieszkańcy wystąpili do wójty ze skargą na regularne niszczenie gminnej drogi przez ciężarówki. Samochody przewożą materiał pochodzący ze zwirowni w miejscowości Łapinóż-Rumunki.

Podczas roztopów i opadów deszczu masa samochodów ciężarowych z załadunkiem powoduje niszczenie drogi gruntowej i powstawanie kolein, co znacznie utrudnia mieszkańcom przeemieszczanie się. Zwirownia do końca lutego bieżącego roku miała pozwolenie na transport tą trasą, pod warunkiem, że powstrzyma się od wywozu materiału podczas roztopów. Według okolicznych mieszkańców, właściciele zwirowni nie wywiązali się z umowy i zlecali przejazd podczas nieodpowiednich warunków, co spowodowało regularne niszczenie drogi. Wójt Dariusz Górski zalecił mieszkańcom pisemne wszczęcie sprawy i zaproponował, że przedłuży zezwolenie właścicielom zwirowni pod warunkiem, że naprawią zniszczenia.

Wójt Górski nie wydawał zezwolenia właścicielom zwirowni, dopóki nie wyjdą z inicjatywą naprawy szkód na drodze. Przedsięwzięcie w sobotę 4 marca

podjęto się naprawy, lecz według mieszkańców jest to działanie na chwilę, po to, by uzyskać ponowne zezwolenie z gminy. Zdaniem ludzi, problem z drogami jest notoryczny, a przedsiębiorstwo nie naprawia dróg.

– Zamówiliśmy we wrześniu piękną, porządną równiarę, jeździła ona przez pięć godzin, a dwa czy trzy dni później znowu zaczęły się zniszczenia – opowiada Agnieszka Jarząbek, jedna z mieszkanki. – My z sołectwa wydajemy pieniądze, a jest ono biedne i małe, więc każda złotówka się liczy. Są to dla nas duże wydatki. Każdy inny człowiek, który by tu mieszkał, też zgłaszałby tę sprawę. Rozumiemy i nie możemy blokować tej działalności gospodarczej, tylko niech to będzie na godnych zasadach życia społecznego. My nie mamy maszyn do naprawy dróg, musimy je sami opłacać.

Mieszkańcy chcą skutecznej naprawy drogi twardszym materiałem i ograniczenia przejazdu pojazdów ciężarowych w momencie, gdy nawierzchnia jest mokra. Opowiadali, że przed zimą wysypiano im na drogę zwykłą ziemię, co pogorszyło sprawę.

– Gdyby raz w tygodniu puścili na drogę równiarę lub cho-

ciaż raz na dwa tygodnie, to zupełnie inaczej by się rozmawiało – stwierdza Agnieszka Jarząbek.

– Zanieśliśmy do wójty pismo z prośbą o regularne naprawy drogi przez właścicieli zwirowni, z listą podpisów w tej sprawie – tłumaczy sołtys Monika Terebus. – Marek Cieszyński przeczytał treść pisma i wręczył wójtowi. Pozostaje nam czekać na decyzję.

W miniony poniedziałek, gdy pogoda była deszczowa, kilka mieszkańek pokazywało nam obecny stan drogi. Nie trzeba było długo czekać na powód powstawania kolein. Między godziną 14.00 a 15.00, na drodze pojawił się samochód ciężarowy dojeżdżający do zwirowni. Mieszkanki zatrzymały kierowcę, aby spytać, czy ma zezwolenie na przejazd tą trasą. Mężczyzna odpowiedział, że je posiada zezwolenie, pokazał dokument. Zaniepokojony zaczął zapewniać, że na drugi dzień nie będą jeździć.

Za chwilę przyszedł mężczyzna mieszkający obok drogi, który widział całe zdarzenie z domu.

– Oni tutaj jeżdżą od siódmej rano – twierdzi. – Jedynym wyjściem jest wezwać inspekcję transportu drogowego, wtedy zrobią porządek.

Podczas dyskusji zdenerwowanych mieszkańców, chwilę po odjeździe pierwszej ciężarówki, przejechał obok drugi pojazd tego typu. Był rozpędzony, błoto pryskało na boki, powstały nowe koleiny.

Do tej pory wójt gminy Wąpielsk nie zezwalał zwirowni na transport drogą przez sołectwo Lamkowizny i Łapinóża-Rumunek, gdy droga jest mokra. Mieszkańcy postanowili więc zawiadomić wóldarza o naruszeniu zasad umowy.

– Absolutnie nie lekceważymy tej sprawy, mogę zapewnić, że głos mieszkańców jest dla nas ważny – mówi sekretarz Agnieszka Matyjasik. – Dlatego też będziemy chcieli spotkać się zarówno z przedstawicielami zwirowni, jak i osobami, które dostrzegają problem na co dzień.

Spotkanie odbędzie się w piątek 10 marca o 9.00 w Urzędzie Gminy Wąpielsk. Będą mogli w nim uczestniczyć wszyscy zainteresowani. Do tematu wrócimy w kolejnym wydaniu naszego tygodnika.

Daria Szepejnkowska i (ToB)
Fot. (daria)

W SKRÓCIE

RYPIN Przypomną historie hymnu

W czwartek 9 marca o 17.00 Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej zorganizuje spotkanie z Przemysławem Reym. Tematem prelekcji będą „Losy Mazurka Dąbrowskiego”. W tym roku przypadają dwie rocznice: 220-lecia powstania Pieśni Legionów Polskich we Włoszech oraz 90-lecia ustanowienia Mazurka Dąbrowskiego hymnem narodowym.

CIEKAWOSTKA Wiadukt Rypiński w Mławie

Na styczniowej sesji radni miejscy Mławy zdecydowali, że jeden z wiaduktów będzie nazywał się „Rypiński”. O nadanie tej nazwy wnioskował rypinianin Jacek Białobłocki, dyrektor szpitala w Mławie.

POWIAT Drzwi otwarte w szkołach średnich

Dla trzecioklasistów z gimnazjum nadchodzi czas decyzji. Po zdaniu egzaminów będą musieli wybrać szkołę średnią, w której spędzą kolejne trzy lata. We wtorek 14 marca uczniowie będą mogli zapoznać się z ofertą kształcenia Zespołu Szkół nr 4 w Nadrożu, a 23 marca drzwi otwarte zorganizują Zespoły Szkół: nr 1, nr 2 i nr 3 w Rypinie.

(ToB)

NA SYGNALE

RYPIN Groźne dachowanie

W piątkowy poranek 3 marca przy skrzyżowaniu ulic: Lipnowskiej i Osiedle Sportowe doszło do niebezpiecznego zdarzenia, w którym kierowca volkswagena golf'a nie dostosował prędkości do warunków panujących na drodze i wpadł do rowu, lądując na dachu. Po przybyciu na miejsce funkcjonariuszy okazało się, że 19-latek miał prawo jazdy dopiero od miesiąca. Za wykroczenie został ukarany mandatem karnym.

GMINA RYPIN BMW na podwójnym gazie

W sobotę 4 marca nad ranem w Zakroczu policjanci zatrzymali do kontroli BMW. Pojodem kierował 28-letni mieszkaniec powiatu brodnickiego. Po przebadaniu okazało się, że miał w wydychanym powietrzu ponad pół promila alkoholu.

POWIAT Okradł pracodawcę

W niedzielę 5 marca właściciel jednego z zakładów galwanicznych z powiatu rypińskiego zawiadomił policję o ujęciu pracownika, który wynosił elementy metalowe. Policjanci rozpoczęli działania, które potwierdziły, że zatrzymany mężczyzna ukradł elementy o wartości ponad 2,5 tys. złotych. Złodziejowi grozi do pięciu lat pozbawienia wolności.

oprac. (ToB)
fot. KPP w Rypinie

TYGODNIK REGIONU RYPIŃSKIEGO

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
tel. (56) 682 26 80
e-mail: redakcja@wpr.info.pl
Redaktor Naczelny:
Wojciech Kwiatkowski

Dział reklamy:
tel. (56) 682 26 80
e-mail: reklama@wpr.info.pl
Wydawca:
Wydawnictwo
Promocji Regionu Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
Druk:
GRUPA WM Sp. z o.o.
10-364 Olsztyn, ul. Tracka 5

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich redagowania i skracania. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Z marszałkiem o drogach

POWIAT ➤ W czwartek 2 marca w Starostwie Powiatowym w Rypinie gościł Piotr Całbecki. Marszałek województwa spotkał się z lokalnymi samorządowcami, a głównym tematem dyskusji były plany budowy dróg w naszym mieście i powiecie

Spotkanie z przedstawicielami powiatu, gmin i miasta dotyczyło trwających już przygotowań do kolejnych inwestycji na drogach wojewódzkich. W niedalekiej przyszłości mają zostać zmodernizowane drogi wylotowe na Mławę i Golub-Dobrzyń.

Jeszcze w tym roku ruszy remont kilometrowego odcinka ul. Lipnowskiej, którą przebiega trasa wojewódzka nr 557 w kierunku Lipna. Z kolei na skrzyżowaniu z ulicą Kościuszki pojawi się długo oczekiwana sygnalizacja świetlna. Na kolejne miesiące zaplanowano

też przygotowanie dokumentacji, która ma umożliwić modernizację mostu na Rypienicy.

Najwięcej emocji wzbudziła kwestia tzw. „małej obwodnicy”. Pomysł naszych samorządowców polega na wyremontowaniu i połączeniu już istniejących odcinków dróg, tak aby spełniały one funkcje obwodnicy. Realizacja remontów: skrzyżowania Mleczarska-Kościuszki-Piaski, drogi Godziszewy-Dylewo oraz Głowińsk-Głowińsk, będzie możliwa dzięki środkom z Regionalnego Programu Operacyjnego.

– Przyjęliśmy, że będziemy wspólnie ustalali połączenie tych dróg – tłumaczy starosta Zbigniew Zgórzyński. – Tak jak zasugerował pan marszałek Całbecki, po naszej stronie będzie wykup gruntu, a po

stronie Zarządu Dróg Wojewódzkich opracowanie dalszej koncepcji i planów. Padła też propozycja od pana marszałka, żebyśmy poszli szerzej i nie robili wyłącznie mini obwodnicy, ale budowali poważnie. Dlatego będę chciał rozmawiać z wójtem i burmistrzem, żebyśmy dokończyli mini obwodnicę, którą budujemy, a następnie włączyli te odcinki w plany budowy prawdziwej obwodnicy, sfinansowanej z funduszy wsparcia od pana marszałka. Dwa lata może potrwać przygotowanie dokumentacji i pozyskanie środków. W 2019 roku moglibyśmy ruszyć z budową, a około 2021 lub 2022 roku obwodnica służyłaby już mieszkańcom.

– Padły wnioski, aby opracować koncepcję całościową po to,

by zapewnić grunty pod tę przyszłą inwestycję i aby realizując ją etapami, nie trzeba było ponosić dodatkowych kosztów związanych z wykupem np. budynków, które powstałyby w międzyczasie – komentuje wicemarszałek Sławomir Kopyść. – Ważne jest, żeby już dziś się do tego przygotować. Bardzo cieszymy się z powodu tych rozmów. Obwodnica powinna powstać jak najszybciej.

Dalsze rozmowy podczas czwartkowego spotkania dotyczyły m.in. realizacji projektów oświatowych, dzięki którym do szkół prowadzonych przez powiat ma trafić wyposażenie pracowni zawodowych.

Tekst i fot.
Tomasz Błaszczewicz

Wywiad

Obwodnica jest potrzebna

W rozmowie z naszym tygodnikiem marszałek województwa Piotr Całbecki mówi o szansach na zbudowanie w Rypinie obwodnicy, sytuacji gimnazjum w Skrwilnie i rozwoju szpitala powiatowego.

– **Od wielu lat problemem Rypina jest budowy obwodnicy. W strategicznym dokumencie województwa, czyli Planie Spójności Komunikacyjnej, w planach rezerwowych pojawia się hasło – Obwodnica Rypina, z zapisem o braku dokumentacji. Obecnie nasi samorządowcy głoszą, że zostaną przeprowadzone remonty kilku powiązanych ze sobą dróg, które utworzą tzw. małą obwodnicę. Jak pan ocenia ten pomysł?**

– Kujawsko-Pomorski Plan Spójności Komunikacji Drogowej i Kolejowej to strategiczny dokument określający potrzeby i priorytety w obszarze szeroko pojętej komunikacji naszego województwa. Mamy świadomość, że jedną

z bardzo potrzebnych inwestycji jest budowa obwodnicy Rypina, dlatego inwestycja została zapisana w tym dokumencie. Potrzeba budowy tzw. małej obwodnicy Rypina jest sprawą jak najbardziej aktualną i ważną dla rozwiązania problemów komunikacyjnych miasta. W minionym tygodniu, podczas spotkania z samorządowcami z terenu powiatu rypińskiego, ustaliliśmy, że jest wola współpracy, której celem jest jak najszybsze wybudowanie tego połączenia komunikacyjnego. Ustaliliśmy, że w tej sprawie podpisane zostanie porozumienie lub list intencji. Rozmawialiśmy o zasadach współpracy – przygotowanie koncepcji, wytyczenie korytarza dla nowej drogi oraz przygotowanie projek-

tu zwykle leży po stronie samorządów lokalnych, podobnie jak współfinansowanie tej inwestycji wspólnie z samorządem województwa. Po stronie samorządów lokalnych pozostaje także poniesienie ewentualnych kosztów związanych z odszkodowaniem za grunty. Jesteśmy dobrej myśli, ponieważ w minionej perspektywie finansowej wybudowaliśmy, wspólnie z naszymi partnerami w samorządach lokalnych, wiele takich obwodnic, między innymi w Chełmnie, Mroczu, Janikowie, Brodnicy, Nakle czy Mogilnie. Wiele będzie zależało od zaangażowania lokalnych samorządów, w tym od przygotowań poczynionych do realizacji tego typu zadania.

– **Wójt gminy Skrwilno Da-**

riusz Kolczyński zwraca uwagę na problemy, które mogą pojawić się po wprowadzeniu nowego Prawa Oświatowego. Gmina Skrwilno pozyskała środki z RPO, na budowę gimnazjum i wciąż nie zakończył się okres trwałości projektu. Czy wobec faktu likwidacji tych szkół, istnieje zagrożenie, że gmina będzie zmuszona oddać fundusze?

– Okres tzw. trwałości projektu, który powstał z udziałem środków unijnych, trwa pięć lat od zakończenia realizacji inwestycji i jej rozliczenia. Zmiana sposobu organizacji systemu edukacji nie musi automatycznie oznaczać naruszenia zasady trwałości projektu unijnego. Tak długo jak obiekty, które zostały zbudowane, przebudowane czy też doposażone w oparciu o środki unijne, będą pozostawać u tego samego właściciela, będą funkcjonowały w publicznym systemie edukacji prowadząc działalność edukacyjno-naukowo-dydaktyczną, ryzyko zwrotu unijnej dotacji z RPO jest znikome. Nie ma więc powodów do obaw. Pracownicy Urzędu Marszałkowskiego, odpowiedzialni za kontrolę wydatkowania środków z RPO, będą jednak tego typu przypadki indywidualnie badać.

– **Czy Szpital Powiatowy w Rypinie ma szansę na dalszy rozwój w oparciu o środki z województwa?**

– Jestem zwolennikiem funkcjonowania silnych, nowoczesnych, powiatowych szpitali. Potwierdzeniem tego jest decyzja o dużych pieniądzach dedykowanych na modernizację oraz doposażenie szpitali powiatowych z RPO WKP 2007-2013. Dzięki tym środkom wszystkie lecznice powiatowe zyskały nowoczesny sprzęt i lep-

sze warunki lokalowe. Na ten cel przekazaliśmy łącznie prawie 200 milionów złotych. Także w nowym Regionalnym Programie Operacyjnym przewidzieliśmy środki na wsparcie ośrodków opieki zdrowotnej, w tym szpitali powiatowych. Ale też konkursy dotyczące wsparcia na wyposażenie w sprzęt medyczny przychodni podstawowej opieki medycznej i ambulatoriów opieki specjalistycznej. Czyli placówek, które są najbliższej mieszkańców i tych które mieszkańcy najczęściej odwiedzają.

Rozmawiał:
Tomasz Błaszczewicz
fot. UM w Toruniu

NSP - Nieruchomości Sp. z o.o.

Biuro pośrednictwa w obrocie nieruchomościami

Nasze biuro oferuje usługi:

- pośrednictwa w transakcjach sprzedaży i kupna nieruchomości
- pomoc w załatwianiu wszelkich formalności prawnych
- pośrednictwo w najmie i wynajmie nieruchomości
- sprawdzanie stanu prawnego
- pomoc w prowadzeniu negocjacji i wyborze notariusza

Golub-Dobrzyń ul. Pod Arkadami 11 (I piętro)
Czynne od poniedziałku do piątku w godz. 9:00-16:00
tel. kontaktowy 531-795-462 e- mail: nsp-n@wp.pl

REKLAMA

REKLAMA

sprzedaż • montaż • serwis • naprawa • regulacja

**OKNA
DRZWI
BRAMY
ROLETY
MOSKITIERY**

PRODUCENT

Golub-Dobrzyń
ul. Szosa Rypińska 3
tel. 731 731 201

Gmina na ratunek przyrodzie

GMINA BRZUZE ▶ Kilka dni temu mieszkańcy Ugoszcza informowali nas o prowadzonej wycinie ponad 100-letnich drzew. W wyjaśnienie sprawy zaangażował się wójt Jan Koprowski, który zaalarmował organy ścigania

Od 1 stycznia tego roku weszła w życie nowelizacja ustawy o ochronie przyrody. Zniesiona została konieczność posiadania zezwolenia na wycinkę drzew lub krzewów na prywatnej posesji pod warunkiem, że ich usunięcie nie będzie związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Automatycznie zniknęły też lub zmalały niektóre kary za wycinkę. Nowe przepisy spowodowały niekontrolowane usuwanie drzew, a problem nie ominął w ostatnich tygodniach gminy Brzuze. Sprawą wycięcia ponad 100-letnich drzew zajął się wójt Jan Koprowski.

– Jakie działania podjął urząd gminy w związku z informacją o wycinie drzew w Ugoszczu?

– Jan Koprowski: Wycinka drzew i likwidacja niezwykle cennych przyrodniczo i historycznie remizów śródpolnych Ugoszcza została zgłoszona do organów ścigania. Osiągnęliśmy natychmiastowy skutek – zaprzestanie wycinki. Może to być jednak efekt tymczasowy. Niestety nowe rozwiązania w ustawie o ochronie przyrody paradoksalnie prowokują do jej niszczenia, nawet jeżeli była kształtowana przez setki lat, ma wartość przyrodniczą, kulturową i jest dorobkiem wielu pokoleń.

– Jak przedstawia się sytuacja prawna terenu, na którym była prowadzona wycinka, czy jest to działka prywatna?

– Wycinka prowadzona była na terenach prywatnych, w największym gospodarstwie w gminie o powierzchni ponad 500 ha, po dawnym majątku Ugoszcz. W związku z wielkością gospodarstwa, wszystko co się tam dzieje, wywiera duży wpływ na pozostałą część gminy. Gospodarstwo zostało

sprzedane przez Agencję Nieruchomości Rolnych osobie mieszkającej ponad 150 km stąd. Być może to jest przyczyna lekceważenia potrzeb przyrody i względów społecznych. Wycinane są zadrzewienia śródpolne o powierzchni od kilku do kilkunastu arów każde. Miejsca te były ostojami cennych zwierząt i roślin, wyróżniały się w krajobrazie, zmniejszały ilość zanieczyszczeń, a przede wszystkim nie były użytkami rolnymi od setek lat. Okazuje się, że dawni właściciele tego terenu, tworzący zadrzewienia, mieli duże poszanowanie dla potrzeb przyrody. Przecież sadząc drzewa mieli na myśli następne pokolenia, w tym nasze. Patrząc na omawianą wycinkę nasuwa się pytanie, czy nasze pokolenie okaże się tak niewdzięczne i wytnie wszystko co piękne i pożyteczne, nie pamiętając o potrzebach przyszłych pokoleń?

– Tuż po wejściu w życie nowelizacji ustawy, rozmawiałem na jej temat z nadleśniczym Nadleśnictwa Skrwilno Jackiem Soborskim, który mówił, że wierzy w racjonalne działanie naszego społeczeństwa i nie spodziewa się masowej wycinki drzew. Czy według Pana ta ustawa jest właściwa?

– Przypadek z Ugoszcza zaprzecza tym słowom, ponieważ obok mieszkańców naszej gminy i rolników szanujących przyrodę, są też tzw. biznesmeni rolni z zewnątrz, gospodarujący na dużych powierzchniach i to oni są nastawieni na niszczenie użytków przyrodniczych. Zgodzę się z nadleśniczym, że w porównaniu do rozmiarów wycinki i nadmiernej eksploatacji lasów na terenie gminy Brzuze, skala likwidacji prywatnych zadrzewień była dotychczas niewielka. Wynika to jednak z obowiązują-

cych dotąd przepisów i prowadzonej w gminie edukacji ekologicznej wśród mieszkańców. Dotychczas to właśnie drzewa w lasach były masowo wycinane, a nie zadrzewienia śródpolne. Obecnie lasy zajmują tylko około 6,3% powierzchni gminy. Dlatego tak ważne są wszystkie pozostałe drzewa. Dowolność proponowana w ustawie nie jest dobrym rozwiązaniem. Groźna jest nie tylko wycinka cennych okazów drzew, ale przede wszystkim masowa wycinka remizów śródpolnych, zadrzewień nadrzecznych i przy zbiornikach wodnych na tzw. nieużytkach. Tereny te są przygotowywane poprzez karczowanie do zagospodarowania na użytki rolne. Powoduje to wiele problemów, oprócz degradacji krajobrazu również zwiększenie wpływu powierzchniowego wraz z nawozami powodującymi zanieczyszczenia wód. Na szczęście mieszkańcy gminy Brzuze w większości przypadków kochają przyrodę i bez potrzeby nie wycinają drzew, niezależnie od regulacji prawnych. Wszyscy wiedzą, że zadrzewienia pełnią funkcję przyrodniczą, podnoszą wartość estetyczną przestrzeni i sprawiają, że jakość życia dzięki nim jest znacznie lepsza. Dzięki atrakcyjnej przyrodzie w gminie ciągle osiedlają się nowi mieszkańcy, przez co ich liczba nie spada od lat.

– Jakimi narzędziami dysponują gminy, aby móc powstrzymać masowe wycinanie drzew?

– Niewiele będziemy mieli narzędzi i będą

niestety odłożone w czasie. Wiadomo, że ustawa ma być poddana kolejnym zmianom. Dlatego wystosowałem pismo z argumentacją naukową, jak i odwołującą się do sumienia i emocji parlamentarzystów z województwa kujawsko-pomorskiego. W zasadzie bez nadziei, że je ktośkolwiek uwzględni, albo nawet przeczyta. Uznałem jednak za swój obowiązek, tym bardziej, że wielu mieszkańców naszej małej ojczyzny ma podobne zdanie. Gdyby niekorzystne rozwiązania dotyczące wsi zostały utrzymane pozostaje nam edukacja. Od wielu lat prowadzimy edukację ekologiczną wśród mieszkańców naszych wsi. Promocją gospodarowania w zgodzie z naturą jest również coroczne święto plonów. Podczas dożynek wraz z rolnikami przypominamy sobie o źródłach pomyślnych zbiorów i powodzenia w go-

spodarowaniu, czyli o konieczności poszanowania przyrody. W celu rekompensaty w ubytkach drzew samorząd gminy przeznacza też corocznie środki na nasadzenia na terenach gminnych. W tym roku będzie to co najmniej 10 tys. złotych. Wspólnie ze stowarzyszeniami organizujemy konkursy, konferencje przyrodnicze i wydajemy książki uwrażliwiające na piękno dobrzyńskiego krajobrazu rolniczego z przysłowiową gruszą na miedzy. Pokazujemy argumenty naukowe, jak i odwołujące się do romantycznego wizerunku większości i sielskości. I to trafia do właścicieli gruntów.

– Dziękuję za rozmowę.

W poniedziałek 6 marca wójt Jan Koprowski skierował pismo do parlamentarzystów z województwa kujawsko-pomorskiego oraz do ministrów: środowiska i rolnictwa, w którym zaapelował o uwzględnienie w pracach nad zmianą ustawy o ochronie przyrody, dotyczącej wycinki drzew, kilku postulatów. Koprowski apeluje o przywrócenie poprzedniego stanu prawnego i poddanie ewentualnego nowego projektu szerokim konsultacjom społecznym, także z samorządami gmin. Wójt gminy Brzuze postuluje również m.in. wprowadzenie konieczności uzyskania zezwolenia na wycinkę drzew o znaczeniu dla kultury, przyrody, krajobrazu, osiagających określone rozmiary i wiek oraz utrzymanie zapisu o konieczności uzyskania zezwolenia na wycinkę drzew na działkach prywatnych stanowiących aleje przydrożne, szpalery jak również drzew rosnących samotnie oraz wokół mokradeł i zbiorników i cieków wodnych.

**Tomasz Błaszkievicz
fot. UG Brzuze**

Ścieżka edukacyjna z nową tablicą

RYPIN ▶ Od zeszłego roku w naszym mieście oznaczane są kolejne przystanki ścieżek: edukacyjno-historycznej i turystycznej. W miniony czwartek pojawiła się dziewiąta tablica informacyjna, tym razem przedstawiająca sylwetkę Gustawa Sommera

Pamiątkowe zdjęcie przy tablicy: ks. Pastor Dawid Mendrok z rodziną Gustawa Sommera

W przededniu 37. rocznicy śmierci tego wielkiego rypinianina została odsłonięta tablica ku jego pamięci. W uroczystości wzięli udział m.in. burmistrz Paweł Grzybowski, proboszcz parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Rypinie ks. pastor Dawid Mendrok, rodzina Gustawa Sommera oraz delegacja z Przedszkola Miejskiego nr 3. Odpowiednią oprawę tego wydarzenia zagwarantowali pracownicy Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej z dyrektorem Andrzejem Szalkowskim na czele oraz komendant ZHP Jakub Jankowski.

– Niezmiernie się cieszę, że ścieżka historyczna, wzbogacona o ścieżkę edukacyjną, nieustannie

się powiększa – mówił burmistrz Paweł Grzybowski – Chciałbym, żeby młodzi ludzie mieli możliwość poszerzenia swojej wiedzy na temat ważnych dla miasta postaci i miejsc.

Głos zabrał także Witold Neumann, bratanek Sommera, wyrażnie poruszony uroczystością.

– W imieniu własnym oraz rodziny, także wujka Gustawa, który był naprawdę wspaniałym człowiekiem, chciałbym podziękować panu dyrektorowi Szalkowskiemu, pastorowi Mendrokowi oraz burmistrzowi Pawłowi Grzybowskiemu za zorganizowanie tej uroczystości – mówił Neumann. – Jestem w posiadaniu pamiątnika wuja,

z czasów wojny, w którym pisał, że przed śmiercią chciałby spotkać się jeszcze z rodziną i ukochanym Rypinem. Wujek na pewno nigdy nie pomyślał, że zostanie aż tak doceniony przez rypinian i dlatego chciałbym szczególnie podziękować wszystkim, którzy dziś są tu obecni.

Spotkanie zostało zakończone kolorowym akcentem. Delegacja przedszkola wypuściła w niebo 37 błękitnych baloników. Tablicę oglądać można przy skrzyżowaniu ulic: Lissowskiego i Sommera.

Gustaw Sommer urodził się 30 stycznia 1887 roku w Bieżuniu koło Sierpca. W 1906 roku ukończył seminarium nauczycielskie

Burmistrz Paweł Grzybowski podkreślił zasługi Gustawa Sommera dla Rypina

w Warszawie i rozpoczął pracę w szkole ludowej w Obórkach, od 1914 roku w Grzębach. Od września 1939 roku pracował w Publicznej Szkole Powszechnej w Rypinie. Był społecznikiem, który chętnie działał dla dobra naszego miasta. To on założył chór „Lutnia”, którego przez lata był dyrygentem. Wybuch II wojny światowej przerwał działalność Sommera. W ramach kary za nielojalność wobec władzy okupacyjnej był zmuszany do częstych zmian miejsc pracy i zamieszkania. Ostatecznie wysłano go na front wschodni, jako tłumacza do obozu dla jeńców sowieckich. Dostawszy się do niewoli, przebywał początkowo w obozie

jeńców niemieckich, a w maju 1945 roku został przeniesiony do obozu polskiego w Shalon we Francji. Do Rypina wrócił 13 listopada 1945 roku. Już pół roku później uczył w szkołach w Starorypinie i Kowalkach, następnie w Publicznej Szkole Powszechnej w Rypinie. Jego dwaj synowie Wilhelm i Edward zginęli, walcząc za ojczyznę w 1944 roku, jeden pod Monte Casino, a drugi podczas powstania warszawskiego. Gustaw Sommer zmarł w Rypinie 2 marca 1980 roku. Spoczął na miejscowym cmentarzu ewangelickim. Miejska Rada Narodowa w Rypinie, uchwałą z 1986 roku, nadała jednej z ulic jego imię.

Tekst i fot. (kr)

Gmina Skrwilno

Ku pamięci słynnego wieszczka

W piątek 3 marca w Szkole Podstawowej w Skrwilnie uczniowie, nauczyciele i przybyli goście upamiętnili patrona placówki – Adama Mickiewicza.

Uroczystość została zorganizowana w związku z jubileuszem 40-lecia nadania szkole imienia poety. Co roku w skrwileńskiej placówce uczniowie przygotowują okolicznościową akademię. W piątkowy poranek rozpoczął się maraton czytania utworów Mickiewicza. Młodzi artyści przedstawiali publiczności wybrane wiersze, a w poszczególnych klasach były przeprowadzane zadania związane z twórczością poety.

Głównym punktem tegorocznego święta patrona była akademia, przygotowana przez szóstką klasistów. W wydarzeniu wzięli udział m.in. przedstawiciele gminy z wójtem Dariuszem Kolczyńskim na czele oraz proboszczowie i wikariusze miejscowych parafii. Gości powitała Iwona Jeżewska-Świeżak, dyrektor Zespołu Szkół w Skrwilnie, która przytoczyła najważniejsze fakty z życia Adama Mickiewicza.

Później na scenie pojawili się szóstkaklasiści, którzy stworzyli inscenizację kukiełkową ballady „Pani Twardowska”. Nie brakowało też recytowania wierszy i utworów wokalnych. Uroczystość przygotowali uczniowie pod kierunkiem nauczycielek: Marii Manelskiej, Barbary Oleksy, Małgorzaty Piaśnickiej i Anety Jeżewskiej.

Tomasz Błaszkwicz
fot. nadesłane

Na uroczystości nie zabrakło przedstawicieli gminy z wójtem Dariuszem Kolczyńskim na czele (drugi z prawej)

Rypin

Świat pełen kolorów

Uczniowie Zespołu Szkół nr 5 w Rypinie wzięli udział w akcji UNICEF-u pod hasłem „Wszystkie kolory świata”.

Od listopada ubiegłego roku, przez cztery kolejne miesiące, uczniowie z klas: I-III oraz „U” przygotowali kolorowe lalki UNICEF-u, symbolizujące przedstawicieli różnych kontynentów. W pracy młodym społecznikom pomagały wychowawczynie: Małgorzata Lewicka i Paulina Wysocka.

Laleczki były wyposażone

w tożsamość: imię i kraj pochodzenia, a następnie trafiły na aukcję charytatywną. Dochód został przekazany potrzebującym dzieciom w Afryce. Dzięki podopiecznym Zespołu Szkół nr 5 w Rypinie, udało się zebrać 110 zł.

Tomasz Błaszkwicz
fot. nadesłane

Sołtysi docenieni przez urząd

GMINA BRZUZE ▶ We wtorek 28 lutego wójt gminy Brzuze Jan Koprowski zorganizował uroczyste zebranie dla sołtysów z okazji ich święta. Gospodarze wsi otrzymali specjalne podziękowania za pracę na rzecz lokalnej społeczności

Gospodarze sołectw zostali zaproszeni do świetlicy wiejskiej w Brzuzem na zebranie z okazji Dnia Sołtysa, który przypada 11 marca. Na spotkanie przybyli również: przewodniczący rady gminy Krzysztof Budziński, jego zastępca Kazimierz Maklakiewicz, komendant gminny OSP Mieczysław Wardencki, przewodniczące gminnych komisji, przedstawiciele urzędu oraz jednostek organizacyjnych.

Danuta Wiśniewska z USC wygłosiła mowę powitalną, która wywołała uśmiech na twarzach zaproszonych. Goście obejrzeli prezentację, w której zostały omówione wszystkie sołectwa. Agnieszka Krauz z urzędu gminy przedstawiła podstawowe informacje o każdym z sołectw, jego funduszach, mieszkańcach, inwe-

stycjach i wydarzeniach.

Wójt Jan Koprowski wraz z przewodniczącym rady gminy Krzysztofem Budzińskim złożyli sołtysom życzenia. Mówili również o funkcji gospodarza sołectwa.

– Niezależnie od wielkości sołectwa, niezwykle ważne jest państwa zaangażowanie i działania – mówił wójt Jan Koprowski. – Mieszkańcy wam zaufali i myśle, że się nie zawiedli. Zadanie, którego się podjęliście jest bardzo złożone. Chciałbym państwu serdecznie podziękować za owocną współpracę.

– Rola sołtysa i wykonywane w jej ramach zadania są bardzo ważne – dodał Krzysztof Budziński. – Sołtys jest ogniwem łączącym samorząd gminny z mieszkańcami. W bardzo dużym

stopniu zależy właśnie od sołtysa, jak te relacje wyglądają.

W odpowiedzi Mirosław Kruśzewski, sołtys wsi Ostrowite, w imieniu zebranych podziękował za współpracę i opiekę. Każdy z gospodarzy otrzymał pisemne podziękowanie z rąk wójta oraz przewodniczącego rady gminy. Dodatkową atrakcją dla gości był konkurs wiedzy zaczerpniętej z prezentacji. Padły pytania dotyczące np. granic sołectw czy nazwisk najstarszych mieszkańców. Zwycięzcami tej konkurencji zostali ex aequo: sołtys Trąbina Mieczysław Gęsiński oraz sołtys Żałęgo Paweł Witkowski. Otrzymali oni drobne nagrody. Na zebranych czekał również uroczysty obiad.

Tekst i fot. Daria Szpejenkowska

Gmina Wąpielsk

Kierz Radzikowski chce drogę

W poniedziałek 6 marca rozpoczął się cykl zebrań wiejskich w gminie Wąpielsk. Pierwsze spotkanie dotyczyło potrzeb Kierza Radzikowskiego. Wójt spotkał się z mieszkańcami w remizie OSP w Radzikach Dużych.

Zebranie wiejskie Kierza Radzikowskiego przebiegło sprawnie. Na spotkaniu mieszkańcy mieli okazję porozmawiać z wójtem Dariuszem Górskim, obecni byli również sołtys Andrzej Barczewski i radny Dariusz Krajewski. Już na początku zebrania sołtys poinformował mieszkańców o możliwości modernizacji drogi prowadzącej przez Wąpielsk i Kierz Radzikowski oraz połączonej z nią drogi przez wieś.

Wójt przedstawił, przy pomocy prezentacji, inwestycje gminne z ubiegłego roku. Opowiedział również o planach na rok bieżący. Obiektem zainteresowania zebranych okazały się zarówno inwestycje dotyczące indywidualnych mieszkań-

ców, np. panele fotowoltaiczne i przydomowe oczyszczalnie, jak i działania na rzecz ogółu. Głównym tematem rozmów były dwie połączone ze sobą drogi prowadzące przez Kierz Radzikowski. Andrzej Barczewski zaproponował, aby zaoszczędzić środki funduszu sołeckiego, rezygnując z zabaw integracyjnych. Efektem tego byłyby dodatkowe pieniądze na modernizację dróg. Zgodzili się z nim wszyscy obecni mieszkańcy. Dariusz Górski jest przychylnie nastawiony do tej inwestycji, ale kwestią do wyjaśnienia pozostaje szerokość drogi. Niewykluczone, że trzeba będzie poszerzyć trasę.

– Chodzi tu o cały Kierz Radzikowski. Jesteście zdecydowani na drogę, ale czy w razie po-

trzeby, oddacie po kawałku ze swoich działek? Wszyscy sobie możemy pomóc – mówił Andrzej Barczewski.

Zebrani solidarnie twierdzili, że przystaną na tę propozycję. Dyskusję jednak wywołały wątpliwości, czy inni mieszkańcy też zgodzą się na takie warunki. Druga sprawa, która wyszła od mieszkańców, dotyczyła tablic informacyjnych, mówiących o numeracji domów. Efektem końcowym spotkania było ustalenie orientacyjnej kwoty z funduszu sołeckiego przeznaczonej na tablice oraz decyzja o zaniechaniu zabaw na rzecz oszczędności na drodze.

Daria Szpejenkowska

REGION ▶ Bal śledzikowy w Dulsku

We wtorek 28 lutego w Wiejskim Domu Kultury w Dulsku (gmina Radomin) mieszkańcy spotkali się na balu śledzikowym. Na imprezie nie zabrakło gości z powiatu rypińskiego, którzy bawili się do północy, a przygrywał im zespół Pro Art. Wydarzenie zorganizowało Stowarzyszenie Przyjaciół Dulska i Okolic.

Tekst i fot. Daria Szpejenkowska

GMINA WĄPIELSK ▶ Sprawdzili wiedzę pożarniczą

Oliwia Głowacka, uczennica Szkoły Podstawowej w Długiem, zajęła pierwsze miejsce w gminnych eliminacjach Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej. Konkurs miał miejsce w środę 1 marca w Gminnym Ośrodku Kultury w Wąpielsku. Oliwia pokonała pięciu pozostałych uczestników. Teraz przed zwyciężczynią etap powiatowy konkursu w kategorii szkół podstawowych.

(daria), fot. UG Wąpielsk

CRY

REKLAMA W CRY

Z A D Z W O Ń

TEL. (56) 682 26 80

Korniki wracają z nową płytą

RYPIN ▶ Wokalna grupa dziecięca Korniki kilka lat temu nagrała piosenki, które do dziś można usłyszeć m.in. w Programie Trzecim Polskiego Radia. Teraz zespół przygotowuje się do wydania drugiego albumu, a jego premiera jest zaplanowana na Dzień Dziecka. O muzycznej pasji opowiadają: opiekun grupy Cezary Kubacki i młodzi artyści

Zespół powstał pięć lat temu, trochę z przypadku. Cezary Kubacki, nauczyciel muzyki i opiekun grupy, zadzwonił do Sławka Wiercholskiego, lidera Nocnej Zmiany Bluesa, z prośbą o nagranie harmonijki ustnej do konkursowej piosenki dla jednego z podopiecznych.

– Sławek się zgodził, wszystko były przygotowane, ale ostatecznie do nagrania nie doszło z innych względów – opowiada Cezary Kubacki. – Później poprosił mnie jednak o przesłanie piosenek dzieciaków. Gdy ich posłuchał, zaproponował żebyśmy wspólnie poprowadzili zespół. Okazało się, że Sławek, oprócz działalności bluesowej, pisze też teksty dziecięce. Tak narodziły się Korniki.

Na początku młodzi artyści ćwiczyli w Szkole Podstawowej nr 3 w Rypinie. Z czasem Cezary Kubacki przygotował salę prób, w której wokaliści i wokalistki do dziś spotykają się na regularnych lekcjach. Po niedługim czasie Korniki otrzymały niepowtarzalną szansę nagrania profesjonalnej płyty.

– Sławek powiedział, że jest możliwość nagrania albumu dla Polskiego Radia – wspomina Cezary Kubacki. – Dla nas była to wspólna przygoda. Do piosenki „Stójka na głowie” udało nam się nawet stworzyć teledysk, który można obejrzeć w internecie. Klip powstał w Rypinie, na stadionie oraz w SP nr 3.

Pierwsza płyta Korników zawiera piosenki dla dzieci w wieku 6-9 lat, utrzymane w stylistyce rock'n'rolla lat pięćdziesiątych oraz folku. Artyści byli zapraszani do radiowej Trójki i Jedyńki, biorąc udział m.in. w audycji „Zagadkowa niedziela” Katarzyny Stoparczyk oraz w programie „Jedynka dzieciom” Agnieszki Kunikowskiej. Takie piosenki jak: „Niezwykła gwiaz-

da” czy „Przerażający jeź” do dziś są grane w stacjach radiowych. Grupa miała okazję występować na koncercie Polskiego Radia z okazji Dnia Dziecka i Międzynarodowym Festiwalu Piosenki i Kultury Romów w Ciechocinku. Trzy lata temu Korniki nagrały też utwór na płytę „Przyjaciele Karpia” radiowej Trójki, wspólnie z Piotrem Baronem, prezydentem listy przebojów.

– Dbamy o to, żeby nasze piosenki były energetyczne, żeby zapadły w pamięci – mówi Cezary Kubacki. – Ważne, aby dziecko w utworach nie było traktowane z przymrużeniem oka, ale z pełną powagą, tak jak dorosły artysta. Piosenki mają przeważnie żartobliwy charakter, dużo uwagi poświęcamy na interpretację. Chcę, żeby moi podopieczni rozumieli tekst danego utworu.

Teraz Korniki przygotowują się do wydania drugiej płyty. Solistki i soliści, którzy brali udział w na-

graniu debiutanckiego krążka, dziś pomagają swoim młodszym kolegom i koleżankom stawiać pierwsze kroki w muzyce.

– Gdy nagrywaliśmy płytę, chodziłam do piątej klasy szkoły podstawowej – opowiada Julia Śmietankowska, dziś uczennica rypińskiego LO. – Rzeczywiście, te piosenki były energetyczne, teraz lubię trochę wolniejszy repertuar. Obecnie ćwiczę wokale na indywidualnych lekcjach, a przy okazji, wspólnie z koleżankami, pomagamy dzieciakom odnaleźć się np. w pracy w studiu, bo mamy już to doświadczenie za sobą.

– Dziś chodzimy do liceum, więc nie możemy już śpiewać jako solistki piosenek dziecięcych – dodaje z uśmiechem Anna Pankowska. – Dzieciaki mogą liczyć za to na nasze wsparcie poprzez chórki. Sama próbuję szukać własnej drogi, mam za sobą casting w jednym z programów telewizyjnych. Nie

udało się, ale w przyszłości chcę jeszcze spróbować.

Przygodę muzyczną kontynuuje Oliwia Rochnowska, także licealistka, która kilka dni temu wygrała VI Regionalny Przegląd Piosenki Szkół Ponadgimnazjalnych Pomorza i Kujaw „King of the Stage”, a oprócz tego uczęszcza do szkoły muzycznej.

– W przyszłości nie chciałabym rezygnować z muzyki, bo śpiewam od wielu lat i bardzo to kocham – przyznaje Oliwia. – Wiadomo, że w dzisiejszych czasach trudno wyżyć ze sztuki, dlatego skupiam się też na nauce. Przyszłość pokaże, co wybiorę.

W marcu młodsze Korniki będą nagrywać drugi album w profesjonalnym studiu. Głównym sponsorem krążka będzie Urząd Miasta w Rypinie. Kubacki ma także wsparcie rodziców, którzy regularnie przywożą młodych artystów na zajęcia i motywują dzieci do

ćwiczenia także w domu:

– Śpiew to nie tylko dobra zabawa – zwraca uwagę solistka Korników Agata Okońska. – Pan Czarek zadaje nam prace domowe, dzięki którym możemy rozwijać swoje umiejętności. Czasami jest ciężko, ale warto.

– Bardzo lubię śpiewać i gdy dowiedziałam się, że w Rypinie są takie możliwości, chciałam spróbować – dodaje Kasia Nowakowska. – Lubię też wspólnie z siostrą układać własne piosenki. Podobają mi się, że można zrobić coś zupełnie swojego.

Okazuje się, że muzyka dziecięca może być początkiem dużej, muzycznej kariery. Najlepszym przykładem jest Daria Zawiałow, która zaczynała śpiewać w programie „Od przedszkola do Opoła”. Dziś artystka urodzona w 1992 roku ma za sobą debiut płytowy. Kilka dni temu ukazał się jej krążek „A kyszt!”, promowany utworami „Malinowy chruśniak” i „Kundel bury”.

– Pamiętam Darię z przeglądów, na które jeździłem z Mateuszem Wiśniewskim, teraz studentem Akademii Muzycznej w Bydgoszczy – wspomina Cezary Kubacki. – Rzeczywiście, Daria wypracowała własny styl i jest dziś naprawdę uznaną artystką. To pokazuje, że wolność z muzyce jest bardzo ważna. Także dzieciom nie można narzucać pomysłów, trzeba dać im swobodę, nie wolno przeszkadzać.

Drugi album Korników ukaze się już 1 czerwca i będzie do kupienia m.in. w salonach Empik. Wcześniej płyta będzie promowana na antenie radiowej Jedyńki i Trójki. Rypińska publiczność zobaczy i usłyszy młodych artystów podczas tegorocznych dni miasta.

Tekst i fot.
Tomasz Błaszczewicz

Rypin

O marzeniach, porażkach i przyjaźni

We wtorek 28 lutego członkowie Klubu Filmowego, działającego przy rypińskiej księgarni, mieli okazję obejrzeć film „Ed Wood” w reżyserii Tima Burtona.

Niedawno w kinie „Bałtyk” można było poznać oscarową produkcję „La La Land”, która opowiada o potędze marzeń. Propozycja Klubu Filmowego, działającego przy MPBP, doskonale się w tę konwencję wpisała.

Choć bohater filmu „Ed Wood” nie został obdarzony talentem na miarę Emmy Stone czy Ryany Goslinga, to w dążeniu do realizacji swoich marzeń bije na głowę ich filmowe kreacje. Obraz Tima Burtona opowiada o życiu

reżysera uważanego w Hollywood za najgorszego w historii kina. Ed Wood zaistniał w kulturze masowej dopiero kilka lat po swojej śmierci.

– Chcę wyrazić ogromne uznanie dla dyrektora Marka Taczynskiego, który w księgarni tworzy prawdziwe centrum kultury – mówi Stefan Jankowski. – Po raz pierwszy miałem przyjemność być na spotkaniu Klubu Filmowego i na pewno nie po raz ostatni. Wrażenia po seansie są jak najbardziej pozytywne. Uważam, że Tim Burton, by uczcić w ten sposób Eda Wooda, przedstawił go jako miłego, ciepłego

człowieka, który przez filmoznawców odbierany jest jak grafoman. Wood w interpretacji Burtona zdecydowanie kochał sztukę, choć może rzeczywiście się do tego nie nadawał.

Kolejne spotkanie Klubu Filmowego już 21 marca o godzinie 16.00. Tym razem tematem dyskusji będzie „Pokuta” z 2007 roku, w reżyserii Joe Wrighta, z Keirą Knightley i Jamesem McAvoyem w rolach głównych.

Tekst i fot. (kr)

Komandosi aparatu

RYPIN ▶ W Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej można oglądać wystawę fotografii przyrodniczej „W pogoni za ulotną chwilą”, przygotowaną przez członków Okręgu Toruńskiego ZFPF. Wielkie otwarcie miało miejsce 2 marca, a zainteresowanych wydarzeniem nie brakowało

Niezwykłe fotografie zagościły w salach muzealnych. Okiem fotografów zgromadzeni mogli podziwiać przyrodę zamkniętą w kadrze. Uroczyste otwarcie wystawy odbyło się w ubiegłą środę i choć pogoda nie zachęcała do wyjścia z domu, muzeum odwiedziło wielu rypinian. Wśród przybyłych gości nie zabrakło przewodniczącego Komisji Kultury Pawła Sobierajskiego oraz radnego Henryka Żywockiego.

Dyrektor Andrzej Szalkowski w nieco żartobliwym tonie przybliżył zgromadzonym historię wy-

staw fotografii przyrodniczych, po czym oddał głos fotografom, których widzowie z miejsca ochrzczili mianem komandosów. Nazwa ta wzięła się ze skojarzenia warunków pracy fotografów: pod osłoną krzaków, w maskowaniu, ze specyfiką żołnierzy grup specjalnych.

– Wystawę tę zaprezentowaliśmy już dwa lata temu i cieszyła się wielkim zainteresowaniem – mówił Andrzej Szalkowski, dyrektor rypińskiego muzeum.

Czwartkowe spotkanie miało charakter otwarty. Każdy mógł zapytać autorów zdjęć o ciekawostki

związane z powstaniem konkretnej fotografii, a jak się szybko okazało, pytań było wiele.

– Nie wiem czy państwo znacie tego ptaszka? To szczudłak. Jego kończyny wyglądają jak szczudła, to tłumaczy nazwę – opowiadał Paweł Rzeszot. – Może się wydawać, że to ptak egzotyczny, niewystępujący w Polsce. Nic bardziej mylnego. Sfotografowałem go 10 km od Rypina. Są gatunki, które można zobaczyć tylko na przelotach i to właśnie ten ptak. Dostałem informację, że widziano go w okolicach Rypina. Obszar na którym szukałem szczudłaka był dość duży, a sam ptak ma może około 40 cm w korpusie. Dopisało mi szczęście. Szczudłak zrobił sobie spacer w moją stronę, wykonałem dwa, trzy ujęcia i odfrunął.

Muzeum przygotowało także niespodziankę. Każdy z obecnych gości mógł oddać swój głos na najlepsze zdjęcie. W drodze losowania wyłoniony zostanie zwycięzca, który otrzyma nagrodę. Wybór, jak się szybko okazało, był niezmiernie trudny. Wystawę można podziwiać do końca marca.

Tekst i fot. (kr)

Wśród gości nie zabrakło radnych miejskich: Pawła Sobierajskiego (z lewej) i Henryka Żywockiego (z prawej)

Autorzy zdjęć wraz z dyrektorem Andrzejem Szalkowskim

Mieszkańcy Rypina chętnie uczestniczyli w czwartkowej wystawie

Rypin

Oryginalne ozdoby w domu kultury

Uczestniczki aktywu bibliotecznego przy filii rypińskiej księżnicy przygotowują się do drugiej edycji konkursu ekologicznego.

W kręcenie włączyły się nie tylko aktywistki, ale i pracownice biblioteki

Dziewczyny z aktywu bibliotecznego uczą się nawijania sprężyn

Poprzedni konkurs został przyjęty niezwykle ciepło, nie tylko przez uczestników i publiczność, ale i przez organizacje miejskie zajmujące się ochroną przyrody.

Nic więc dziwnego, że księżnica, zachęcona sukcesem, planuje kolejne konkursy. Tym razem w holu RDK podziwiać będzie można prace Jolanty Gumińskiej wykonane metodą quilling. Jest to technika z rodzaju papieroplastyki, która polega na tworzeniu ozdób z wąskich pasków papieru, zwiniętych w kształt sprężyny. Brzmi przerażająco? Spokojnie, nie jest to aż tak skomplikowane, choć niewątpliwie pracochłonne.

Dziewczęta z aktywu biblio-

tecznego postanowiły wspomóc Jolantę Gumińską i spotykają się co tydzień w piątek, aby tworzyć spiralki.

– Wszyscy uczymy się od ferii zimowych tej techniki. Można dzięki temu zrobić wszystko – tłumaczy Elżbieta Daczko. – Sprężynki wykorzysta pani Jola, tworząc piękne prace z makulatury.

– Myślałam przede wszystkim o miseczkach, koszyczkach i podstawkach, które pokryję lakierem – mówi Jolanta Gumińska.

Gotowe prace będzie można zobaczyć już 21 kwietnia podczas gali finałowej konkursu ekologicznego i pokazu mody ekologicznej.

Tekst i fot. (kr)

GMINA ROGOWO ▶ Huczne zakończenie karnawału

Dzieci ze Szkoły Podstawowej w Nowym Kobrzyńcu pożegnały karnawał balem kostiumowym. Nauczyciele i rada rodziców przygotowali mnóstwo zabaw i konkursów. Oczywiście nie mogło zabraknąć wyboru najpiękniejszego kostiumu.

oprac. (kr), fot. nadesłane

Wybór buhaja dla krów mlecznych

HODOWLA ▶ Trwały postęp wzrostu wydajności mlecznej zależy od poprawy struktury genetycznej stada. Można to osiągnąć, wprowadzając jałówki i pierwiastki o pożądanych cechach lub stosując krzyżowanie wypierające i ostrą selekcję w stadzie. Ten drugi sposób wymaga wyboru odpowiedniego buhaja

Oba ww. sposoby są skuteczne, ale ten pierwszy, mimo szybkich efektów, jest dużo droższy. Krzyżowanie wypierające to zdecydowanie tańszy wariant, wymaga jednak precyzyjnego programu hodowlanego i jest czasochłonny.

Hodowca, wybierając buhaja, powinien w pierwszej kolejności określić cel hodowlany. By poprawić wydajność mleczną, do kojarzeń kierowane są buhaje, których córki były znacznie lepsze od rówieśnic pod względem wydajności mleka i jego parametrów.

Kryteria wyboru

Firmy nasienne mają szeroką ofertę. Priorytetem przy wyborze nie powinna być jedynie wysoka pozycja buhaja w rankingu, należy również zwracać uwagę na inne elementy. Do najważniejszych z nich zalicza się:

- **łatwość wycieleń** – wybór rozplodnika znacznie wyróżniającego się pod względem tej cechy daje wysokie prawdopodobieństwo łatwego porodu u pokrytej nim krowy. Taki buhaj idealnie nadaje się do krycia jałowiec i krów o mniej-

szym kalibrze lub też takich, u których cały czas występują problemy z wycieleniem;

- **długowieczność** – indeks długowieczności określa, jak długo użytkowane są córki danego buhaja w porównaniu z potomstwem innych byków;

- **szybkość wydajania** – na wartość tego czynnika mają wpływ takie cechy, jak: położenie wymienia, długość strzyków i ich ustawienie, postawa nóg tylnych oraz kąt racic. Cecha ta ma znaczenie wówczas, gdy krowy doją się zbyt długo (to istotne podczas doju grupowego na halach udojowych), jednak należy pamiętać, że zbyt długie skracanie czasu doju może powodować wzrost skłonności do występowania stanów zapalnych wymion;

- **temperament** – kolejna ważna cecha, która powinna być brana pod uwagę w hodowlach, gdzie zwierzęta są zbyt ruchliwe i agresywne, przez co wprowadzają niepokój w stadzie i stwarzają problemy podczas codziennej obsługi (dój itp.);

- **plodność córek** – w praktyce o skuteczności rozrodu decyduje przede wszystkim środowisko i żywienie, co w efekcie ogranicza wpływ buhaja na tę cechę, niemniej jednak warto zwracać uwagę na rozplodniki, których córki znacząco wyróżniają się pod względem rozrodu na tle rówieśniczek po innych ojcach.

Skład mleka

Wydajność mleczna to zapewne najważniejszy parametr opłacalności produkcji mleka, duże znaczenie ma również długość użytkowania krów w stadzie, czyli żywotność. Coraz większą uwagę przykładana się też do składu mleka – mleczarnie w cennikach skupu podnoszą wartość suchej masy, dotyczy to przede wszystkim białka. Chcąc poprawić skład mleka pod tym kątem, hodowcy mogą wykorzystywać do krycia krów buhaje określane jako serowarskie. Geny białek mleka wpływają na przydatność technologiczną surowca, a mleczarnie premiuje dostawców za mleko o wysokiej zawartości białek pożądanych w przetwó-

stwie. Za najlepszy marker tej cechy uważa się gen kappa-kazeiny, który gwarantuje wzrost zawartości białka kazeinowego. Buhaje wyróżniające się tą cechą będą oznaczone w katalogach symbolem BB i AB.

Selekcja genomowa

Nowością na rynku nasienia jest wycena genomowa buhajów, których wartość oceniana jest na podstawie analizy genów (indeks gPF). Atutem tej metody jest dostępność nasienia młodych (rocznych) buhajów, wyselekcjonowanego pod względem wysokiej wartości hodowlanej. To ol-

brzymi krok naprzód w postępie hodowlanym.

Krzyżowanie międzyrasowe

W przypadku krzyżowania bydła różnych ras mlecznych możliwe jest uzyskanie w krótkim czasie poprawy wydajności i zdrowotności stada dzięki występowaniu efektu heterozji (wybujałości mieszańców). Należy jednak pamiętać, że efekt ten silnie uwidacznia się szczególnie w pierwszym pokoleniu, a w kolejnych stopniowo zanika i w efekcie stado tworzą zwierzęta o bardzo mocno zróżnicowanym fenotypie.

(pm)

REKLAMA

FAO 230

LG KUKURYDZA 31.255

- ✓ świetnie adaptuje się do różnych warunków glebowych
- ✓ toleruje okresowe niedobory wody
- ✓ wysoka zdrowotność roślin

PATENT NA PRZETRWANIE

Łatwiej o spółdzielnie

PRAWO ▶ Od kilkunastu lat politycy namawiają do tworzenia grup producenckich i spółdzielni rolniczych. Zakładanie tych drugich ma ułatwiać nowa ustawa. Rząd wzoruje się na rozwiązaniach francuskich

Spółdzielnię będzie mogło utworzyć minimum 10 osób. Każda będzie zarządzana przez radę nadzorczą, w której zasiadają tylko rolnicy. Gospodarze będą mogli produkować płody rolne, sprzedawać produkty jako grupa, wspólnie je przechowywać, a także tworzyć własne marki. Istnieje także dla nich możliwość świadczenia usług. Nowością mają być przywileje spółdzielni – zwolnie-

nia z niektórych obowiązków podatkowych. Ta forma zrzeszenia rolników będzie też mogła starać się o dotacje. Nowe prawo ma wejść w życie w tym roku.

Skoro rząd opiera się na wzorach francuskich, warto przyjrzeć się tamtejszym spółdzielniom, których jest ponad 3500. Rolnicy jednoczą się, by np. wspólnie kupować środki ochrony roślin, nawozy i pasze. Niektóre spółdziel-

nie posiadają własne przetwórnice, np. mleczarnie. Spółdzielczość we Francji jest tak rozwinięta, że poza strukturami działa zaledwie 10 proc. rolników. Zjednoczeni gospodarze mają większą siłę przebicia, nie boją się wychodzić na ulice i walczyć o swoje prawa, wymuszając ustępstwa na politykach.

(pw)

Mechanizacja

Nowy gracz na rynku

Firma Arbos to nowy gracz na rynku traktorów. Powstała 18 miesięcy temu z połączenia chińskiego przedsiębiorstwa Foton i włoskiego MaterMacc.

Chiński inwestor odnowił włoską markę maszyn rolniczych, która powstała w 1923 roku. Azjaci są nastawieni na masową produkcję. W Chinach firma wytwarza ok. 100 tys. ciągników rocznie. Po drodze przechodziła lepsze i gorsze okresy. Malowane na zielono-kre-

mowo traktory są już dostępne w niektórych krajach Europy. Należy się spodziewać, że niedługo trafią również do Polski. Średnia cena ciągnika o mocy od 102 do 136 koni mechanicznych wynosi w Wielkiej Brytanii 40-50 tys. funtów. Przedsiębiorstwo zamierza uruchomić też produkcję prototypowych modeli o większej mocy, do 260 KM. Ciągniki Arbos może nie wyróżniać się pod względem nowinek technicznych, ale mogą konkurować cenowo. Atrakcyjne jest również wzornictwo.

(pw)

Finanse

Większość dopłat w portfelach

Do 17 lutego Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wypłaciła przeszło 10 mld zł w ramach dopłat bezpośrednich.

Z tego względu, że ubiegły rok był dla rolnictwa trudny, dopłaty wypłacano z wysoką zaliczką. Zadatki zaczęły spływać na konta rolników 17 października. Wystarczyło, że ich wnioski zostały pozytywnie ocenione. Zaliczki stanowiły lwią

część dopłat bezpośrednich (70 proc.). Zrealizowano je do końca listopada. Od początku grudnia trwa wypłata pozostałej części dopłat bezpośrednich oraz realizacja innych płatności np. płatności ONW (dla rolników gospodarują-

cych na trudniejszych terenach) oraz wypłata płatności w ramach programów rolnośrodowiskowych. Wszystkie sprawy finansowe z tego zakresu muszą zostać sfinalizowane najpóźniej do końca czerwca.

(pw)

BHP

Siatka życia

Niemal co roku zdarza się, że w Polsce jeden z rolników ginie, tonąc w zbożu zmagazynowanym w silosie. Czy tego typu wypadkom da się zapobiec?

Człowiek, który wpadnie do silosu pełnego zboża, zagłębia się po głowę w ciągu zaledwie 20 sekund. Dzieje się to jeszcze szybciej, gdy zaczyna się szamotać. Rolnicy zazwyczaj nie zdają sobie sprawy, że nawet pomoc osobie w takim kłopotcie jest skazana na niepowodzenie. Dlaczego? Jeśli

poszkodowany o wadze ok. 70 kg zapadnie się w zbożu po pas, do jego wyciągnięcia potrzeba siły identycznej, jak przy podniesieniu 150 kg. Zapadnięty po szyję wymaga już siły równoważnej do podniesienia 300 kg. Dodatkowo siła, z jaką ziarno napiera na ciało jest tak wielka, że uniemożliwia

oddychanie.

Aby zmniejszyć liczbę tego typu wypadków, należy przykładać się do prewencji. Istnieje także sposób prostszy – specjalna siatka. Jest okrągła i przypomina pajęczą sieć. Wynałazł ją Kenny Basset z Uniwersytetu Missouri w USA. Prosta konstrukcja „pajęcznej sieci” jest zakładana we wnętrzu silosu, ponad warstwę ziaren. Póki co, wynalazek jest tylko prototypem. Miejmy nadzieję, że niedługo wejdzie do masowej produkcji i będzie tani.

(pw)

Ochrona roślin

Wiosenna dogrywka

Wegetacja powoli rusza, więc rolnicy uprawiający zboża ozime nastawiają się na przeprowadzenie pierwszych zabiegów herbicydami.

Dla ozimin jesień i wiosna to najtrudniejszy czas w walce z chwastami. Później, gdy zboże jest już wysokie, zagłusza niepożądane rośliny. W większości przypadków herbicydy są stosowane w oziminach jesienią, ale z różnych przyczyn może okazać się to niemożliwe i wtedy konieczne jest przeprowadzenie zabiegów wiosną.

Gdy rusza wegetacja, chwasty rozwijają się najbardziej intensywnie. Dlatego podczas wiosennych zabiegów liczy się odpowiedni termin. Optymalny moment to taki, gdy temperatura umożliwia działanie herbicydów,

a gleba na polu jest na tyle osuszona, że nie spowoduje zapadania się ciągnika. Wiosną na polach najczęściej pojawiają się: miotła ozima, wyczyniec polny, przytulia gwiazdnica.

Chwasty należą do grupy jedno- lub dwuliściennych. Te drugie można zwalczać sulfonilomocznikami – nazwy handlowe tych związków chemicznych są różne. Na chwasty jednoliściennne polecane są gramnocydy. Istnieją także herbicydy posiadające kilka substancji czynnych, które zwalczają zarówno chwasty jedno-, jak i dwuliściennne.

(pw)

SPRZEDAŻ
OBORNIKA
z dowozem
kurzego •
• bydlęcego

500 570 170
786 100 655

PAROL
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Dworcowa 11
tel. 56/683 24 86 lub 56/683 50 81
e-mail: parol@parol-nasiona.pl

OFERTA WIOSNA 2017
Jęczmień jary
Ella, Nagradowicki, Natasia
Owies
Arab, Zuch
Pszenica jara
Arabella
Pszenżyto jare
Dublet
Motylkowe
Grubonasienne
Drobonasienne
Trawy, mieszanki traw
pastwiskowo-łąkowych

KUKURYDZA SIEWNA 2017
• **WILGA - FAO 190**
• **GLEJT - FAO 230**
• **SAN - FAO 240**
• **BLASK - FAO 250**
• **SUBITO - FAO 250**
• **SUDRIX - FAO 260**
• **UŁAN - FAO 270**

Higiena jamy ustnej

ZDROWIE ▶ Zapobieganie chorobom jamy ustnej jest stosunkowo proste – wystarczy odpowiednia higiena, dieta i regularne wizyty u dentysty

Wybór szczoteczki

Jaką szczoteczkę wybrać? Na rynku jest ogromna ilość. Dobór stanie się prostszy, gdy odpowiemy sobie na kilka pytań.

- Jak mocno szczotkuje zęby?

Niepalące osoby o zdrowych zębach i dziąsłach powinny wybrać szczoteczkę oznaczoną napisem „średnia” (medium). Zbyt miękkie nie usuną resztek pokarmu spomiędzy zębów i mogą szybko się zużyć. Zbyt twarde poranią dziąsła, a nawet zniszczą szkliwo, szczególnie przy gwałtownych, poziomych ruchach. Miękkich szczoteczek powinny używać osoby noszące protezy, cierpiące na choroby jamy ustnej oraz dzieci. Twarde wskazane są dla palaczy, głównie z powodu trudniejszego do usunięcia osadu.

- Jak dużo czasu mogę przeznaczyć na szczotkowanie?

Im więcej, tym lepiej. Osoby szczególnie dokładnie myjące zęby powinny wybrać szczoteczkę jednopęczkową. Co prawda trzeba nimi czyścić każdy ząb osobno, ale najłatwiej wtedy dotrzeć do krańców przy dziąsłach i powierzchni bocznych. Głównie w tych miejscach zalegają resztki pokarmów i odkłada się płytka nazębna. Dla osób bardziej zabieganych najlepszym rozwiązaniem będą tradycyjne szczoteczki z wieloma pęczkami włosów. Czyszczą one więcej niż jeden ząb naraz i w ten sposób pozwalają oszczędzić czas. Trzeba jednak staranniej czyścić przestrzenie między zębami. Tym, którzy mają najmniej czasu na wizyty w łazience przydadzą się szczoteczki wielopęczkowe z powierzchnią czyszczącą język. Włoski pozwolą szybko pozbyć się resztek pokarmu i płytki nazębnej, a tarka na grzbiecie szczoteczki usunie nadmiar bakterii

z języka. Pomoże to też w walce z halitozą, czyli nieświeżym oddechem. Bardzo przydatne są specjalne szczoteczki do języka. Przyrząd taki nie ma tradycyjnego włosia, ale albo „gołą” główkę z elementami drapiącymi, albo też łukowatą linię specjalnych miękkich włosków.

- Szczoteczka tradycyjna czy elektryczna?

Przy odpowiednim stosowaniu nie ma istotnych różnic w skuteczności obu typów szczoteczek. Wersje elektryczne mają jednak pewne zalety, m. in. większą łatwość obsługi przez osoby ze zmniejszoną ruchomością rąk. Ponadto modele używające ultradźwięków pozwalają usuwać kamień i płytkę nazębną nawet z miejsc, gdzie sama główka nie dotrze.

Wybór pasty

Podobnie jak przy wyborze szczoteczki, odpowiadamy na kilka pytań.

- Czy mam zdrowe zęby i dziąsła?

Osoby mające zdrowe zęby i dziąsła mogą wybrać zwykłą pastę fluoryzowaną. Dodatek fluoru pozwoli zrównoważyć jego małą ilość w wodzie pitnej. Taka pasta zadba o wzmocnienie naszego szkliwa i pozostawi uczucie świeżości w ustach.

- Czy krwawią mi czasem dziąsła?

Krew może się pojawiać w czasie szczotkowania lub jedzenia, a nawet bez konkretnego powodu. W każdym takim przypadku możemy mówić o łagodnej lub już poważniejszej paradontozie. Wtedy najlepszym wyborem są pasty z dodatkiem ziół lub minerałów, które pomogą zahamować krwawienie, zmniejszyć zaczerwienienie i polepszyć ogólny stan dziąseł.

- Czy moje dziąsła są obniżone lub czuję na zębach osad?

Może to świadczyć o nadmiernym rozwoju bakterii w jamie ustnej. Stosując przeciwbakteryjną pastę przeciw płytce nazębnej możemy zapobiec osadowi i ułatwić powrót linii dziąseł do odpowiedniej wysokości.

- Czy mój oddech jest nieświeży?

Tutaj pomocne mogą być pasty przeciwko halitozie, bo tak nazywa się chorobliwy nieświeży oddech. Zabijają one bakterie w znacznej mierze odpowiedzialne za tę niemiłą przypadłość.

- Czy kolor moich zębów mnie satysfakcjonuje?

Jeśli nie, być może czas sięgnąć po pasty wybielające. Drobiniki w ich składzie ścierają osad z zębów, przywracając im naturalny kolor.

Płyny do płukania ust

Część bakterii bytuje nawet poniżej linii dziąseł – mają tam idealne warunki do rozwoju. Nie-

zawodnym sposobem na walkę nimi jest płukanie zębów specjalnymi płynami bakteriobójczymi. Są skuteczne w 80 proc., a preparaty zawierające chlorheksydynę i oktenidynę nawet w 100 proc. Trzeba jednak pamiętać, że u niektórych osób długie stosowanie płukanek z chlorheksydyną może powodować żółknięcie zębów.

Płukanie musi trwać przynajmniej pół minuty, a najlepiej minutę. Nawet jeśli smak danego płynu jest zbyt intensywny, nie powinniśmy po nim płukać ust ani go rozcieńczać. W pierwszym przypadku pozbywamy się substancji, które jeszcze przez jakiś czas mogłyby nas chronić, a w drugim zmniejszamy skuteczność preparatu. Lepiej zmienić rodzaj środka niż stosować go nieskutecznie.

fot. internet

USŁUGI ROLNICZE RAFAŁ WILMANOWICZ

SIEW KUKURYDZY

(siewnikiem talerzowym sześciorzędowym firmy Gaspardo)

SIEW ZBÓŻ I RZEPAKU

(siewnikiem talerzowym z broną aktywną firmy KVERNELAND)

ORKA

UPRAWA PRZEDSIEWNA

WYSTAWIAM FAKTURY VAT

Gańczewo 12

87-400 Golub-Dobrzyń

tel. 509 713 190, 517 824 992

Prekursor beat rocka

MUZYKA ➤ W piątek 10 marca w Golubiu-Dobrzyniu wystąpi Bartas Szymoniak, autor wydanej kilka dni temu płyty „Alarm”

ta jest ilustracją muzyczną do słów najważniejszych poetów Pokolenia Kolumbów. Szymoniak zawarł teksty T. Gajcego, K. K. Baczyńskiego czy A. Słonimskiego w nowatorskich aranżacjach beat rocka.

Materiał w całości został zarejestrowany tylko przy użyciu aparatu mowy artysty oraz gitary. Utwory powstały za

powiedzialny jest Marcin Kwazar z Gagarin Studio. Krążek promuje singiel „Portret”.

Bartas Szymoniak jest absolwentem Wydziału Jazzu Akademii Muzycznej w Katowicach i byłym frontmanem Sztynnego Pala Azji. W czerwcu 2015 roku ukazał się pierwszy solowy materiał artysty, a singiel z tego wydawnictwa pt. „Nagi”, trafił na Listę Przebojów Trójki. Muzyk ma na swoim koncie także udział w programie telewizyjnym „Idol”. Prezentował swoją twórczość również na najważniejszych festiwalach muzycznych w Polsce i za granicą m.in. w Opolu, na Sopot Top Trendy, w Węgorzewie, Jarocinie, Taste of Polonia w Chicago oraz w Belgii, Austrii i na Ukrainie.

Koncert w Golubiu-Dobrzyniu jest zaplanowany na godzinę 12.00 w sali widowiskowej domu kultury. Bilety kosztują 20 zł i można je nabyć w sekretariacie instytucji.

Tomasz Błaszkwicz
fot. DK w Golubiu-Dobrzyniu

Konkurs

Zaśpiewają harcerze

W sobotę 8 kwietnia o 10.00 już po raz piąty w Wąbrzeskim Domu Kultury odbędzie się Wojewódzki Festiwal Piosenki Harcerskiej o „Wąbrzeską lilijkę”.

W konkursie mogą wziąć udział zuchy w wieku od 6 do 10 lat, harcerze w wieku od 11 do 13 lat, harcerze starsi od 14 do 18 lat, wędrownicy w wieku od 19 do 25 lat a także zespoły i artyści działający m.in. przy domach kultury.

Każdy wykonawca zaprezentuje jedną piosenkę harcerską, zuchową lub turystyczną.

Uczestnicy mogą śpiewać z osobą akompaniującą lub podkładem muzycznym z płyty CD, który trzeba dostarczyć w dniu festiwalu. Celem konkursu jest m.in. prezentacja dorobku artystycznego środowisk harcerskich z naszego województwa oraz integracja środowisk harcerskich i pobudzenie ich do aktywności twórczej.

Konkurs

Śpiewać każdy może...

Do piątku 10 marca można nadsyłać zgłoszenia do III Powiatowego Konkursu Piosenki Dowolnej, który jest zaplanowany na 17 marca w budynku OSP w Skępem.

W imprezie mogą wystartować wyłącznie soliści i solistki: uczniowie szkół podstawowych z klas IV-VI oraz młodzież gimnazjalna zameldowana na terenie powiatu lipnowskiego. Każda szkoła wystawi maksymalnie trzech przedstawicieli. Niepełnoletniemu uczestnikowi musi towarzyszyć rodzic lub upoważniony opiekun. Wykonawcy zaprezentują jeden

dowolnie wybrany utwór muzyczny w języku polskim a capella lub z akompaniamentem (dostarczony na płycie CD). Występ nie może trwać dłużej niż pięć minut.

Celem konkursu jest propagowanie kultury muzycznej wśród dzieci i młodzieży, wymiana doświadczeń artystycznych, promocja twórczości dziecięcej i młodzieżowej oraz kształtowanie

umiejętności współzawodnictwa.

Aby wziąć udział w konkursie, należy do piątku 10 marca dostarczyć formularz zgłoszeniowy (dostępny na stronach: www.skepe.pl i www.mcklipno.pl) na adres: Miejskie Centrum Kulturalne, ul. Piłsudskiego 22, 87-600 Lipno z dopiskiem „III Powiatowy Konkurs Piosenki Dowolnej”. Impreza odbędzie się 17 marca o 10.00 w budynku OSP w Skępem przy ul. Dobrzyńskiej 1.

Organizatorami wydarzenia są: Miasto i Gmina Skępe oraz Miejskie Centrum Kulturalne w Lipnie.

Tomasz Błaszkwicz

Co? Gdzie? Kiedy?

Lipno

➤ W piątek 10 marca o 18.00 w kinie Nawojka zaśpiewa sobowtór Maryli Rodowicz. Artysta o pseudonimie Druga Maryla jest znany z programów telewizyjnych. Bilety kosztują 20 zł.

➤ W środę 15 marca w tym samym miejscu odbędzie się Lipnowski Festiwal Nauki. Ciekawe doświadczenia chemiczne przeprowadzą pracownicy naukowcy Centrum Chemii w Małej Skali, działającego przy UMK w Toruniu. Bilety indywidualne kosztują 5 zł, a grupowe (powyżej 15 osób) są o złotówkę tańsze. Zapisy są przyjmowane w sekretariacie MKC. Planowane godziny rozpoczęcia pokazów: 8.30, 9.45 i 10.45. Czas trwania: 1 godz. lekcyjna.

Golub-Dobrzyń

➤ W sobotę 11 marca o 16.00 na Zamku Golubskim zaplanowany jest wieczór z twórczością Grzegorza Ciechowskiego. Utwory lidera Republiki przypomną: Hanna Raniżewska i Dobrawa Czocher, Fonetyka, Teatr R. Bezimienni oraz Leszek Gnoiński. Wstęp bezpłatny.

➤ W sobotę 18 marca o 19.00 w domu kultury będzie można wysłuchać koncertu muzyki celtyckiej w wykonaniu zespołu Rhiannon. Bilety w przedsprzedaży kosztują 20 zł, a w dniu koncertu 30 zł.

➤ W piątek 31 marca o 18.00 w tym samym miejscu zostanie wystawiony spektakl komediowy „Przebój sezonu”. W sztuce występują m.in. Krzysztof Ibisz, Małgorzata Potocka, Michał Milowicz czy Elżbieta Zajączkówna. Bilety: 60 zł w przedsprzedaży, 65 zł w dniu imprezy.

Wąbrzeźno

➤ W sobotę 11 marca o 19.00 w WDK wystąpi Teatr Afisz. Aktorzy wystawią spektakl zatytułowany „Lecz się w szpitalu”. Bilety w cenie 25 zł od osoby (20 zł w przypadku wejściówek grupowych) są do nabycia w kasie domu kultury, od poniedziałku do piątku w godz. 12.00-16.00.

➤ Dwa dni później o 16.00 w tym samym miejscu prof. dr hab. Waldemar Rozyński wygłosi prelekcję poświęconą prymasowi kard. Stefanowi Wyszyńskiemu. Wykład jest organizowany przez stowarzyszenie chrześcijańskie „Civitas Christiana”, przy współudziale Wąbrzeskiego Domu Kultury. Wstęp wolny.

Rypin

➤ W najbliższych tygodniach warto wybrać się do kina Bałtyk. Do piątku 10 marca będzie można obejrzeć: „Sztukę kochania” i „La La Land”. W weekend 11-12 marca o 19.00 będzie wyświetlany „Wykłęty”, a w dniach 12, 15 i 16 marca planowane są projekcje filmu „Zerwany kłós”. W drugiej części miesiąca na ekranie zagości „Piękna i bestia”. Bilety na wszystkie seanse kosztują 12 zł. Szczegółowa rozpiska godzinowa jest dostępna na stronie www.kino.rypin.eu.

➤ We wtorek 28 marca o 17.00 w sali wystaw Miejsko-Powiatowej Biblioteki Publicznej będzie można porozmawiać z pisarzem i poetą Jackiem Dehnelem. Artysta jest laureatem Nagrody Fundacji Kościelskich w 2005 roku oraz Paszportu Polityki za rok 2006. Jego debiut literacki „Żywoty równoległe” z entuzjazmem przyjął sam Czesław Miłosz, którego pochwała została umieszczona na okładce pierwszego wydania tomu wierszy. Autor był wielokrotnie nominowany do najbardziej prestiżowych nagród literackich, w tym do Nagrody Nike. Dotychczas Dehnel zasłynął takimi dziełami jak: „Saturn. Czarne obrazy z życia mężczyzny z rodziny Goya”, „Lala”, „Fotoplastykon” czy „Ekran kontrolny”. W rypińskiej bibliotece z pewnością będzie można porozmawiać o literaturze, poezji i zdobyć autograf. Wstęp wolny.

Brodnica

➤ W piątek 10 marca DKF organizuje projekcję filmu „Sonita”. Obraz przedstawia historię młodej Afganki, która w wieku 10 lat stała się przedmiotem transakcji małżeńskiej, zorganizowanej przez jej rodziców w celu zdobycia posagu dla jej brata. Film zdobył Nagrodę Główną w konkursie Światowego Kina Dokumentalnego oraz Nagrodę Publiczności na Sundance Film Festival 2016. Wstęp wolny.

➤ W sobotę 11 marca o 18.00 w BDK wystąpi multiinstrumentalny duet KEPA & Dabek Zasnął. Wstęp wolny.

➤ W piątek 17 marca o 19.00 w BDK z okazji Dnia Św. Patryka wystąpi zespół Do Dna. Wstęp bezpłatny.

➤ W sobotę 18 marca do Brodnicy wróci kino objazdowe Outdoor Cinema. O 10.30 będzie wyświetlany film animowany „Trolle”, a dwie godziny później „Sztuka kochania. Historia Michaliny Wiślickiej”. O 15.00 fani fantasy mogą wybrać się na film „Kong. Wyspa czaszki”. Kinową ucztę zakończą dwie projekcje „Marii Skłodowskiej-Curie”, o 17.30 i 20.00. Rezerwacji można dokonywać pod nr. tel. (22) 357 85 00 lub (22) 357 78 00 od poniedziałku do piątku w godz. 10.00-15.00. Bilety online sprzedawane są jedynie w cenie biletów normalnych, czyli po 16 zł. Zakupu biletów ulgowych oraz grupowych można dokonać jedynie w kasie kina, w dniu seansu.

oprac. (ToB)

09.03.2017-15.03.2017

program

Piątek 10 Marca

TVN 21:55

PEARL HARBOR

TVP 1

10:35 Ranczo

06:00 Dzień dobry, Polsko
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
- publicystyczny
08:40 Sekrety Ojca Serial
09:40 Wspaniałe stulecie: Sułtanka
Kösem - Murad IV odc. 100 - serial
10:35 Ranczo odc. 54 - serial
11:30 My, wy, oni
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes - rolniczy
12:25 Agropogoda
12:30 Smaki polskie odc. 155
12:45 Przepis dnia odc. 453
12:50 Wielka piątka Azji odc. 4 - serial
14:00 Serial fabularny - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:20 Obserwator
odc. 95 - publicystyczny
16:10 Złote serce odc. 54 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
17:55 Przepis dnia odc. 454
18:05 Klan odc. 3088 - telenowela
18:40 Wspaniałe stulecie: Sułtanka
Kösem - Murad IV odc. 101 - serial
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:15 Pogoda
20:30 Ojciec Mateusz odc. 214 - serial
21:25 Sprawa dla reportera
22:25 Warto rozmawiać - publicystyczny
23:35 Megarodziny - dokumentalny
00:30 Jeniec: Tak daleko jak nogi
poniosą - dramat

TVP 2

13:30 Rodzinka.pl

06:00 Rodzinka.pl odc. 9 - serial
06:30 Sztuka codzienności odc. 8
07:05 M jak miłość odc. 1274 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:45 Panorama
11:00 Barwy szczęścia
odc. 1615 - serial
11:35 Na dobre i na złe
odc. 339 - serial
12:35 Tylko z tobą odc. 162 - serial
13:30 Rodzinka.pl odc. 119 - serial
14:10 XXI Festiwal Kabaretu
w Koszalinie 2015
odc. 1 - kabaret
15:05 Tysiąc i jedna noc
odc. 16 - serial
16:00 Na dobre i na złe
odc. 665 - serial
17:05 Tylko z tobą odc. 163 - serial
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu
19:25 Barwy szczęścia
odc. 1615 - serial
20:05 Barwy szczęścia
odc. 1616 - serial
20:40 Zielona miła
- dramat obyczajowy
23:55 Żądze i pieniądze
- komedia kryminalna
01:40 Całe szczęście
- komedia romantyczna

tvn

19:50 Uwaga!

05:45 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 1 s. 11
07:50 Doradca smaku odc. 5
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 1996
10:55 Ukryta prawda odc. 732 - serial
12:00 Szkoła odc. 384 - serial
13:00 19+ odc. 85 - serial
13:30 Szpital odc. 621 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 8 s. 4
15:30 Szkoła odc. 385 - serial
16:30 19+ odc. 86 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 733 - serial
18:00 Szpital odc. 622 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 4882
20:10 Doradca smaku odc. 6
20:15 Na Wspólnej odc. 2440 - serial
20:55 Milionerzy odc. 17
21:30 Kuchenne rewolucje odc. 4 s. 15
22:30 Dlaczego nie!
- komedia romantyczna
00:40 Jack Reacher - sensacyjny

POLSAT

09:00 Malanowski i Partnerzy

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy
odc. 530 s. 9 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy
odc. 321 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy
odc. 322 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie
odc. 39 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 446 - serial
12:00 Oszukane odc. 7 - serial
13:00 Trudne sprawy
odc. 680 s. 13 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2455 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 726 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Na ratunek 112 odc. 69 - serial
17:00 Gliniarze odc. 59 s. 2 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2456 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich
odc. 7 - serial
20:05 Nasz nowy dom odc. 84
21:10 Przyjaciółki odc. 100 s. 9 - serial
22:15 Zdrady odc. 101 - serial
23:15 Step Up 3D - muzyczny
02:45 Tajemnice losu odc. 2619

HITY DNIA

„Straszny film”
(2000r.) TV Puls 20:00

Grupa młodych ludzi jest prześladowana przez mordercę znającego ich wspólną tajemnicę: przyjaciele podczas Halloween spowodowali wypadek samochodowy, a ciało potraconego mężczyzny wrzucili do morza. Zbrodniarz zabija uczennicę Drew Decker.

„Poznań '56”
(1996r.) TVP Kultura 7 16:30

Głównymi bohaterami są dwaj chłopcy w wieku 10-12 lat. To z ich perspektywy widz śledzi rozwój poznańskich wydarzeń. Oprócz dwójki uczniów, trochę bezładnie "oprowadzających" widza po "powstańczym teatrum", w filmie Bajona można odnaleźć jeszcze kilka innych wątków.

7 tvn

15:00 Szpital

05:20 Ukryta prawda odc. 162 - serial
06:20 Szpital odc. 582 - serial
07:20 Sąd rodzinny odc. 167 - serial
08:20 Zagubieni odc. 3 s. 6 - serial
09:15 Lekarze odc. 5 - serial
10:25 Mango - Telezakupy
12:00 Ukryta prawda odc. 229 - serial
13:00 Sąd rodzinny odc. 168 - serial
14:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska
odc. 192 - serial
15:00 Szpital odc. 583 - serial
16:00 Zagubieni odc. 4 s. 6 - serial
17:00 Dr House odc. 20 s. 1 - serial
18:00 Zaklinaczka duchów
odc. 10 s. 5 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 230 - serial
20:00 Jaja w tropikach
- komedia sensacyjna
22:30 Sposób na morderstwo
odc. 12 s. 2 - serial
23:35 Piątek trzynastego - horror
01:30 Partnerki odc. 6 s. 3 - serial

4

19:00 Policjanci i policjanci

06:00 Amerykańscy naprawiacze
odc. 7 - serial
06:30 Amerykańscy naprawiacze
odc. 8 - serial
07:00 The Looney Tunes Show
odc. 8 - animowany
07:30 Co nowego u Scooby'ego?
odc. 4 - animowany
07:55 The Looney Tunes Show
odc. 11 - animowany
08:25 Co nowego u Scooby'ego?
odc. 8 - animowany
08:55 Strażnik Teksasu odc. 86 - serial
10:00 Dom nie do poznania odc. 96
11:00 Detektywi w akcji odc. 133 - serial
12:00 Detektywi w akcji odc. 40 - serial
13:00 Policjanci i policjanci
odc. 242 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 142
15:00 Dom nie do poznania odc. 97
16:00 Twoja na zawsze
odc. 2 - telenowela
17:00 Trzy razy Ana odc. 48 - telenowela
18:00 Detektywi w akcji odc. 134 - serial
19:00 Policjanci i policjanci
odc. 243 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny
odc. 54 - serial
21:00 Igrzyska na kacu - komedia
22:45 Na linii ognia - thriller
01:25 Spadkobiercy odc. 65

TV puls

10:00 Napisła: morderstwo

06:00 Siła: odnaleźć przeznaczenie
odc. 131 - telenowela
07:00 Ale numer! odc. 23
07:30 Ale numer! odc. 24
08:05 Agenci NCIS: Los Angeles
odc. 18 s. 4 - serial
09:00 Nash Bridges odc. 26 s. 2 - serial
10:00 Napisła: morderstwo
odc. 13 s. 2 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny
odc. 15 s. 9 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles
odc. 19 s. 4 - serial
12:55 Co ludzie powiedzą?
odc. 3 s. 5 - serial
13:30 Co ludzie powiedzą?
odc. 5 s. 5 - serial
14:00 Co ludzie powiedzą?
odc. 6 s. 5 - serial
14:40 13. posterunek odc. 19 s. 2 - serial
15:20 13. posterunek odc. 20 s. 2 - serial
16:00 Ale numer! odc. 28
16:30 Ale numer! odc. 29
17:00 Wojna o kontener odc. 9 - serial
17:30 Wojna o kontener odc. 10 - serial
18:00 Gwiazdy lombardu
odc. 320, 321 s. 15 - serial
19:00 Gwiazdy lombardu
odc. 322, 323 s. 15 - serial
20:00 Straszny film - komedia
21:35 Fajna z niego babka - komedia
23:30 Spartakus: Bogowie areny
odc. 16, 17 - serial

TVP KULTURA

13:25 Piekło, niebo

07:50 Studio Kultura - rozmowy
08:05 Informacje kulturalne
08:25 Sztuka performance Zbigniewa
Warpechowskiego
09:25 Poznań '56 - dramat historyczny
11:30 Rodzina Polanieckich odc. 6 - serial
13:00 Informacje kulturalne
13:25 Piekło, niebo - dramat obyczajowy
14:30 Sarid - dokumentalny
15:30 Informacje kulturalne
15:50 Chuligan literacki - publicystyczny
16:30 Poznań '56 - dramat historyczny
18:30 Chińskie ecompolis - dokumentalny
19:40 Edyp - animowany
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Spartakus - dramat historyczny
23:35 Pegaz
00:40 Mama, tata, Bóg i szatan
- dokumentalny

TVP HISTORIA

14:00 Sensacje XX wieku

06:55 Był taki dzień odc. 496
07:00 Iskra w kamieniu - dokumentalny
08:05 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 34
08:35 Ukryte skarby odc. 1
09:00 Cudowny świat przyrody
odc. 1 - serial
09:35 Było, nie minęło - kronika
związków historii
10:10 Historia bezpieki. Miecz i tarcza
komunizmu odc. 3 - dokumentalny
10:35 Historia bezpieki. Miecz i tarcza
komunizmu odc. 4 - dokumentalny
11:15 Ostatni partyzant Rzeczypospolitej
- dokumentalny
12:15 1000 x Solidarność
12:50 Ludzie rzeki odc. 7 - dokumentalny
14:00 Sensacje XX wieku odc. 77
15:15 Encyklopedia II wojny światowej
odc. 7 - serial
15:45 Portrety wojenne odc. 2 - serial
16:10 Kolo historii
16:50 Niedokończona historia:
Marzec '68 - dokumentalny
17:45 Wspaniałe stulecie
odc. 291 s. 4 - telenowela
18:40 Flesz historii
19:05 Sensacje XX wieku odc. 32
19:55 Było, nie minęło - kronika
związków historii
20:30 Tajemnice III Rzeszy odc. 2
21:35 Najdłuższa wojna nowoczesnej
Europy odc. 5 - serial
22:40 Spór o historię odc. 153
23:25 Hakerzy "Solidarności"
- dokumentalny
00:30 Listy gończe odc. 19, 20

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
- publicystyczny
08:40 Słowo życia - rozważanie
Ewangelii dnia
08:45 Przygody Mobików
odc. 54 - animowany
09:00 Na zdrowie
09:25 Święty na każdy dzień
09:30 Bioetyczny detektyw
odc. 16 - dokumentalny
09:50 Poczta z Indii - Chennai
- miasto św. Tomasza Apostoła
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 Myśląc o ojczyźnie
11:35 Historia i architektura Polski
w rysunkach prof. Ryszarda
Natusiewicza
11:50 Budowa świątyni w Narodowym
Sanktuarium Matki Bożej
w miejscowości Subukia w Kenii
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Po stronie prawdy
13:20 Żołnierze wyklęci odc. 2 - serial
14:00 Jimmy - obyczajowy
15:35 Kapłan pro-life - dokumentalny
15:50 Pytasz i wiesz
16:00 Informacje dnia
16:10 Z wędką nad wodę
w Polsce i świat
16:35 Fryderyk Chopin i jego muzyka
16:50 Przegląd tygodnika rodzin
katolickich "Źródło"
16:55 Serce Afryki - dokumentalny
17:25 Przegląd katolickiego tygodnika
"Niedziela" - publicystyczny
17:30 Okiem kamery
17:55 40 dni ze św. Bratem Albertem
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Superksięga
odc. 2 s. 2 - animowany
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Głos Polski
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy
Cudownego Obrazu Matki Bożej
Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
- publicystyczny
22:00 Cystersi - powrót do pokory
- dokumentalny

TVP 1

17:25 Jaka to melodia?

06:00 Dzień dobry, Polsko
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny - publicystyczny
08:40 Sekrety Ojca Serial
09:35 Wspaniałe stulecie: Sultanka
Kösem - Murad IV odc. 101 - serial
10:30 Ranczo odc. 55 - serial
11:25 Magazyn śledczy Anity Gargas
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:25 Agropogoda
12:30 Smaki polskie - na zielono odc. 129
12:45 Przepis dnia odc. 454
12:50 Wielka piątka Azji odc. 5 - serial
14:00 Serial fabularny - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:20 Ktokolwiek widział,
ktokolwiek wie... - publicystyczny
16:10 Złote serce odc. 55 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
17:55 Przepis dnia odc. 455
18:05 Klan odc. 3089 - telenowela
18:40 Wspaniałe stulecie: Sultanka
Kösem - Murad IV odc. 102 - serial
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:15 Pogoda
20:30 Wiktoria odc. 8
21:30 Jeniec: Tak daleko
jak nogi poniosą - dramat
23:40 Komandosi odc. 2
01:05 Wiktoria odc. 8

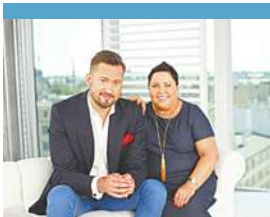
TVP 2

20:05 Barwy szczęścia

05:55 Rodzinka.pl odc. 10 - serial
06:30 Misja natura odc. 5
07:05 M jak miłość odc. 1275 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:45 Panorama
11:00 Barwy szczęścia
odc. 1616 - serial
11:35 Postaw na milion
12:35 Tylko z tobą odc. 163 - serial
13:25 Rodzinka.pl odc. 120 - serial
14:00 Anna Dymna - spotkajmy się
14:35 Kabaret Neo-Nówka przedstawia
- The SEJM odc. 1 - kabaret
15:05 Tysiąc i jedna noc odc. 17 - serial
16:05 Kabaretowa Scena Dwójki
przedstawia - kabaret
17:05 Tylko z tobą odc. 164 - serial
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu
19:25 Barwy szczęścia
odc. 1616 - serial
20:05 Barwy szczęścia
odc. 1617 - serial
20:40 O mnie się nie martw
odc. 2 s. 6 - serial
21:40 Rodzinka.pl odc. 197 - serial
22:20 Jest okazja odc. 1
23:35 Zielona mila
- dramat obyczajowy
02:50 Żądze i pieniądze
- komedia kryminalna

tvn

08:00 Dzień Dobry TVN

05:45 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 2 s. 11
07:50 Doradca smaku odc. 6
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 1997
10:55 Ukryta prawda odc. 733 - serial
12:00 Szkoła odc. 385 - serial
13:00 19+ odc. 86 - serial
13:30 Szpital odc. 622 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 9 s. 4
15:30 Szkoła odc. 386 - serial
16:30 19+ odc. 87 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 734 - serial
18:00 Szpital odc. 623 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 4883
20:00 Grawitacja - film SF
21:55 Pearl Harbor - dramat wojenny
01:35 Poznaj moich rodziców
- komedia

POLSAT

19:30 Świat według Kiepskich

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy
odc. 531 s. 9 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy
odc. 323 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy
odc. 324 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie
odc. 40 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 447 - serial
12:00 Oszukane odc. 8 - serial
13:00 Trudne sprawy
odc. 681 s. 13 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2456 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 727 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Na ratunek 112 odc. 70 - serial
17:00 Gliniarze odc. 60 s. 2 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2457 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich
odc. 9 - serial
20:05 Dancing with the Stars. Taniec
z gwiazdami odc. 2 s. 7
22:10 Step Up 3D - muzyczny
00:35 Bez litości: Zemsta jest moja
odc. 2 - serial

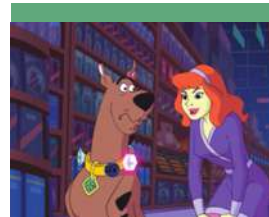
7 tvn

18:00 Zaklinaczka duchów

05:20 Ukryta prawda odc. 163 - serial
06:20 Szpital odc. 583 - serial
07:20 Sąd rodzinny odc. 168 - serial
08:20 Zagubieni odc. 4 s. 6 - serial
09:15 Lekarze odc. 6 - serial
10:25 Mango - Telezakupy
12:00 Ukryta prawda odc. 230 - serial
13:00 Sąd rodzinny odc. 169 - serial
14:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska
odc. 193 - serial
15:00 Szpital odc. 584 - serial
16:00 Zagubieni odc. 5 s. 6 - serial
17:00 Dr House odc. 21 s. 1 - serial
18:00 Zaklinaczka duchów
odc. 11 s. 5 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 231 - serial
20:00 Gremliny II - film SF
22:15 Daję nam rok
- komedia romantyczna
00:20 Naznaczony odc. 2 - serial

4

08:25 Co nowego u Scooby'ego?

06:00 Amerykańscy naprawiacze
odc. 8 - serial
06:30 Amerykańscy naprawiacze
odc. 1 s. 2 - serial
07:00 The Looney Tunes Show
odc. 9 - animowany
07:30 Co nowego u Scooby'ego?
odc. 5 - animowany
07:55 The Looney Tunes Show
odc. 12 - animowany
08:25 Co nowego u Scooby'ego?
odc. 9 - animowany
08:55 Strażnik Teksasu odc. 87 - serial
10:00 Dom nie do poznania odc. 98
11:00 Detektywi w akcji odc. 134 - serial
12:00 Galileo odc. 598
13:00 Policjantki i policjanci
odc. 243 - serial
14:00 Galileo odc. 599
15:00 Dom nie do poznania odc. 99
16:00 Twoja na zawsze odc. 3 - telenowela
17:00 Trzy razy Ana odc. 49 - telenowela
18:00 Detektywi w akcji odc. 63 - serial
19:00 Policjantki i policjanci
odc. 244 - serial
20:00 Wierna jak pies. Policjantki
i policjanci - obyczajowy
21:35 Sprawiedliwi - wydział kryminalny
odc. 51 - serial
22:35 Sprawiedliwi - wydział kryminalny
odc. 52 - serial
23:35 Sprawiedliwi - wydział kryminalny
odc. 53 - serial
00:45 Kruk IV - horror

HITY DNIA

„Grawitacja”
(2013r.) TVN 20:00

Doktor Ryan Stone zostaje zatrudniona przez NASA. Kobieta trafia do zespołu, który zajmuje się naprawą teleskopu Hubble'a. Dowódcą misji jest doświadczony kosmonauta, Matt Kowalski. Niestety, nie wszystko idzie po jego myśli. Prom kosmiczny, zostaje zniszczony.

„Zastępca”
(2006r.) TV Puls 20:00

Sam Keenan zostaje mianowany zastępcą ambasadora w małym, niespokojnym kraju Europy Wschodniej. Kiedy miejscowi powstańcy próbują dokonać zamachu, prezydent chroni się wewnątrz ambasady, którą oblegają rebelianci. Ambasador zostaje zabity.

TV puls

09:00 Nash Bridges

06:00 Siła: odnaleźć przeznaczenie
odc. 132 - telenowela
07:00 Ale numer! odc. 25
07:30 Ale numer! odc. 26
08:05 Agenci NCIS: Los Angeles
odc. 19 s. 4 - serial
09:00 Nash Bridges odc. 27 s. 2 - serial
10:00 Napisana: morderstwo
odc. 14 s. 2 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny
odc. 16 s. 9 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles
odc. 20 s. 4 - serial
12:55 Co ludzie powiedzą?
odc. 5 s. 5 - serial
13:30 Co ludzie powiedzą?
odc. 7 s. 5 - serial
14:00 Co ludzie powiedzą?
odc. 8 s. 5 - serial
14:40 13. posterunek odc. 20 s. 2 - serial
15:20 13. posterunek odc. 21 s. 2 - serial
16:00 Ale numer! odc. 30
16:30 Ale numer! odc. 31
17:00 Wojna o kontener odc. 10, 11 - serial
18:00 Gwiazdy lombardu
odc. 322, 323 s. 15 - serial
19:00 Gwiazdy lombardu
odc. 324, 325 s. 15 - serial
20:00 Zastępca - sensacyjny
21:50 Ślepa furia - sensacyjny
23:25 Pozwól mi wejść - horror
01:55 Ale numer! odc. 24

TVP KULTURA

17:30 Warszawa

07:50 Studio Kultura - rozmowy
08:00 Informacje kulturalne
08:15 Południk Wildsteina
odc. 24 - publicystyczny
09:05 Kamienica - animowany
09:30 Warszawa - obyczajowy
11:30 Rodzina Polanieckich
odc. 7 - serial
13:00 Ortalionowy dziadek
- krótkometrażowy
13:35 Faust - opera
16:50 Dezerterzy - publicystyczny
17:30 Warszawa - obyczajowy
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Wstęp do filmu odc. 30
20:25 Turysta - dramat obyczajowy
22:35 Tygodnik kulturalny
23:25 Pegaz
23:55 Spartakus - dramat historyczny
03:10 Informacje kulturalne

TVP HISTORIA

08:05 Wojciech Cejrowski

06:55 Był taki dzień odc. 497
07:00 Niedokończona historia:
Marzec '68 - dokumentalny
08:00 Wojciech Cejrowski - boso
przez świat odc. 35
08:35 Saga prastarej puszczy
odc. 6 - serial
09:40 Było, nie minęło - kronika
zwiadowców historii
10:15 Tam, gdzie nie kwitną jabłonie
11:25 Hakerzy "Solidarności"
- dokumentalny
12:25 Sny stracone, sny odzyskane
- dokumentalny
13:00 Sprawa Galileusza: nauka i wiara
- dokumentalny
14:00 Sensacje XX wieku odc. 32
14:55 Encyklopedia II wojny światowej
odc. 8 - serial
15:25 Z archiwum IPN odc. 6
15:55 Podróże z historią odc. 26
16:35 Cudze listy - dokumentalny
17:45 Wspaniałe stulecie
odc. 292 s. 4 - telenowela
18:40 Polska z bocznej drogi odc. 28
19:00 Sensacje XX wieku odc. 1
19:55 Wojownicy czasu odc. 7
20:35 Holokaust odc. 6 - dokumentalny
21:35 Najdłuższa wojna nowoczesnej
Europy odc. 6 - serial
22:45 Szerokie tory odc. 116,
23:25 Złoty pociąg - dokumentalny
00:25 Żelazne kompanie - dokumentalny

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
- publicystyczny
08:40 Słowo życia - rozważanie
Ewangelii dnia
08:45 Supersięga
odc. 2 s. 2 - animowany
09:10 Z wędka nad wodę w Polsce
i świat
09:35 Święty na każdy dzień
09:45 Duc in altum
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
- publicystyczny
11:25 Głos Polski Felieton
11:35 Tak go pamiętam
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Trinity Goodheart
- dramat obyczajowy
13:55 Święty na każdy dzień
14:00 Cystersi - powrót do pokory
- dokumentalny
14:45 Zambia: Kabwe
14:55 Słowo życia - rozważanie
Ewangelii dnia
15:00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia
z Koronką do Bożego Miłosierdzia
15:20 Mocni w wierze
15:50 Pytasz i wiesz
16:00 Informacje dnia
16:10 Siódmy sakrament
16:35 Świat na wyciągnięcie ręki
odc. 27 - serial
17:00 Drabina Jakubowa odc. 9 - serial
17:30 Okiem kamery
17:55 40 dni ze św. Bratem Albertem
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Westerplatte młodych
18:55 Przegląd katolickiego tygodnika
"Niedziela" - publicystyczny
19:00 Msza święta w intencji Ofiar
katastrofy smoleńskiej w Bazylice
Archikatedralnej pw. Męczeństwa
św. Jana Chrzyciela w Warszawie
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy
Cudownego Obrazu Matki Bożej
Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
- publicystyczny
22:00 Samson i Dalila odc. 9 - serial

HITY DNIA

**„Epoka lodowcowa II: Odwilż”
(2006r.) POLSAT 20:10**

Trójka przyjaciół – mamut Manfred, leniwiec Sid i tygrys szablozębny Diego, wiedzie szczęśliwy żywot w lodowej dolinie. Epoka lodowcowa ma się jednak ku końcowi. Co prawda dolinę otaczają góry lodowe, ale wzrasta temperatura, co grozi powodzią.

**„Biegnij, chłopcze, biegnij”
(2013r.) TVP Kultura 16:20**

Ośmioletni Srulik ucieka z warszawskiego getta, w którym zginęła cała jego rodzina. Dzięki pomocy Polki, Magdy, udaje mu się przyjąć nową tożsamość, od tej pory jest osieroconym Polakiem o imieniu Jurek. Niestety, musi opuścić bezpieczne schronienie i szukać pomocy gdzie indziej.

TVP 1

13:30 Okrasa łamie przepis

05:30 Klan odc. 3086 - telenowela
06:05 Sprawa dla reportera
06:55 Zatrzymaj chwilę odc. 10 - publicystyczny
07:30 Rok w ogrodzie
08:00 Naszaarmia.pl odc. 255
08:25 Pełnosprawni
08:50 Po prostu zdrowie odc. 22
09:25 Firmowe ewolucje odc. 9 s. 2
09:55 Iskry miłości - komedia romantyczna
11:25 Wielkie nieba odc. 2
11:45 Jak to działa? odc. 131
12:25 Granice pod specjalnym nadzorem - dokumentalny
13:30 Okrasa łamie przepisy odc. 150
14:05 Wojenne dziewczyny odc. 1- wojenny
15:00 Zagadka hotelu Grand odc. 20 s. 2 - serial
15:55 Puchar Świata w Oslo - skoki narciarskie
17:20 Teleexpress
18:35 O! Polskie Przeboje odc. 2
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:10 GOL
20:15 Pogoda
20:25 Komisarz Alex odc. 106 - serial
21:25 Piraci z Karaibów: Na krańcu świata - przygodowy
00:20 Pierwszy raz - komedia romantyczna

TVP 2

20:05 Kocham Cię, Polsko!

05:40 Stawy Miłickie. Kraina niezwykłości - dokumentalny
06:30 M jak miłość odc. 1283 - serial
07:30 Pytanie na śniadanie
10:40 Co się dzieje?
11:05 Na sygnale odc. 132 - serial
11:35 Podróż z historią odc. 32
12:15 Południk Wildsteina odc. 25 - publicystyczny
12:50 Młodzi wicelcy - dokumentalny
13:20 Hity kabaretu odc. 24 - kabaret
14:00 Familiada
14:40 Sonda II odc. 45
15:10 Rodzinka.pl odc. 197 s. 10 - serial
15:45 Pielgrzymka do miejsc śmiesznych - kabaret
16:55 Herbatka z kabaretem odc. 15 - kabaret
17:45 Słowo na niedzielę
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Postaw na milion - kulisy
19:05 Postaw na milion
20:05 Kocham Cię, Polsko! odc. 2
21:50 XXII Festiwal Kabaretu w Koszalinie 2016 odc. 2 - kabaret
22:55 Zabójcze umysły odc. 90 s. 4 - serial
23:50 Kabaretowa scena Dwójki - kabaret
00:50 Sherlock odc. 11 - serial

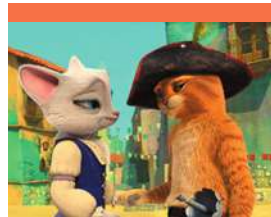
tvn

11:00 Na Wspólnej

05:45 Mango - Telezakupy
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 975
11:00 Na Wspólnej odc. 2437 - serial
11:25 Na Wspólnej odc. 2438 - serial
11:50 Na Wspólnej odc. 2439 - serial
12:15 Na Wspólnej odc. 2440 - serial
12:50 Ugotowani odc. 3 s. 12
13:50 Agent - gwiazdy odc. 4 s. 2
14:50 MasterChef Junior odc. 3 s. 2
16:25 Misja Pies odc. 2
17:00 Domowe rewolucje odc. 8
18:00 Kuchenne rewolucje odc. 4 s. 15
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga! odc. 4884
20:00 Gwiazdne wojny V - Imperium kontratakuje - film SF
22:35 Czego pragną kobiety - komedia
01:15 Grawitacja - film SF

POLSAT

09:40 Przygody Kota w butach

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:40 Jeźdźcy smoków odc. 14
08:10 Turbo Fast odc. 23 - animowany
08:40 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 14 - animowany
09:10 Pan Peabody i Sherman Show odc. 25 - animowany
09:40 Przygody Kota w butach odc. 12 - animowany
10:10 Ewa gotuje odc. 295
10:45 Idol odc. 4 s. 5
12:45 The Brain. Genialny umysł
14:15 Kabaret na żywo odc. 11 - kabaret
16:15 Daleko od noszy - reanimacja odc. 2 - serial
16:50 Ameryka marzeń odc. 2 - serial
17:50 Chłopaki do wzięcia odc. 37 - telenowela
18:20 Chłopaki do wzięcia odc. 38 - telenowela
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 506 - serial
20:10 Epoka lodowcowa II: Odwilż - animowany
21:55 Twoja twarz brzmi znajomo odc. 2 s. 7
23:55 Dancing with the Stars. Taniec z gwiazdami odc. 2 s. 7
02:15 Tajemnice losu odc. 2621

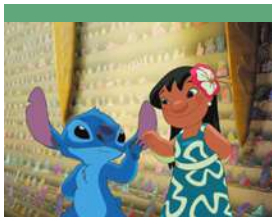
7 tvn

09:05 Przyjaciele

06:00 Ukryta prawda odc. 165 - serial
07:00 Mango - Telezakupy
09:05 Przyjaciele odc. 8 s. 8 - serial
09:35 Przyjaciele odc. 9 s. 8 - serial
10:05 Przyjaciele odc. 10 s. 8 - serial
10:35 Przyjaciele odc. 11 s. 8 - serial
11:05 Przyjaciele odc. 12 s. 8 - serial
11:35 Przyjaciele odc. 13 s. 8 - serial
12:05 Lekarze odc. 2 - serial
13:10 Lekarze odc. 3 - serial
14:10 Zaklinaczka duchów odc. 7 s. 5 - serial
15:10 Zew natury - przygodowy
17:15 Pan niania - komedia
19:00 Ochroniarz amator - komedia
21:10 Facet z ogłoszenia - komedia romantyczna
23:20 Jackass: Bezwstydy dziadek 0,5 - komedia
01:10 Partnerki odc. 7 s. 3,- serial

4

09:10 Leroy i Stitch

06:00 Ninjago - mistrzowie spinjitzu odc. 23, 24
07:00 The Looney Tunes Show odc. 10 - animowany
07:30 Co nowego u Scooby'ego? odc. 6 - animowany
07:55 The Looney Tunes Show odc. 13 - animowany
08:25 Co nowego u Scooby'ego? odc. 10 - animowany
08:55 Garfield Show
09:10 Leroy i Stitch odc. 4 - animowany
10:40 Policjantki i policjanci odc. 240 - serial
11:40 Policjantki i policjanci odc. 241 - serial
12:40 Policjantki i policjanci odc. 242 - serial
13:40 STOP Drogówka odc. 143
14:45 High School Musical II - komedia muzyczna
17:20 Plaga podziemnych pajaków odc. 42 s. 6 - film SF
19:00 Galileo odc. 600
20:00 Policjantki i policjanci odc. 243 - serial
21:00 Policjantki i policjanci odc. 244 - serial
22:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 54 - serial
23:00 Pirania 3DD - thriller
00:40 STOP Drogówka odc. 143

TV puls

09:35 13. posterunek

05:55 Niesamowite! odc. 23 - serial
06:25 Niesamowite! odc. 24 - serial
07:00 Taki jest świat odc. 39 s. 2
07:50 Co ludzie powiedzą? odc. 6 s. 4 - serial
08:25 Co ludzie powiedzą? odc. 1 s. 5 - serial
09:00 Co ludzie powiedzą? odc. 2 s. 5 - serial
09:35 13. posterunek odc. 17 s. 2 - serial
10:10 13. posterunek odc. 18 s. 2 - serial
10:50 13. posterunek odc. 19 s. 2 - serial
11:25 13. posterunek odc. 20 s. 2 - serial
12:00 13. posterunek odc. 21 s. 2 - serial
12:35 Ale numer! odc. 23
13:05 Ale numer! odc. 25
13:35 Ale numer! odc. 27
14:10 Jankes i dama odc. 1 - serial
15:10 Bibliotekarze odc. 1 - serial
16:20 Małolaty u taty - komedia
18:20 Jumper - film SF
20:00 xXx - sensacyjny
22:25 Doom - film SF
00:45 Zlecenie na śmierć - thriller

TVP KULTURA

11:35 Badjao. Duchy z morza

07:30 Informacje kulturalne
07:55 Nienasyceci odc. 5 - publicystyczny
08:30 "W Polskę idziemy..." czyli jubileusz Wiesława Gołasa
09:35 Informacje kulturalne
09:50 Pomniki historii - serial
10:10 Tygodnik kulturalny
11:00 Szlakiem Kolberga - Stanisław Soyka odc. 10
11:35 Badjao. Duchy z morza - dokumentalny
13:20 Trzynaste piętro - krótkometrażowy
13:40 Droga na północ - komedio-dramat
15:40 Wydarzenie aktualne
16:20 Biegnij, chłopcze, biegnij - dramat wojenny
18:15 Pegaz
19:20 Legendy rocka odc. 5 - serial
19:40 Legendy rocka odc. 4 - serial
20:20 Sierpień w hrabstwie Osage - komedio-dramat
22:30 Cream: Live At the Royal Albert Hall
23:40 Pusher II: Krew na rękach - kryminalny
01:30 Rozdroże Cafe - dramat kryminalny

TVP HISTORIA

08:05 Jak to działa?

06:55 Był taki dzień odc. 498
07:00 Ginące cywilizacje odc. 3 - serial
08:05 Jak to działa? odc. 4
08:35 Był sobie człowiek odc. 2 - animowany
09:15 Stawiam na Tolka Banana odc. 3
09:45 Stawiam na Tolka Banana odc. 4
10:25 Okrasa łamie przepisy odc. 84
10:55 Ludzie rzeki odc. 7 - dokumentalny
12:00 Zaginiony grobowiec Heroda - dokumentalny
13:05 Wokół Morza Śródziemnego odc. 2 - serial
14:05 Szerokie tory odc. 92
14:35 Wielka gra
15:40 Spór o historię odc. 153
16:25 Tajemnice początków Polski odc. 2 - serial
17:15 Uwikłany w historię - dokumentalny
18:00 Syzyfowe prace odc. 4 - serial
19:05 Tajemnice III Rzeszy odc. 2 - dokumentalny
20:10 Dom odc. 2 - serial
21:45 Fabryka wódki - dokumentalny
23:00 Koło historii odc. 56
23:35 Powrót Odysa odc. 2 - serial
00:30 Holokaust odc. 6 - dokumentalny

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Westerplatte młodych
08:55 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
09:00 Telewizyjny Uniwersytet Biblijny
10:00 Informacje dnia
10:15 Myśląc ojczyzna
10:30 Święty na każdy dzień
10:35 Polski punkt widzenia - publicystyczny
11:00 Kropelka radości
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Pustynia Boga - dokumentalny
12:50 Drabina Jakubowa odc. 9 - serial
13:20 Siódmy sakrament
13:45 Szafarskie dni i noce, czyli Chopin był u nas
14:00 Samson i Dalila odc. 9 - serial
14:40 Filmowe życiorysy
15:30 Plan naszego ojca odc. 24 - serial
16:00 Informacje dnia
16:10 W naszej rodzinie
17:00 Z Parlamentu Europejskiego
17:30 Okiem kamery
17:55 40 dni ze św. Bratem Albertem
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone - publicystyczny
19:25 Przegląd katolickiego tygodnika "Niedziela"
19:30 Spotkanie z Magdą Buczek
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Ocalić od zapomnienia
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia - publicystyczny
22:00 Król Dawid odc. 15 - serial

TVP 1

17:30 Komisarz Alex

05:55 Klan odc. 3089 - telenowela
06:30 Słownik polsko@polski
07:00 Msza święta z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach
08:00 Tydzień
08:40 Ziarno odc. 615
09:15 Zakochaj się w Polsce odc. 26
09:45 Serial fabularny - serial
10:40 Serce w Naddniestrzu
11:30 Magazyn kolarski odc. 2
11:50 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański
12:15 Między ziemią a niebem
12:55 Dzika Alaska odc. 3 - serial
14:00 Puchar Świata w Oslo - skoki narciarskie
14:15 Puchar Świata w Oslo - skoki narciarskie
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 Komisarz Alex odc. 106 - serial
18:35 Jaka to melodia?
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:15 Pogoda
20:25 Wojenne dziewczyny odc. 2 - wojenny
21:25 Młodzi lekarze odc. 12 s. 2 - serial
22:20 Kraina Jane Austen - komedia romantyczna
00:10 Piraci z Karaibów: Na krańcu świata - przygodowy

TVP 2

15:15 Na dobre i na złe

05:55 Słowo na niedzielę
06:05 Podróże z historią odc. 2
06:40 M jak miłość odc. 1284 - serial
07:40 Barwy szczęścia odc. 1613 - serial
08:10 Barwy szczęścia odc. 1614 - serial
08:45 Barwy szczęścia odc. 1615 - serial
09:15 Barwy szczęścia odc. 1616 - serial
09:50 Barwy szczęścia odc. 1617 - serial
10:30 Bake off - Ale ciacho! odc. 13
11:30 Bake off - Ale przepis odc. 13
11:45 Puchar Świata w Oslo - biegi narciarskie
11:55 Puchar Świata w Oslo - biegi narciarskie
13:30 Puchar Świata w Oslo - biegi narciarskie
14:00 Familiada
14:35 Sonda II odc. 46
15:15 Na dobre i na złe odc. 665 - serial
16:20 Kocham Cię, Polsko! odc. 2
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:55 Rodzinka.pl odc. 196 s. 10 - serial
19:30 Rodzinka.pl odc. 197 s. 10 - serial
20:00 Program rozrywkowy
20:05 Sherlock odc. 11 - serial
21:50 XVII Mazurska Noc Kabaretowa. Mragowo 2015 odc. 1 - kabaret
22:55 Przeszłość - dramat psychologiczny
01:15 Imagine - komedio-dramat

tvn

13:50 Druga szansa

05:45 Mango - Telezakupy
07:55 Nowa Maja w ogrodzie odc. 9
08:25 Akademia ogrodnika odc. 9
08:30 Dzień Dobry TVN odc. 976
11:00 Efekt domina odc. 1
11:35 Co za tydzień odc. 791
12:15 Przystawiacze odc. 1
12:50 Żony Hollywood odc. 4 s. 3 - serial
13:50 Druga szansa odc. 4 s. 3 - serial
14:50 Podróż do wnętrza Ziemi - film SF
16:50 Belle Epoque odc. 4 - serial
17:50 Spotkanie ze smakiem odc. 2
18:00 Ugotowani odc. 4 s. 12
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga! odc. 4885
20:00 MasterChef Junior odc. 4 s. 2
21:35 Poznaj moich rodziców - komedia
23:55 Nowe życie - thriller
02:05 Graceland odc. 8 - serial

POLSAT

07:45 Jeźdźcy smoków

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:45 Jeźdźcy smoków odc. 15
08:15 Turbo Fast odc. 24 - animowany
08:45 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 15 - animowany
09:15 Przygody Kota w butach odc. 13 - animowany
09:55 Rysiek Lwie Serce
12:15 Dr Dolittle II - komedia
14:00 Epoka lodowcowa II: Odwilż - animowany
15:50 Twoja twarz brzmi znajomo odc. 2 s. 7
17:50 Nasz nowy dom odc. 84
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Państwo w państwie - publicystyczny
20:05 Kabaret na żywo odc. 12 - kabaret
22:05 Weekend - komedia sensacyjna
00:45 Iluzja - thriller

7 tvn

12:30 Lekarze

05:55 Ukryta prawda odc. 167 - serial
06:55 Mango - Telezakupy
09:00 Przyjaciele odc. 14 s. 8 - serial
09:30 Przyjaciele odc. 15 s. 8 - serial
10:00 Przyjaciele odc. 16 s. 8 - serial
10:30 Przyjaciele odc. 17 s. 8 - serial
11:00 Przyjaciele odc. 18 s. 8 - serial
11:30 Przyjaciele odc. 19 s. 8 - serial
12:00 Przyjaciele odc. 20 s. 8 - serial
12:30 Lekarze odc. 4 - serial
13:30 Lekarze odc. 5 - serial
14:30 Lekarze odc. 6 - serial
15:30 Gremliny II - film SF
17:45 Plan gry - komedia
20:00 Krytyczna decyzja - sensacyjny
22:40 Lucyfer odc. 2 - serial
23:45 Jaja w tropikach - komedia sensacyjna
02:25 Moc magii odc. 70

4!

11:00 Galileo

06:00 Ninjago - mistrzowie spinjitzu odc. 25, 26
07:00 The Looney Tunes Show odc. 11 - animowany
07:30 Co nowego u Scooby'ego? odc. 7 - animowany
07:55 The Looney Tunes Show odc. 1 - animowany
08:25 Garfield Show
08:50 High School Musical II - komedia muzyczna
11:10 Galileo odc. 599
12:10 Galileo odc. 600
13:20 CJ7 - komedia
15:00 Odyseusz i Wyspa Mgieł - film SF
16:55 Nie można pocałować panny młodej - komedia
19:00 Galileo odc. 601
20:00 Milczenie owiec - thriller
22:25 Śmiertelna odwilż - horror
00:25 Saper - sensacyjny

TV puls

13:35 Śpiąca królowna

06:00 Taki jest świat odc. 39 s. 2
06:55 Co ludzie powiedzą? odc. 3 s. 5 - serial
07:30 Co ludzie powiedzą? odc. 5 s. 5 - serial
08:05 Co ludzie powiedzą? odc. 7 s. 5 - serial
08:50 Ale numer! odc. 29
09:20 Ale numer! odc. 31
09:50 Wojciech Cejrowski. Boso - Teksas odc. 9
10:20 Wojciech Cejrowski. Boso Karaiby odc. 1
11:00 Wojciech Cejrowski. Boso Karaiby odc. 2
11:30 Jankes i dama odc. 2 - serial
12:30 Bibliotekarze odc. 2 - serial
13:35 Śpiąca królowna odc. 4 - fantastyczny
15:10 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm - fantastyczny
16:35 Bibliotekarz II: Tajemnice kopalni króla Salomona odc. 2
18:30 Sezon na misia III - animowany
20:00 Furia - dramat wojenny
22:45 Company of heroes: Oddział bohaterów - sensacyjny
00:45 Uwikłana odc. 11 - serial

TVP KULTURA

13:20 Ślepy tor

07:30 Informacje kulturalne
07:55 Biegnij, chłopcze, biegnij - dramat wojenny
09:50 Sekrety skrzypiec odc. 2 - serial
10:30 Trzeci punkt widzenia - publicystyczny
11:10 Sierpień w hrabstwie Osage - komedio-dramat
13:20 Ślepy tor - obyczajowy
13:45 Mistrz tańca - obyczajowy
14:20 Nienasyceń - publicystyczny
14:50 Sztuka performance Zbigniewa Warpechowskiego
15:45 Earth, Wind & Fire Experience feat. Al McKay play Avo Session
17:05 Wydarzenie aktualne
17:15 Studio Kultura - niedziela z...
18:10 Pierwsza miłość - obyczajowy
18:40 Skiz
20:05 Demony wojny wg Goi - dramat wojenny
21:50 Trzeci punkt widzenia - publicystyczny
22:30 B.B. King: Live at Montreux
00:20 Życie motyla - dokumentalny

TVP HISTORIA

14:35 Układ krążenia

06:55 Był taki dzień odc. 499
07:05 Ginące cywilizacje odc. 4 - serial
08:10 Prorok - rzecz o ks. Franciszku Blachnickim - dokumentalny
09:20 Paziowie odc. 4 - serial
09:45 Paziowie odc. 5 - serial
10:20 Okrasa łamie przepisy odc. 85
10:55 Sprawa Galileusza: nauka i wiara - dokumentalny
11:55 Złoty pociąg - dokumentalny
12:55 Najdalsze wyspy odc. 2 - serial
14:00 Szerokie tory odc. 149
14:35 Układ krążenia odc. 7 - serial
16:35 Wielka gra
17:30 Ex libris
18:00 Biała wizytówka odc. 4 - serial
19:05 Dzień z życia dyktatora odc. 2 - dokumentalny
20:05 Śmieciarz odc. 4 - serial
21:45 Kryptonim Prorok - dokumentalny
23:00 Nowe Ateny
00:00 Gniazdo - dramat historyczny

TRWAM

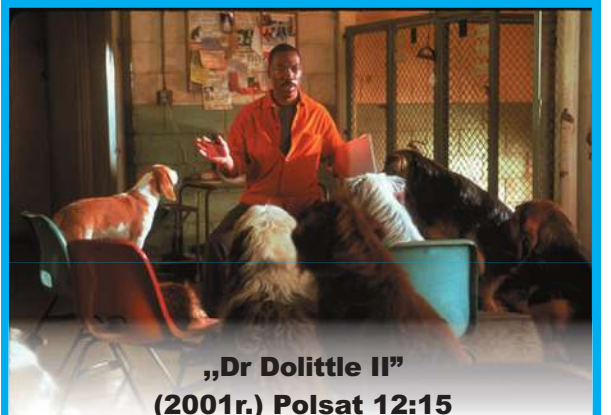
08:00 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:05 Polski punkt widzenia - publicystyczny
08:30 Z Parlamentu Europejskiego - publicystyczny
09:00 Spotkanie z Magdą Buczek
09:15 Ocalić od zapomnienia
09:25 Święty na każdy dzień
09:30 Msza Święta z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
10:30 Przegląd katolickiego tygodnika "Niedziela" - publicystyczny
10:35 Zbrodnia UPA w Palikowach
11:00 Albert Schweitzer - powołanie do Afryki - dokumentalny
12:00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Franciszkiem
12:20 Wieś - to też Polska
13:30 Papież Polak do Rodaków - serial
14:10 Charlie - historia zabawki - obyczajowy
15:45 Św. Józef - patron na trzecie tysiąclecie
16:00 Informacje dnia
16:10 Koncert życzeń
17:00 Gorzkie żale. Nabożeństwo pasyjne odc. 2
17:30 Okiem kamery
17:55 40 dni ze św. Bratem Albertem
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone - publicystyczny
19:25 Retrospekcja - publicystyczny
19:30 Jezus - królestwo bez granic odc. 12 - animowany
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Cuda Jezusa odc. 2 - serial
22:30 Vatican Magazine

HITY DNIA

„Kraina Jane Austen” (2013r.) TVP 1 22:20

Jane Hayes jest zwyczajną singielką, która uwielbia powieści Jane Austen. Jej męskim ideałem jest pan Darcy, bohater "Dumy i uprzedzenia", którego w słynnym serialu sprzed ponad dwudziestu lat brawurowo zagrał Colin Firth. Jane postanawia wyjechać do Wielkiej Brytanii.

„Dr Dolittle II” (2001r.) Polsat 12:15

Zwierzęta, które poznały dobre serce doktora Johna Dolittle'a, tłumnie go odwiedzają. Chcą, aby pomógł im obronić las przed bezwzględными przemysłowcami. Jedynym sposobem wygrania batalii jest przekonanie wszystkich, że mieszkająca w nim niedźwiedzica Ava należy do gatunku zagrożonego.

TVP 1

18:05 Klan

06:00 Dzień dobry, Polsko
08:00 Wiadomości
08:15 Pogoda poranna
08:20 Kwadrans polityczny
- publicystyczny
08:40 Sekrety Ojca
09:40 Wspaniałe stulecie: Sultanka
Kösem - Murad IV odc. 102
10:35 Ranczo odc. 56 - serial
11:25 Po prostu zdrowie odc. 22
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:35 Magazyn rolniczy
12:45 Przepis dnia odc. 455
12:55 Nieznany Pantanal odc. 1 - serial
14:00 Serial fabularny - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:20 Okrasa łamie przepisy odc. 150
16:05 Złote serce odc. 56 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
17:55 Przepis dnia odc. 456
18:05 Klan odc. 3090 - telenowela
18:40 Wspaniałe stulecie: Sultanka
Kösem - Murad IV odc. 103
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:15 Pogoda
20:30 Listy z Rosji - spektakl teatralny
22:10 Gol Ekstra
22:35 Łowca smoków
23:30 Zakładnicy SS
odc. 1 - dokumentalny
00:35 Kraina Jane Austen
- komedia romantyczna

TVP 2

12:40 Tylko z tobą

06:00 Rodzinka.pl odc. 11 - serial
06:35 Coś dla Ciebie
odc. 109 - publicystyczny
07:05 M jak miłość odc. 1276 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
11:05 Barwy szczęścia
odc. 1617 - serial
11:40 Na dobre i na złe
odc. 340 - serial
12:40 Tylko z tobą odc. 164 - serial
13:40 Rodzinka.pl odc. 121 - serial
14:15 Hity kabaretu
odc. 23 s. 2 - kabaret
15:20 Tysiąc i jedna noc
odc. 18 - serial
16:15 O mnie się nie martw
odc. 67 s. 6 - serial
17:10 Tylko z tobą odc. 165 - serial
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu
19:25 Barwy szczęścia
odc. 1617 - serial
20:05 Barwy szczęścia
odc. 1618 - serial
20:40 M jak miłość odc. 1285 - serial
21:45 Bake off - Ale ciacho! odc. 14
22:55 Bake off - Ale przepis odc. 14
23:10 Rodzinka.pl
odc. 197 s. 10 - serial
23:45 Bez śladu - thriller
01:25 Pittbull odc. 7 - serial

tvn

13:00 19+

05:45 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 3 s. 11
07:50 Spotkanie ze smakiem odc. 2
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 1998
10:55 Ukryta prawda odc. 734 - serial
12:00 Szkoła odc. 386 - serial
13:00 19+ odc. 87 - serial
13:30 Szpital odc. 623 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 10 s. 4
15:30 Szkoła odc. 387 - serial
16:30 19+ odc. 88 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 735 - serial
18:00 Szpital odc. 624 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 4886
20:10 Doradca smaku odc. 7
20:15 Na Wspólnej odc. 2441 - serial
20:55 Milionerzy odc. 18
21:30 Druga szansa odc. 5 s. 3 - serial
22:30 Żony Hollywood
odc. 5 s. 3 - serial
23:35 Gwiazdne wojny V - Imperium
kontratakuje - film SF
02:05 Co za tydzień odc. 791

POLSAT

12:00 Oszukane

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy
odc. 572 s. 11 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy
odc. 325 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy
odc. 326 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie
odc. 41 s. 2 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 448 - serial
12:00 Oszukane odc. 9 - serial
13:00 Trudne sprawy
odc. 682 s. 13 - serial
14:00 Pierwsza miłość
odc. 2457 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 728 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Na ratunek 112 odc. 71 - serial
17:00 Gliniarze odc. 61 s. 2 - serial
18:00 Pierwsza miłość
odc. 2458 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich
odc. 221 - serial
20:05 Iluzja - thriller
22:20 Skazaniec - dramat kryminalny
00:45 28 dni - komedia

HITY DNIA

(2013r.) POLSAT 20:05

Zleceniodawca wynajmuje czwórkę iluzjonistów – mentalistę i hipnotyzera, magika i drobnego kieszonkowca, eskapistkę oraz specjalistę od trików karcianych. Po roku grupa zadziwia publiczność serią rabunków, które odbywają się w trakcie przedstawień.

(2012r.) TVN 7 20:00

Alfred Hitchcock powierza modelce Tippi Hedren główną rolę w swoim nowym filmie pt. "Ptaki". Niedoświadczona i nieznana w branży w filmowej bohaterka staje się marionetką w rękach mistrza. Zakochany w niej reżyser naprzykrza się aktorce napastliwymi zalotami.

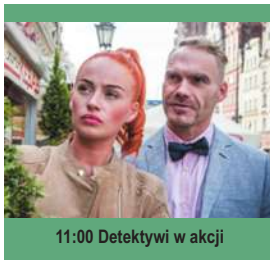
7 tvn

13:00 Sąd rodzinny

05:15 Ukryta prawda odc. 168 - serial
06:20 Szpital odc. 584 - serial
07:20 Sąd rodzinny odc. 169 - serial
08:20 Zagubieni odc. 5 s. 6 - serial
09:15 Lekarze odc. 7 - serial
10:25 Mango - Telezakupy
12:00 Ukryta prawda odc. 231 - serial
13:00 Sąd rodzinny odc. 170 - serial
14:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska
odc. 194 - serial
15:00 Szpital odc. 585 - serial
16:00 Zagubieni odc. 6 s. 6 - serial
17:00 Dr House odc. 22 - serial
18:00 Zaklinaczka duchów
odc. 12 s. 5 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 232 - serial
20:00 Dziewczyna Hitchcocka
- dramat psychologiczny
21:55 Skazany na śmierć
odc. 17 s. 2 - serial
23:55 Krytyczna decyzja - sensacyjny
02:45 Moc magii odc. 71

4

11:00 Detektywi w akcji

06:00 Amerykańscy naprawiacze
odc. 1 s. 2 - serial
06:30 Amerykańscy naprawiacze
odc. 2 s. 2 - serial
07:00 The Looney Tunes Show
odc. 12 - animowany
07:30 Co nowego u Scooby'ego?
odc. 8 - animowany
07:55 The Looney Tunes Show
odc. 2 - animowany
08:25 Co nowego u Scooby'ego?
odc. 11 - animowany
08:55 Strażnik Teksasu odc. 88 - serial
10:00 Dom nie do poznania odc. 100
11:00 Detektywi w akcji odc. 63 - serial
12:00 Detektywi w akcji odc. 41 - serial
13:00 Policjantki i policjanci
odc. 244 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 143
15:00 Dom nie do poznania odc. 101
16:00 Twoja na zawsze
odc. 4 - telenowela
17:00 Trzy razy Ana
odc. 50 - telenowela
18:00 Detektywi w akcji
odc. 135 - serial
19:00 Policjantki i policjanci
odc. 245 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział
kryminalny odc. 55 - serial
21:00 Śmierć na 1000 sposobów
odc. 1 - serial
21:30 Śmierć na 1000 sposobów
odc. 2 - serial
22:00 Galileo odc. 600
23:00 Galileo odc. 601
00:00 Anioł śmierci - sensacyjny

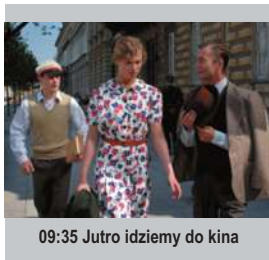
TV puls

11:00 Kobra - oddział specjalny

06:00 Siła: odnaleźć przeznaczenie
odc. 133 - telenowela
07:00 Ale numer! odc. 27
07:30 Ale numer! odc. 28
08:05 Agenci NCIS: Los Angeles
odc. 20 s. 4 - serial
09:00 Nash Bridges odc. 28 s. 2 - serial
10:00 Napisana: morderstwo
odc. 15 s. 2 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny
odc. 1 s. 15 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles
odc. 21 s. 4 - serial
12:55 Co ludzie powiedzą?
odc. 7 s. 5 - serial
13:30 Co ludzie powiedzą?
odc. 9 s. 5 - serial
14:00 Co ludzie powiedzą?
odc. 10 s. 5 - serial
14:40 13. posterunek odc. 21 s. 2 - serial
15:20 13. posterunek odc. 22 s. 2 - serial
16:00 Ale numer! odc. 32
16:30 Ale numer! odc. 33
17:00 Wojna o kontener odc. 11 - serial
17:30 Wojna o kontener odc. 12 - serial
18:00 Gwiazdy lombardu
odc. 324, 325 s. 15 - serial
19:00 Gwiazdy lombardu
odc. 326 s. 15 - serial
19:30 Gwiazdy lombardu
odc. 327 s. 15 - serial
20:00 Gwiazdy lombardu
odc. 328 s. 15 - serial
20:30 Gwiazdy lombardu
odc. 329 s. 15 - serial
21:00 Gwiazdy lombardu
odc. 330 s. 15 - serial
21:30 Gwiazdy lombardu
odc. 331 s. 15 - serial
22:00 Doom - film SF
00:20 Taki jest świat odc. 39 s. 2

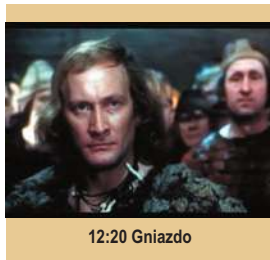
TVP KULTURA

09:35 Jutro idziemy do kina

07:00 Teledyski
07:20 Afisz kulturalny
07:50 Studio Kultura - rozmowy
08:00 Informacje kulturalne
08:20 Studio Kultura - niedziela z...
09:10 Granice wytrzymałości
- krótkometrażowy
09:35 Jutro idziemy do kina
- dramat obyczajowy
11:30 Alchemik Sendivius odc. 1 - serial
12:30 Pokuszenie
- dramat psychologiczny
14:25 Brzostek: historia pewnego
powrotu - dokumentalny
15:35 Informacje kulturalne
15:50 Wydarzenie aktualne
16:30 Granice wytrzymałości
- krótkometrażowy
16:45 Jutro idziemy do kina
- dramat obyczajowy
18:45 Dajcie czadu! - historia
wzmocniaczy Marshalla
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Dziewczyna z szafy
- komedio- dramat
22:00 Tanie dranie - Moroz
i Kłopotowski komentują świat
22:45 Dzień Babci - krótkometrażowy
23:20 Którędy po sztukę
odc. 18 - publicystyczny
23:25 Videofan
23:50 Nim diabeł dowie się, że nie
żyjesz - dramat kryminalny
01:55 Informacje kulturalne

TVP HISTORIA

12:20 Gniazdo

06:55 Był taki dzień odc. 500
07:00 Cudze listy - dokumentalny
08:05 Wojciech Cejrowski - boso
przez świat odc. 36
08:45 Duchy twierdzy Boyen
09:10 Projekt "X" odc. 2
09:40 Było, nie minęło - kronika
zwiadowców historii
10:15 Zaginiony grobowiec Heroda
- dokumentalny
11:20 Wokół Morza Śródziemnego
odc. 2 - serial
12:20 Gniazdo - dramat historyczny
14:10 Sensacje XX wieku odc. 1
15:00 Encyklopedia II wojny
światowej odc. 9 - serial
15:40 Spór o historię odc. 111
16:20 Dzień z życia dyktatora
odc. 2 - dokumentalny
17:15 Ex libris
17:45 Wspaniałe stulecie
odc. 293 s. 4 - telenowela
18:45 Flesz historii
19:05 Sensacje XX wieku odc. 2
20:00 Było, nie minęło - kronika
zwiadowców historii
20:35 Pierwsza wojna światowa
odc. 8 - serial
21:25 Najdłuższa wojna nowoczesnej
Europy odc. 7 - serial
22:35 Francja w ogniu alianckich
bomb odc. 1 - dokumentalny
23:30 Humer i inni - dokumentalny
00:30 Dziwny jest ten świat
- publicystyczny

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Wieś - to też Polska
09:25 Słowo życia - rozważanie
Ewangelii dnia
09:30 Vatican Magazine
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
- publicystyczny
11:25 Myśląc ojczyzna
11:35 Opowieść wiecznie żywa
- animowany
11:50 Retrospekcja - publicystyczny
11:55 Święty na każdy dzień
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Klucze do królestwa. Od Jana
Pawła II do Benedykta XVI
- dokumentalny
13:20 Koncert życzeń
14:10 Jan Paweł II - papież, który
tworzył historię odc. 1 - serial
14:55 Trzeci Testament - serial
15:50 Pytasz i wiesz
16:00 Informacje dnia
16:10 Sanktuaria polskie
16:30 Tydzień z Ziemi Świętej
16:50 Świadkowie
17:20 Święty na każdy dzień
17:25 40 dni ze św. Bratem Albertem
17:30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja
19:45 Jay Jay Odrzutowiec
odc. 23 - animowany
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy
Cudownego Obrazu Matki
Bożej Częstochowskiej
na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
- publicystyczny
22:00 Stan bezpieczeństwa państwa
- publicystyczny

TVP 1

16:00 Złote serce

06:00 Dzień dobry, Polsko
08:00 Wiadomości
08:15 Pogoda poranna
08:20 Kwadrans polityczny
- publicystyczny
08:40 Sekrety Ojca Serial
09:40 Wspaniałe stulecie: Sultanka
Kösem - Murad IV odc. 103 - serial
10:35 Ranczo odc. 57 - serial
11:30 Rok w ogrodzie
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:35 Magazyn rolniczy
12:45 Przepis dnia odc. 456
12:55 Nieznany Pantanal odc. 2 - serial
14:00 Serial fabularny - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:20 Obserwator
odc. 96 - publicystyczny
16:00 Złote serce odc. 57 - serial
16:45 Puchar Świata w Lillehammer
- skoki narciarskie
17:55 Teleexpress
18:05 Puchar Świata w Lillehammer
- skoki narciarskie
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:10 GOL
20:15 Pogoda
20:30 El Principe - dzielnica zła
odc. 10 - serial
21:25 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas odc. 2 s. 15 - serial
22:20 Kaznodzieja z karabinem
- biograficzny
00:40 Dziewczęta z Nowolipiek
- dramat obyczajowy

TVP 2

16:05 M jak miłość

06:00 Rodzinka.pl odc. 12 - serial
06:35 Szwecja - wczoraj i dziś
- dokumentalny
07:05 M jak miłość odc. 1277 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
11:05 Barwy szczęścia odc. 1618 - serial
11:40 Na dobre i na złe odc. 341 - serial
12:40 Tylko z tobą odc. 165 - serial
13:35 Rodzinka.pl odc. 122 - serial
15:20 Tysiąc i jedna noc odc. 19 - serial
16:20 M jak miłość odc. 1285 - serial
17:10 Tylko z tobą odc. 166 - serial
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu
19:25 Barwy szczęścia odc. 1618 - serial
20:05 Barwy szczęścia odc. 1619 - serial
20:40 M jak miłość odc. 1286 - serial
21:35 Kulisy serialu "M jak miłość"
- dokumentalny
21:50 Magazyn Ekspresu Reporterów
22:50 Życie na dwóch biegunach
- dokumentalny
23:50 XXI Festiwal Kabaretu
w Koszalinie 2015 odc. 3 - kabaret
00:50 Skandal odc. 11 - dramatyczny

tvn

12:00 Szkoła

05:45 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 4 s. 11
07:50 Doradca smaku odc. 7
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 1999
10:55 Ukryta prawda odc. 735 - serial
12:00 Szkoła odc. 387 - serial
13:00 19+ odc. 88 - serial
13:30 Szpital odc. 624 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 11 s. 4
15:30 Szkoła odc. 388 - serial
16:30 19+ odc. 89 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 736 - serial
18:00 Szpital odc. 625 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 4887
20:10 Doradca smaku odc. 8
20:15 Na Wspólnej odc. 2442 - serial
20:55 Milionerzy odc. 19
21:30 Agent - gwiazdy odc. 5 s. 2
22:30 Kuba Wojewódzki odc. 5 s. 11
23:30 Superwizjer odc. 1089
00:05 Misja Pies odc. 2

POLSAT

18:00 Pierwsza miłość

06:00 Nowy dzień w Polsat News
08:00 Trudne sprawy
odc. 573 s. 11 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy
odc. 327 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy
odc. 328 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie
odc. 42 s. 2 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 449 - serial
12:00 Oszukane odc. 10 - serial
13:00 Trudne sprawy
odc. 683 s. 13 - serial
14:00 Pierwsza miłość
odc. 2458 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 729 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Na ratunek 112 odc. 72 - serial
17:00 Gliniarze odc. 62 s. 2 - serial
18:00 Pierwsza miłość
odc. 2459 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich
odc. 218 - serial
20:05 The Brain. Genialny umysł odc. 2
21:35 Niania w wielkim mieście
odc. 2 - serial
22:40 28 dni - komedia
00:50 John Tucker musi odejść
- komedia romantyczna

7 tvn

17:00 Dr House

05:30 Szpital odc. 585 - serial
06:35 W-11 - wydział śledczy
odc. 1129 - serial
07:20 Sąd rodzinny odc. 170 - serial
08:20 Zagubieni odc. 6 s. 6 - serial
09:15 Lekarze odc. 8 - serial
10:25 Mango - Telezakupy
12:00 Ukryta prawda odc. 232 - serial
13:00 Sąd rodzinny odc. 171 - serial
14:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska
odc. 195 - serial
15:00 Szpital odc. 586 - serial
16:00 Zagubieni odc. 7 s. 6 - serial
17:00 Dr House odc. 1 s. 2 - serial
18:00 Zaklinaczka duchów
odc. 13 s. 5 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 233 - serial
20:00 Piętno przeszłości - sensacyjny
22:10 Złoto dla zuchwałych - wojenny
01:10 Lucyfer odc. 2 - serial

4

14:00 STOP Drogówka

06:00 Amerykańscy naprawiacze
odc. 2 - serial
06:30 Amerykańscy naprawiacze
odc. 3 s. 2 - serial
07:00 The Looney Tunes Show
odc. 13 - animowany
07:30 Co nowego u Scooby'ego?
odc. 9 - animowany
07:55 The Looney Tunes Show
odc. 3 - animowany
08:25 Co nowego u Scooby'ego?
odc. 12 - animowany
08:55 Strażnik Teksasu
odc. 89 - serial
10:00 Dom nie do poznania
11:00 Detektywi w akcji
odc. 135 - serial
12:00 Detektywi w akcji
odc. 42 - serial
13:00 Policjantki i policjanci
odc. 245 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 127
15:00 Dom nie do poznania odc. 103
16:00 Twoja na zawsze
odc. 5 - telenowela
17:00 Trzy razy Ana
odc. 51 - telenowela
18:00 Detektywi w akcji
odc. 136 - serial
19:00 Policjantki i policjanci
odc. 246 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział
kryminalny odc. 56 - serial
21:00 Prima aprilis - horror
23:00 Kiedy dzwoni nieznajomy
- horror
00:50 Spadkobiercy odc. 66

HITY DNIA

„Piętno przeszłości”
(2009r.) TVN 7 20:00

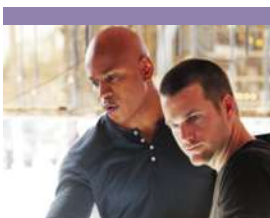
Pracujący w policji w Buffalo porucznik Cristofuoro dowiaduje się, że z więzienia wychodzi osiemnastoletni Eric, który został skazany za zabójstwo rodziców. Pamiętający sprawę policjant uważa, że chłopak znów zabije. Nie tylko on jest zainteresowany osobą młodego mordercy.

„Prima aprilis”
(2008r.) TV 4 21:00

Bogate rodzeństwo urządza dla przyjaciela przyjęcie, w trakcie którego wydarza się tragedia. Chłopak zostaje wypchnięty z balkonu i ginie. Rok po zdarzeniu odpowiedzialni za wypadek nastolatki stają się celem psychopatycznego mordercy.

TV puls

12:00 Agenci NCIS: Los Angeles

06:00 Siła: odnaleźć przeznaczenie
odc. 134 - telenowela
07:00 Ale numer! odc. 29
07:30 Ale numer! odc. 30
08:05 Agenci NCIS: Los Angeles
odc. 21 s. 4 - serial
09:00 Nash Bridges odc. 29 s. 2 - serial
10:00 Napisła: morderstwo
odc. 16 s. 2 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny
odc. 2 s. 15 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles
odc. 22 s. 4 - serial
12:55 Górka Dolna odc. 1 - serial
14:00 Co ludzie powiedzą?
odc. 1 - serial
14:40 13. posterunek
odc. 22 s. 2 - serial
15:15 13. posterunek odc. 23 s. 2 - serial
16:00 Ale numer! odc. 34
16:30 Ale numer! odc. 35
17:00 Wojna o kontener odc. 12 - serial
17:30 Wojna o kontener odc. 13 - serial
18:00 Gwiazdy lombardu
odc. 326 s. 15 - serial
18:30 Gwiazdy lombardu
odc. 327 s. 15 - serial
19:00 Gwiazdy lombardu
odc. 332 s. 15 - serial
19:30 Gwiazdy lombardu
odc. 333 s. 15 - serial
20:00 Purpurowe rzeki - thriller
22:05 Ślepa furia - sensacyjny
23:50 Zastępca - sensacyjny
01:30 Ale numer! odc. 28

TVP KULTURA

08:15 Nienasyceci

07:00 Teledyski
07:20 Afisz kulturalny
07:50 Studio Kultura - rozmowy
08:00 Informacje kulturalne
08:15 Nienasyceci - publicystyczny
08:45 Żelazna ręka - krótkometrażowy
09:15 Bezmiar sprawiedliwości
- dramat kryminalny
11:30 Alchemik Sendivius odc. 2 - serial
12:30 Którędy po sztukę
odc. 15 - publicystyczny
12:35 Antoni i Antonina
- komedio-dramat
14:15 Australia '88 - dokumentalny
15:20 Informacje kulturalne
15:40 Tygodnik kulturalny
16:35 Bezmiar sprawiedliwości
- dramat kryminalny
18:50 Eliot Ness kontra Al Capone
- dokumentalny
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Podróż do Wenecji
- spektakl teatralny
21:45 Chuligan literacki
- publicystyczny
22:25 Przeszłość
- dramat psychologiczny
00:40 Mistrz - dramat obyczajowy

TVP HISTORIA

17:45 Wspaniałe stulecie

06:55 Był taki dzień odc. 501
07:00 List biskupów - dokumentalny
08:00 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 37
08:35 Widzę ciebie Warszawa sprzed lat... - dokumentalny
09:45 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
10:20 Sen o morzach i koloniach - dokumentalny
11:15 Najdłuższe wyspy odc. 2 - serial
12:10 Koło historii odc. 20
12:50 Pierwsza wojna światowa odc. 8 - serial
14:05 Sensacje XX wieku odc. 2
15:00 Encyklopedia II wojny światowej odc. 10 - serial
15:40 Francja w ogniu alianckich bomb odc. 1 - dokumentalny
16:40 Urodzeni dla Rzeszy - dokumentalny
17:45 Wspaniałe stulecie odc. 294 s. 4 - telenowela
18:45 Regiony z historią odc. 24
19:05 Sensacje XX wieku odc. 3
20:00 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii - dokumentalny
20:35 Jurajski park Hitlera - dokumentalny
21:35 Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy odc. 8 - serial
22:40 Krwawe rubiny Czerwonych Khmerów - dokumentalny
23:45 Podzielony kontynent - thriller
01:40 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 37

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
- publicystyczny
08:35 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:40 Świadkowie
09:10 Papież Polak do Rodaków - serial
10:00 Informacje dnia
10:15 Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej - publicystyczny
10:45 Tydzień z Ziemi Świętej
11:05 Mocni w wierze
11:35 Myśląc ojczyzna
11:40 Syria Reportaż
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Święty nie rodzi się po śmierci - dokumentalny
13:25 Benedykt XVI - skromny pracownik Winnicy Pańskiej
13:55 Święty na każdy dzień
14:00 Mojżesz - 10 przykazań odc. 12 - serial
15:00 Franciszek - papież z Nowego Świata - dokumentalny
15:50 Pytasz i wiesz
16:00 Informacje dnia
16:10 Jestem mamą odc. 21
16:30 Kalejdoskop młodych
16:50 Aktualności akademickie WSKSiM
17:00 Życie monastyczne - serial
17:30 Okiem kamery
17:55 40 dni ze św. Bratem Albertem
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone - publicystyczny
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Każdy maluch to potrafi
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 PSL - skradziona tożsamość

HITY DNIA

**„Jak urodzić i nie zwariować”
(2012r.) TVP 2 22:25**

W dniu odniesienia zwycięstwa w telewizyjnym show tanecznym trenerka fitness Jules Baxter dowiaduje się, że jest w ciąży. Fotografka Holly decyduje się na adopcję sieroty z Etiopii. Wendy Cooper prowadzi butik dla karmiących matek, od dwóch lat stara się o potomstwo.

**„John Tucker musi odejść”
(2006r.) Polsat 22:00**

John Tucker, kapitan drużyny koszykówki, jest obiektem westchnień żeńskiej części szkoły. Zdając sobie z tego sprawę, rozkochuje w sobie dziewczyny, a potem je porzuca. Trzy z nich – Carrie, Heather i Beth, jednoczą siły, by dokonać zemsty na byłym sympatii.

TVP 1

18:40 Wspaniałe stulecie

06:00 Dzień dobry, Polsko
08:00 Wiadomości
08:15 Pogoda poranna
08:20 Kwadrans polityczny - publicystyczny
08:40 Sekrety Ojca Serial
09:40 Wspaniałe stulecie: Sultanka Kösem - Murad IV odc. 103 - serial
10:35 Ranczo odc. 58 - serial
11:30 Pełnosprawni
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:35 Agropogoda
12:40 Magazyn rolniczy
12:55 Nieznany Pantanal odc. 3 - serial
14:00 Serial fabularny - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:20 Obserwator odc. 97 - publicystyczny
16:10 Złote serce odc. 58 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
17:55 Przepis dnia odc. 457
18:05 Klan odc. 3091 - telenowela
18:40 Wspaniałe stulecie: Sultanka Kösem - Murad IV odc. 104
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:15 Pogoda
20:30 Historia Roja, czyli w ziemi lepiej słyhać odc. 3 - wojenny
21:15 Magazyn śledczy Anity Gargas odc. 23
21:50 Korupcja w państwie Putina - dokumentalny
22:45 Protektor - sensacyjny
00:30 El Principe - dzielnicza zła

TVP 2

15:10 Tysiąc i jedna noc

06:00 Rodzinka.pl odc. 13 - serial
06:35 Synagoga w Inowłodzu - dokumentalny
07:05 M jak miłość odc. 1278 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
11:05 Barwy szczęścia odc. 1619 - serial
11:40 Na dobre i na złe odc. 342 - serial
12:45 Tylko z tobą odc. 166 - serial
13:30 Rodzinka.pl odc. 123 - serial
14:10 Świętokrzyska Gala Kabaretowa odc. 1 - kabaret
15:10 Tysiąc i jedna noc odc. 20 - serial
16:05 M jak miłość odc. 1286 - serial
17:05 Cena miłości odc. 1 - serial
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:35 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu
19:25 Barwy szczęścia odc. 1619 - serial
20:05 Barwy szczęścia odc. 1620 - serial
20:40 Na dobre i na złe odc. 666 - serial
21:45 Na sygnale odc. 133 - serial
22:25 Jak urodzić i nie zwariować - komedia romantyczna
00:25 O mnie się nie martw odc. 67 s. 6 - serial

14:30 Kuchenne rewolucje

05:45 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 5 s. 11
07:50 Doradca smaku odc. 8
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2000
10:55 Ukryta prawda odc. 736 - serial
12:00 Szkoła odc. 388 - serial
13:00 19+ odc. 89 - serial
13:30 Szpital odc. 625 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 12 s. 4
15:30 Szkoła odc. 389 - serial
16:30 19+ odc. 90 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 737 - serial
18:00 Szpital odc. 626 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 4888
20:10 Doradca smaku odc. 9
20:15 Na Wspólnej odc. 2443 - serial
20:55 Milionery odc. 20
21:30 Belle Epoque odc. 5 - serial
22:30 Kapitan Ameryka: Pierwsze starcie - film SF
01:00 Dlaczego nie! - komedia romantyczna

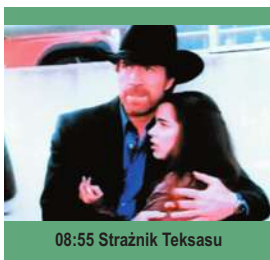
16:30 Na ratunek 112

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 574 s. 11 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy odc. 330 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy odc. 331 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie odc. 43 s. 2 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 450 - serial
12:00 Oszukane odc. 11 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 684 s. 13 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2459 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 730 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Na ratunek 112 odc. 73 - serial
17:00 Gliniarze odc. 63 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2460 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 103 - serial
20:00 Idol odc. 5 s. 5
22:00 John Tucker musi odejść - komedia romantyczna
23:55 Film sportowy - komedia
01:55 Tajemnice losu odc. 2625

16:00 Zagubieni

05:15 Ukryta prawda odc. 169 - serial
06:20 Szpital odc. 586 - serial
07:20 Sąd rodzinny odc. 171 - serial
08:20 Zagubieni odc. 7 s. 6 - serial
09:15 Lekarze odc. 9 - serial
10:25 Mango - Telezakupy
12:00 Ukryta prawda odc. 233 - serial
13:00 Sąd rodzinny odc. 172 - serial
14:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 196 - serial
15:00 Szpital odc. 587 - serial
16:00 Zagubieni odc. 8 s. 6 - serial
17:00 Dr House odc. 2 s. 2 - serial
18:00 Zaklinaczka duchów odc. 14 s. 5 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 234 - serial
20:00 Doskonały świat - sensacyjny
22:55 Magazyn UEFA Champions League odc. 13
00:00 Kryminalni odc. 1 s. 8 - serial

08:55 Strażnik Teksasu

06:00 Amerykańscy naprawiacze odc. 3 s. 2 - serial
06:30 Amerykańscy naprawiacze odc. 4 s. 2 - serial
07:00 The Looney Tunes Show odc. 1 - animowany
07:30 Co nowego u Scooby'ego? odc. 10 - animowany
07:55 The Looney Tunes Show odc. 4 - animowany
08:25 Co nowego u Scooby'ego? odc. 13 - animowany
08:55 Strażnik Teksasu odc. 90 - serial
10:00 Dom nie do poznania odc. 104
11:00 Detektywi w akcji odc. 136 - serial
12:00 Detektywi w akcji odc. 43 - serial
13:00 Policjantki i policjanci odc. 246 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 128
15:00 Dom nie do poznania odc. 105
16:00 Twoja na zawsze odc. 6 - telenowela
17:00 Trzy razy Ana odc. 52 - telenowela
18:00 Detektywi w akcji odc. 137 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 247 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 57 - serial
21:00 Śmiertelna odwilż - horror
23:00 Kruk IV - horror
01:00 Spadkobiercy odc. 67

14:00 Co ludzie powiedzą?

06:00 Siła: odnaleźć przeznaczenie odc. 135 - telenowela
07:00 Ale numer! odc. 31
07:30 Ale numer! odc. 32
08:05 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 22 s. 4 - serial
09:00 Nash Bridges odc. 30 s. 2 - serial
10:00 Napisła: morderstwo odc. 17 s. 2 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 3 s. 15 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 23 s. 4 - serial
12:55 Górka Dolna odc. 2 - serial
14:00 Co ludzie powiedzą? odc. 2 - serial
14:40 13. posterunek odc. 23 s. 2 - serial
15:20 13. posterunek odc. 24 s. 2 - serial
16:00 Ale numer! odc. 36
16:30 Ale numer! odc. 37
17:00 Wojna o kontener odc. 13 - serial
17:30 Wojna o kontener odc. 14 - serial
18:00 Gwiazdy lombardu odc. 332 s. 15 - serial
18:30 Gwiazdy lombardu odc. 333 s. 15 - serial
19:00 Gwiazdy lombardu odc. 334 s. 15 - serial
19:30 Gwiazdy lombardu odc. 335 s. 15 - serial
20:00 1000 lat po Ziemi - film SF
21:55 Straszny film - komedia
23:30 Fajna z niego babka - komedia
01:25 American - horrorStory: Asylum odc. 11 s. 3

09:00 Dwa księżycy

07:00 Teledyski
07:20 Afisz kulturalny
07:50 Studio Kultura - rozmowy
08:00 Informacje kulturalne
08:15 Wydarzenie aktualne
08:50 Którędy po sztukę odc. 11 - publicystyczny
09:00 Dwa księżycy - obyczajowy
11:30 Alchemik Sendivius odc. 3 - serial
12:25 Smak czekolady - krótkometrażowy
13:15 Minkowski Saga - dokumentalny
14:55 Informacje kulturalne
15:10 Tanie dranie - Moroz i Kłopotowski komentują świat
15:50 Pan Wołodyjowski - historyczny
17:20 Pan Wołodyjowski - historyczny
18:50 Jestem Kuba - dokumentalny
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Chaplin. Legenda stulecia - dokumentalny
22:05 Dezerterzy - publicystyczny
22:35 Smak curry - melo-dramat
00:30 Alfabet polskiego performance

08:10 Wojciech Cejrowski

06:55 Był taki dzień odc. 502
07:00 Urodzeni dla Rzeszy - dokumentalny
08:10 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 38
08:40 Szlakiem smaków odc. 3 - serial
09:40 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
10:15 Dzieje kultury polskiej odc. 2
11:20 Tajemnice początków Polski odc. 2 - serial
12:15 Spór o historię odc. 135
12:55 Jurajski park Hitlera - dokumentalny
13:55 Sensacje XX wieku odc. 3
14:50 Encyklopedia II wojny światowej odc. 11 - serial
15:25 Krwawe rubiny Czerwonych Khmerów - dokumentalny
16:30 Bez jednego drzewa las lasem zostanie odc. 11 - serial
17:40 Wspaniałe stulecie odc. 295 s. 4 - telenowela
18:35 Regiony z historią odc. 4
18:55 Sensacje XX wieku odc. 4
19:50 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
20:30 Nowe Ateny
21:20 Śladami zbrodni i walki 1944-1956 odc. 3 - serial
21:45 Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy odc. 9 - serial
22:55 II wojna światowa na Bałkanach odc. 5, 6 - serial
00:20 Persona non grata - dramatobyczajowy

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia - publicystyczny
08:40 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:45 Każdy maluch to potrafi
09:00 Kalejdoskop młodych
09:20 Aktualności akademickie WSKSiM
09:25 Przypowieści Jezusa - serial
09:35 Sanktuaria polskie
09:55 Święty na każdy dzień
10:00 Audycja Generalna Ojca Świętego Franciszka z Watykanu
11:00 Przyroda i ludzie
11:25 Myśląc ojczyzna
11:35 Poradnik szczęśliwego małżeństwa odc. 5 - serial
11:50 Niezwykłości przyrody Nowej Zelandii
12:00 Aniol Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Werdykt – dramat obyczajowy
13:55 Święty na każdy dzień
14:00 PSL - skradziona tożsamość
14:50 Franciszek - papież z Nowego Świata - dokumentalny
15:40 Spacer po misji w Gahunga
15:50 Pytasz i wiesz
16:00 Informacje dnia
16:10 Na zdrowie
16:30 Wbrew wszelkim przeciwnościom - serial
17:00 Po stronie prawdy
17:55 40 dni ze św. Bratem Albertem
18:00 Aniol Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone - publicystyczny
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Przygody Mobilków odc. 55 - animowany
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia - publicystyczny
22:00 Listy do Pana Boga - dramat obyczajowy

Dobrze zjeść

Danie przygotowane na zajęciach praktycznych przez uczniów klasy III Technikum Żywnienia i Usług Gastronomicznych Zespołu Szkół we Wroniu

KISIEL JABŁKOWY

Składniki:
300 g jabłek
450 ml wody
40 g mąki ziemniaczanej
60 g cukru
50 g śmietanki 60%
do dekoracji
5-7 g cukru pudru
(do śmietanki)
cynamon

Sposób wykonania:
Jabłka umyj i obierz ze skórki. Do gorącej wody (350 ml) wrzuć skórki od jabłek i chwilę razem gotuj. Przecedź syrop, dodaj cukier i cynamon. Jabłka podziel na części, ugotuj do miękkości w otrzymanym sy-

ropie. Owoce wyjmij łyżką cedzakową i ułóż w kompotierce. W 100 ml zimnej wody rozmieszaj mąkę ziemniaczaną i dodaj

do syropu. Gotuj 3 min. Zalej owoce w kompotierce i udekoruj deser bitą śmietaną.

Paulina Różycka

2	6	5				8		
7		4						
9			4			2		
	2	3	7		9	6	1	
			3		8			
	9	1	5		6	7	8	
		6			2			8
						4		7
		2				5	6	9

2	6	5				8		
7		4						
9			4			2		
	2	3	7		9	6	1	
			3		8			
	9	1	5		6	7	8	
		6			2			8
						4		7
		2				5	6	9

POGODA

CZW. 09.3.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 7 2 °C opady: 2 2 mm ciśnienie: 1018 1020 hPa wiatr: 32 30 km/h
PT. 10.3.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 10 1 °C opady: 0 1 mm ciśnienie: 1018 1020 hPa wiatr: 17 20 km/h
SOB. 11.3.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 11 7 °C opady: 4 3 mm ciśnienie: 1008 1010 hPa wiatr: 19 25 km/h
NIEDZ. 12.3.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 8 6 °C opady: 0,9 1 mm ciśnienie: 998 1000 hPa wiatr: 32 30 km/h
PN. 13.3.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 2 2 °C opady: 2 1 mm ciśnienie: 1016 1015 hPa wiatr: 43 55 km/h
WT. 14.3.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 3 -3 °C opady: 1 2 mm ciśnienie: 1026 1020 hPa wiatr: 31 35 km/h
ŚR. 15.3.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 4 -4 °C opady: 0,1 1 mm ciśnienie: 1022 1020 hPa wiatr: 18 25 km/h

KRZYŻÓWKA PANORAMICZNA

Potocznie: trudność, kłopot	Pasożyt jelita	Wyznawca judaizmu	Rzeka w pn. części Niemiec	Anwar (1918-81), od 1970 prezydent Egiptu	Łomotanie, stukanie, powtarzające się łomot
			Pouczenie, nauka	Mors.: pas morza przylegający do portu	
		13	Apopleksja		
Rozsuwane lub wahadłowe	9	Szybki zjazd na nartach		Dawna nazwa Tokio	
				Niewiara w Boga	
Tadeusz (1928-81), kompozytor				Imię męskie	
Drzewo tekowe	Wąż u Kiplinga			Tatuś	
	Wygodny powóz				6 2
10		Jezioro w grupie Wielkich Jezior			Krótki cylindryczny trzon metalowy; sworzeń.
Tonacja muzyczna oparta na tercji malej	7		Dawna moneta francuska różnej wartości	Pokój w chacie	
Stolica Port-au-Prince	W boksie: sierpowy	Dawna nazwa kina			
		Skandowiec, l.a. 39	8	3	
Czasowe posiadanie czegoś przez wierziciela					
	5			Kraj z Bamako	Japońska odmiana buddyzmu
			1		11 4
Cyrk lodowcowy		Zarządzający nieruchomością	12		14

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----

DOBRCZE TO WIEDZIEĆ

Weterynarze z własną propozycją ustawy

Krajowa Izba Lekarsko-Weterynaryjna przygotowała obywatelski projekt ustawy o Państwowej Inspekcji Weterynarii i Żywności. Izba chce utworzenia tylko jednej inspekcji, której zadaniem będzie zapewnienie bezpieczeństwa żywności. Inspekcja Weterynaryjna ma podlegać premierowi. Z kolei powiatowi lekarze weterynarii będą podporządkowani inspektorowi wojewódzkiemu, a lekarze wojewódzcy – głównemu. Przedstawiciele KILW wciąż zbierają podpisy pod ustawą. Aby projekt mógł trafić pod obrady sejm, musi go poprzeć 100 tys. osób.

Będzie jedna agencja rolna

Senat zaakceptował projekt ustawy o Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa. Podstawowy zapis stanowi, że Agencja Nieruchomości Rolnych oraz Agencja Rynku Rolnego zostaną połączone w jedną instytucję. Będzie ona realizowała zadania dotyczące rozwoju obszarów wiejskich i zarządzania państwową ziemią. Działalność płatniczą ma prowadzić jedynie Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, która przejmie część zadań ARR związanych ze środkami unijnymi. Ustawa, po uzyskaniu podpisu prezydenta, ma wejść w życie 1 września tego roku.

Dowody do wymiany przez internet

W tym roku aż 8 milionów osób będzie musiało wymienić dowody osobiste ze względu na upływanie terminu ich ważności, zniszczenie lub zagubienie dokumentu. Nie będzie jednak konieczności załatwienia tej sprawy w urzędach. Wniosek można wypełnić za pomocą internetu, bez wychodzenia z domu. Wystarczy włączyć stronę www.ePUAP.gov.pl i przejść do formularza, po wcześniejszym zalogowaniu się do profilu zaufanego (Ego). Do wniosku należy załączyć zdjęcie.

Lepsza ochrona kredytobiorców

Sejm przyjął ustawę o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami. Nowe przepisy mają zapewnić lepszą ochronę osób zaciągających kredyty hipoteczne. Pomocy finansowej będą mogły udzielać jedynie banki i SKOK-i, a nie np. firmy pożyczkowe. Kredyt będzie można zaciągnąć w walucie, w której uzyskuje się większość dochodów. Teraz projektem zajmie się Senat RP.

Zmiany w prawie o ochronie zabytków

Pod koniec lutego rząd przyjął projekt nowelizacji ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz niektórych innych ustaw. Zgodnie z propozycją, najważniejszy wpływ na wyznaczanie wojewódzkich konserwatorów i kierowników delegatur wojewódzkich urzędów ochrony zabytków będzie miał Generalny Konserwator Zabytków. Dotychczas urzędnicy ci byli wyznaczani przez wojewodów, za zgodą GKZ.

Lekarz będzie musiał podać lek przeciwbólowy

Parlament pracuje nad nowelizacją ustawy o prawach pacjenta i rzeczniku praw pacjenta. W myśl proponowanych przepisów, lekarz będzie miał obowiązek nie tylko leczyć ból, ale także określać jego natężenie i monitorować skuteczność leczenia. Do tej pory obowiązek leczenia bólu dotyczył osób w terminalnych stadiach choroby. Ponadto przy procedurach medycznych choremu będzie mogła towarzyszyć bliska osoba. W chwili śmierci pacjenta, upoważniona osoba lub przedstawiciel ustawowy będą mogli uzyskać dostęp do dokumentacji medycznej.

Komornicza licytacja także elektronicznie

Z początkiem marca weszła w życie nowelizacja Kodeksu postępowania cywilnego, która umożliwia sprzedaż ruchomości w drodze licytacji elektronicznej. Transakcji może dokonać komornik na wniosek wierzyciela. W momencie złożenia wniosku, komornik musi oddać zajęte ruchomości pod dozór innej osoby niż dłużnik, chyba że dozór został wyznaczony już wcześniej lub ruchomość trafiła do depozytu sądowego. Sprzedaż elektroniczna będzie prowadzona poprzez system teleinformatyczny, w którym wcześniej znajdzie się stosowne obwieszczenie o licytacji. Dostęp do systemu musi być zapewniony w sądach rejonowych.

Marzec w ogrodzie

HOBBY ➤ Wiosenne prace w ogrodzie zaczynamy od zdjęcia z roślin zimowych osłon. Gdy ziemia rozmarźnie, przygotowujemy miejsce do posadzenia nowych okazów

Drzewa i krzewy

Pod koniec miesiąca, gdy warunki pogodowe będą odpowiednie (temperatura ustabilizuje się powyżej 0°C), zdejmujemy osłony ochraniające krzewy i drzewa zimą. Należy robić to w pochmurny dzień, bo wtedy roślinom nie zagrażają gwałtowne skoki temperatury.

W ostatnich dniach marca można zacząć sadzić drzewa i krzewy ozdobne. W przypadku żywopłotów z drzew i krzewów liściastych zrzucających liście na zimę, pamiętajmy o przycięciu rośliny po posadzeniu na wysokości około 30 cm. W tym miesiącu przesadzamy też drzewa i krzewy. Po posadzeniu rośliny należy dobrze podlać. Przycinamy posadzone w poprzednich latach żywopłoty: boczne pędy tnijemy tak, aby utrzymać planowany kształt, a szczytowe przyrosty skracamy. Możemy już przeprowadzić cięcie drzew i krzewów ozdobnych kwitnących na przełomie wiosny i lata oraz latem.

Uwaga! Rośliny, które kwitną wiosną przycinamy dopiero po zakończeniu kwitnienia.

Cięcie formujące wykonuje się zwykle na 1/4 wysokości pędów nad ziemią. Tak tnijemy bukiety, lawendę wąskolistną, tawuły: japońską, drobną oraz hortensje: bukietową i krzewiastą. Na 1/3 wysokości pędów nad ziemią tnijemy róże wielokwiatowe. Wykonujemy także cięcie sanitarne, polegające na usunięciu pędów starych, chorych i uszkodzonych oraz cięcie prześwietlające – usunięcie pędów rosnących zbyt gęsto i krzyżujących się. Jeżeli prześwietlamy krzew raz na kilka lat, usuwamy połowę pędów. Warto prześwietlać pigwowce, derenie, leszczyny, żylistki, kaliny, irgi, jaśminowce, krzewuszkę, porzeczki ozdobne. Po takim zabiegu są zdrowsze i obficie kwitną.

Drzewa i krzewy zasilamy kompostem lub nawozem (wielo-

składnikowym lub przeznaczonym dla konkretnych gatunków roślin bądź nawozem o spowolnionym działaniu). Pod roślinami iglastymi warto rozrzuć rozdrobnioną korę, która ograniczy rozwój chwastów i utrzyma kwaśny odczyn gleby.

Rośliny jednoroczne, dwuletnie i byliny

Jeśli temperatura utrzymuje się poniżej 0°C, pozostawmy osłony zimowe jakiś czas na roślinach. Słomę, liście i gałęzie drzew iglastych, których użyliśmy do okrycia, warto przenieść na pryzmę kompostową (te ostatnie lepiej rozdrobnić). Torf i mieloną korę można tylko rozgarnąć i pozostawić jako ściółkę. Wycinając suche części roślin i usuwając uschnięte liście, zwróćmy uwagę, aby nie uszkodzić pączków i pojawiających się młodych pędów.

Rabaty bylinowe zasilamy płynnym nawozem wieloskładnikowym. Lekko wzruszamy glebę, aby nie uszkodzić roślin.

Gdy gleba rozmarźnie, przygotowujemy miejsce do posadzenia nowych roślin: usuwamy chwasty, rozsypujemy nawozy mineralne bądź kompost i przekopujemy, a następnie wyrównujemy podłoże. Należy poczekać kilka dni, aż gleba osiadzie. Gdy pogoda jest sprzyjająca, sadzimy większość roślin skalnych, złoćenie, paprocie.

Rośliny przechowywane zimą w chłodnych pomieszczeniach przenosimy do ciepłego miejsca (temperatura około 15°C) i częściej podlewamy. Po 4-6 tygodniach powinny wypuścić nowe pędy – wtedy można przygotować sadzonki.

Jeżeli wykiełkowały rośliny wysiane do skrzynek w lutym, trzeba zapewnić im ciepłe i jasne miejsce oraz wysoką wilgotność powietrza. Podlewać je systematycznie, ale nie nadmiernie. Jeżeli siewki są zbyt gęsto zagęszczone, trzeba je przepikować (używając drewnianego, zaostrego patyczka rozdzielamy roślinki i delikatnie

umieszczamy w dołku zrobionym w podłożu) lub przerwać (wyrwać większość roślin, pozostawiając najsilniejsze w odstępach co 5 cm).

W marcu wysiewamy wiele roślin jednorocznych. Do tego celu możemy wykorzystać skrzynki, kuwety, doniczki celulozowe i torfowe, plastikowe kubeczki po jogurcie lub śmietanie. Pojemniki z nasionami ustawiamy w ciepłym pomieszczeniu w temp. 15°C (portulakę, zatrwian, szarłat, floksy, aster chiński, akşamitki, cynię, niecierpek Waleriana). Gdy wykiełkują i podrosną, trzeba je przepikować, a potem wysadzić rozsądę na miejsce stałe.

Pod koniec miesiąca, jeśli ziemia rozmarzła i jest ogrzana, można wysiewać do gruntu, na miejsce stałe smagliczkę, miłkę letniego, groszek pachnący, mak ogrodowy, czarnuszkę damasceńską, ostróżkę ogrodową, gipsówkę letnią, chabry. Wtedy również rozmnażamy przez podział byliny kwitnące latem i jesienią: dzielżany, lawendę, kuklik, gęsiówkę, żagwin, marcinkę, liliowce, floksy, rudbekie, ostróżki, rozchodniki.

Trawnik

Po zimie trawnik często nie prezentuje się dobrze i trzeba przywrócić mu piękny wygląd. Najpierw wygrabiamy z powierzchni murawy – najlepiej grabiami sprężystymi – śmieci, gałęzie, liście, suchą trawę oraz zasypujemy i wyrównujemy kretowiska. Następnie trawnik napowietrzamy, nakłuwając darń widłami lub za pomocą aeratora, a potem nawozimy go specjalnym nawozem do trawników lub azofoską, solą amonową bądź moczynikiem. Wałujemy powierzchnię trawnika wałem o ciężarze przynajmniej 200 kg, aby docisnąć do podłoża kępy traw i wyrównać powierzchnię. Uzupełniamy ziemią zagłębienia w powierzchni, dosypując glebę udeptujemy i obsiewamy nasionami mieszanki traw (najlepiej tej samej, którą wysialiśmy na całym trawniku). Nasiona przykrywamy warstwą ziemi (około 1 cm) i lekko ją ubijamy. Dzięki temu nie będą wymywane przez deszcz i wydobywane przez ptaki.

Na balkonie

Już w tym miesiącu możemy udekorować kwitnącymi roślinami balkony i tarasy. Doskonale nadają się do tego bratki. Wybieramy spośród licznych odmian o różnych barwach i wielkości kwiatów. Bratki można sadzić na zewnątrz bardzo wcześnie, ponieważ doskonale znoszą przymrozki. Nowe odmiany kwitną dłużej niż starsze (nawet

kilka miesięcy), a regularnie podlewane i nawożone przez cały czas tworzą dużo kwiatów.

Rośliny owocowe

Dokonujemy cięcia prześwietlającego drzew i krzewów owocowych (jabłoni, gruszy, śliw, porzeczek, agrestu). Młodym drzewkom wycinamy tylko pędy rosnące do wewnątrz korony i krzyżujące się – zbyt silnie przycięte będą gorzej owocować. Natomiast te świeżo posadzone trzeba przyciąć: przewodnik skracamy o 1/3, a boczne pędy o 1/2. Pamiętajmy, aby rany po obciętych pędach posmarować maścią ogrodniczą ze środkiem grzybobójczym.

Przy drzewkach posadzonych jesienią rozgarniamy kopczyki i wokół pnia wykonujemy misę, do której wlewamy wodę podczas podlewania. Przygotowujemy także miejsca pod nowe nasadzenia. Możemy również płytko przekopać ziemię wokół już rosnących drzew.

Warzywa

W marcu możemy rozpocząć wysiew niektórych nasion warzyw i ziół. Jeśli pogoda jest sprzyjająca, do gruntu siejemy warzywa wytrzymałe na niższą temperaturę: bób, groch, rzodkiewkę, pasternak, marchew, szpinak, pietruszkę. Sadzimy także cebulę dymkę i czosnek. Grządki z nasionami warto przykryć włókniną, aby ochronić wschody przed spadkami temperatury.

W połowie miesiąca zaczynamy przygotowywać rozsądę pomidorów i papryki, wysiewając nasiona np. do plastikowych pojemników wypełnionych najlepiej specjalnym podłożem do wysiewów. Nasiona przykrywamy warstwą podłoża i lekko dociskamy. Delikatnie podlewamy, najlepiej używając do tego spryskiwacza do roślin i przykrywamy folią spożywczą, w której robimy kilka otworów. Podczas kiełkowania utrzymujemy temperaturę 21-23°C i codziennie spryskujemy. Po wykiełkowaniu zdejmujemy folię. Gdy rośliny wypuszczą pierwsze liście właściwe – pikujemy je do osobnych niedużych doniczek. Tak przygotowane sadzonki przechowujemy w jasnym miejscu, zapewniając temperaturę 18-20°C.

Forsycja

– żółta Pani Wiosna

Forsycja pośrednia (*Forsythia x intermedia*) jest popularnym i lubianym krzewem ozdobnym, wykorzystywanym do obsadzania zieleni miejskiej oraz ogrodów przydomowych. Zachwyca głównie wiosną, kiedy jej żółte kwiaty rozwijają się na pędach jeszcze przed pojawieniem się liści. Najlepszym terminem sadzenia forsycji jest wczesna wiosna (marzec), jeszcze zanim rozwiną się kwiaty lub późne lato (sierpień-wrzesień), zanim zaczną formować się pąki kwiatowe.

Forsycję najlepiej sadzić w miejscach słonecznych, ewentualnie półcienistych, wilgotnych

i osłoniętych od wiatru. W miejscu, które wybraliśmy na posadzenie, wykopujemy dołek o średnicy dwa razy większej od doniczki produkcyjnej. Krzew delikatnie wyjmujemy z doniczki, obracając roślinę do góry nogami. Jeżeli bryła korzeniowa jest bardzo zbita, wówczas możemy ją delikatnie poluznić palcami. Sekatorem ucinamy wszystkie złamane lub suche gałązki. Bryłkę korzeniową umieszczamy w dołku i zasypujemy ziemią. Ziemię wokół krzewu udeptujemy. Na końcu nowo posadzone krzewy forsycji obficie podlewamy wodą.

Forsycja pośrednia jest bardzo łatwym w uprawie krzewem ozdobnym. Preferuje gleby żyzne, o odczynie obojętnym lub lekko zasadowym. Jednak dobrze rośnie na każdej glebie. Ze względu na płytki system korzeniowy, podłoże w miejscu uprawy nie może być zbyt suche. Na piaszczystych glebach krzewy forsycji będą wymagały ściółkowania korą i nawadniania w upalne lata. Podczas suszy liście i młode gałązki więdną.

Forsycja nie wymaga silnego nawożenia. Jeżeli została posadzona w żyznej glebie, „dokarmianie” wystarczy powtarzać co 3 lata. Na glebach mniej zasobnych, od wiosny do jesieni możemy traktować ją uniwersalnymi nawozami do krzewów liściastych. Wystarczy również na wiosnę podsypać krzew warstwą kompostu.

Krzew ten jest odporny na mrozy, dzięki czemu bardzo dobrze znosi zimy na terenie całej Polski. Jego dodatkową zaletą jest odporność na zanieczyszczenia powietrza. Wymaga corocznego przycinania, które zapewni obfite kwitnienie każdej wiosny.

mgr inż. ogrodnictwa
Magdalena
Paradowska-Ramlau
fot. internet

REKLAMA

tel.: 533 672 818
kontakt@citygarden.co
www.facebook.com/CityGarden.co

Zdrowy trawnik na wiosnę
z CITYGARDEN

Zadzwoń i umów się
na bezpłatną analizę
swojego trawnika!

Oferujemy programy pielęgnacyjne trawnika:

Program podstawowy
Program rozszerzony
Program profesjonalny

nawożenie
usuwanie chwastów i mchu
usuwanie chorób i szkodników
wertykulacja
aeracja
piaskowanie
dosiew nasion
wapnowanie

HOROSKOP

Koziorożec
(22.12-19.01)

Nadchodzące dni zapowiadają się optymistycznie. Można ci wróżyć wszystko oprócz nudy. Fart w interesach ujawni się w najbliższych tygodniach. Romansowa, seksualna dobra passa przeciągnie się aż do końca miesiąca.

Wodnik
(20.01-18.02)

To Twój gorszy czas. Nie możesz sobie jednak pozwolić na dystans do świata i beztroski relaks, ponieważ musisz uczestniczyć w życiu innych ludzi i robić to, do czego cię zmuszają. Kto wie, czy przymusowe obowiązki nie są lekarstwem na chandrę?

Ryby
(19.02-20.03)

Praca, zdrowie i służba – to Twój program na najbliższe dni. Słońce daje ci dużo życiowej energii, ale uważaj, bo twój organizm narażony jest na choroby. Pamiętaj, że służba wiąże się z domem, z poświęceniem dla osób, które kochasz.

Baran
(21.03-20.04)

Dobry czas dla domu, domowników i spraw rodzinnych. Utrwaliłeś kontakty ze starymi przyjaciółmi? Sprawiliś komuś prezent bezinteresownie? Wkrótce przyjdzie okres odpoczynku, refleksji, wycofania, słabszej kondycji, podsumowań.

Byk
(21.04-21.05)

Urozmaicą i wzbogacą się twoje kontakty z ludźmi. Masz prawo być pewny siebie, bo masz pełne kieszenie pieniędzy. I nie bój się, że zbiedniejesz. Wzbogacasz nie tylko siebie, ale i innych. Na pewno na tym wiele zyskasz.

Bliźnięta
(22.05-20.06)

Najbliższe dni to czas nauki, odkrywania nowych obszarów wiedzy, doświadczeń. Jeśli sądzisz, że posiadasz już wiedzę o życiu – skorygujesz swoje zdanie, bo przed tobą rozwój i postęp. Masz teraz świetną intuicję.

Rak
(21.06-22.07)

Wyjątkowy tydzień pod względem zawodowym. Jeśli przyłożysz się do pracy, sława i popularność będą w zasięgu ręki. Niewykluczone otrzymanie propozycji nowej pracy. A miłość? Zauważysz swoje wysokie notowania, ale czy one cię zadowolą – to inna sprawa.

Lew
(23.07-22.08)

Planety stawiają wymagania, z którymi musisz się szybko uporać, jeśli chcesz wejść w nowy miesiąc bez obciążeń. Są to wymagania natury psychologicznej i dotyczą głównie uczuć i związków z najbliższymi. Możesz wyciągnąć rękę do zgody,

Panna
(23.08-22.09)

W partnerskim sektorze twojego horoskopu widać nowy etap w relacjach międzyludzkich. Gwiazdy sprzyjają budowaniu układów osobistych, zawodowych i biznesowych. Sukces towarzyski i zawodowy murowany.

Waga
(23.09-23.10)

Kilka dni tego tygodnia musisz przeznaczyć na odpoczynek i lenistwo. Gwiazdy gwarantują ci postęp zawodowy. Żeby zdobywać szczyty, trzeba mieć końskie zdrowie, a o to musisz dbać sam. Warto się zrelaksować.

Skorpion
(24.10-21.11)

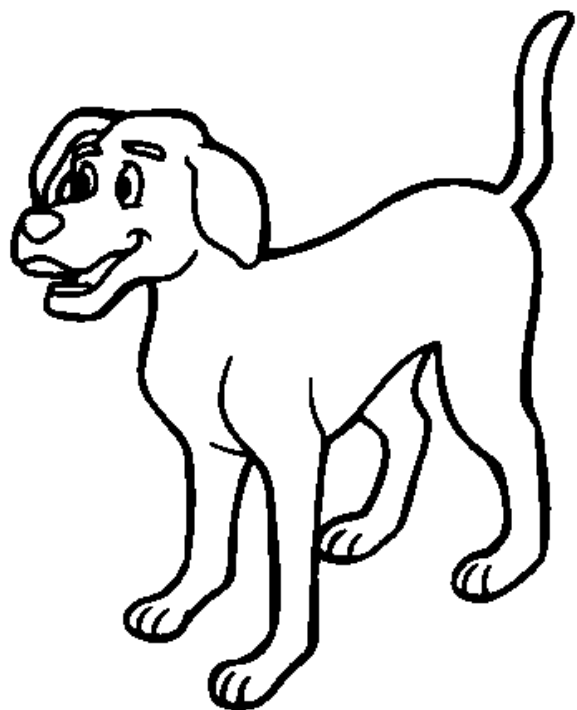
Uświadomisz sobie, że dotychczasowy stan posiadania jest sprawą fundamentalną i nie możesz sobie pozwolić na kolejne straty. Spokojnie, nic ci nie grozi. Wręcz przeciwnie: są szanse na pomnażanie dobrobytu, nie tylko dla siebie, ale też dla innych.

Strzelec
(22.11-21.12)

Gwiazdy wróżą ci wzrost sił, płodność, odrodzenie i korzystne zmiany. Czeka cię kolejny przełom. Będziesz mógł sfinalizować sprawy, z którymi dotąd nie mogłeś sobie poradzić. Ich zakończenie będzie pomyślne, bo okres dobrej passy dopiero się rozpoczyna.

Kolorowanki dla dzieci

Odkrywcy kultur

RYPIN ▶ Podczas tegorocznych ferii zimowych Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie zorganizowało Konkurs Etnograficzny dla dzieci i młodzieży

– Wiedzą historyczną, etnograficzną, a zwłaszcza regionalną można bawić się tak samo jak różnego rodzaju szaradami, krzyżówkami, logogryfami i innymi formami wyrażania intelektu – mówi Andrzej Szalkowski, dyrektor Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej. – Pragniemy w każdym możliwym momencie

emanować dobrzyńskością, inspirować i bawić. Stąd pomysł na tę zabawę w ferie.

Konkurs polegał na właściwym przyporządkowaniu świąt, obrzędów i zwyczajów dorocznych do właściwych pór roku. W sobotę 18 lutego nagrody odebrali laureaci zabawy. Pierwsze miejsce ex aequo z wynikiem

30 punktów zajęły: Karolina Wiśniewska i Izabela Wiśniewska. Drugie miejsce i 22 punkty wywalczyła Lidia Wojciechowska. Punkt mniej zgromadził trzeci Hubert Tyburski. Czwarta lokata przypadła Igorowi Tyburskiemu z 14 punktami.

– Gdy Rypin stanie się miastem turystycznym, do którego będą zjeżdżać letnicy i uczestnicy zimowisk, wówczas i oferta na ferie będzie bardziej dostrzeżona – dodaje Andrzej Szalkowski. – Bogata tegoroczna oferta RCS-u, biblioteki, muzeum i szkół, a także korzystne warunki atmosferyczne do uprawiania sportów zimowych, choćby na Kurzej Górze spowodowały, iż niezbyt duża grupa osób skorzystała z naszych pomysłów. Zatem gdyby na przyszły rok aura nie zachwycała, pamiętajmy, w muzeum zawsze znajdziemy coś ciekawego.

Zwycięzcy konkursu otrzymali nagrody w postaci książek o tematyce historycznej.

Tomasz Błaszkwicz
fot. nadesłane

Region

Dla miłośników astronomii

W maju już po raz piąty odbędzie się Wojewódzki Konkurs Astronomiczny, skierowany do szkół z naszego regionu.

Organizatorem konkursu jest samorząd województwa. Młodzi pasjonaci astronomii będą mogli wykazać się w czterech kategoriach. Dzieci w wieku 6-12 lat wezmą udział w konkursie fotograficznym „Niebo moich marzeń”. Dla młodzieży w wieku 12-20 lat przygotowano kategorię „My, planetarni reżyserzy”, która polega na wymyśleniu scenariusza pokazu astronomicznego. Praca nie może prze-

kroczyć czterech stron formatu A4.

Organizatorzy stworzyli też dwie kategorie obejmujące pracę zespołową. Uczniowie w wieku 12-16 lat mogą przygotować sztukę teatralną trwającą do 45 minut pod hasłem „Z teatrem w Kosmos, czyli kosmiczna kreatywność”. Do wyboru jest także kategoria „Zgrany Astroteam”, polegająca na napisaniu pracy badawczej (dla osób w wieku 12-

20 lat). Zespoły mogą być złożone maksymalnie z pięciu osób.

Prace są przyjmowane do 12 maja. Do wygrania są m.in. teleskopy, lunety, kino domowe, sprzęt fotograficzny oraz tablet. Szczegóły, regulamin oraz załączniki do regulaminu można znaleźć na stronie: www.kujawsko-pomorskie.pl.

Tomasz Błaszkwicz

Gmina Brzuze

Odpowiedzialni kierowcy

Rypińscy policjanci przeprowadzili działania pod kryptonimem „Trzeźwy kierowca”.

W środę 1 marca funkcjonariusze Wydziału Prewencji i Ruchu Drogowego od 6 do 10 rano kontrolowali trzeźwość kierowców przejeżdżających w rejonie skrzyżowań w Giżynku i Ostrowie. W czasie tych działań policjanci zbadali stan trzeźwości 459 kierowców. Co godne po-

chwąły, wszyscy byli trzeźwi.

– Prewencyjne działania mają na celu wyeliminowanie nietrzeźwych kierujących oraz poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym – tłumaczy asp. Dorota Rupińska, oficer prasowy rypińskiej policji.

Kierowanie pojazdem w sta-

nie nietrzeźwości jest przestępstwem, za które kodeks karny przewiduje karę do dwóch lat pozbawienia wolności oraz utratę prawa jazdy.

oprac. (ToB)
fot. KPP w Rypinie

Noworodki

Witaj na świecie!

Rodzice, którzy chcą, by zdjęcie ich nowo narodzonego dziecka znalazło się na naszych łamach, mogą przesłać je mailem na adres redakcja@wpr.info.pl.

MALWINA

▶ Córka Małgorzaty i Michała Kuzimkowskich z Wąpielska. Dziewczynka przyszła na świat 3 marca. Ważyła 3800 g, mierzyła 55 cm. Ma starszą siostrę Michalinę.

Not. i fot. Daria Szpejenkowska

Rypin

Muzyczne nadzieje podbiły region

Uczniowie Zespołu Szkół nr 1 w Rypinie zajęli czołowe miejsca na VI Regionalnym Przeglądzie Piosenki Szkół Ponadgimnazjalnych Pomorza i Kujaw „King of the Stage”.

Konkurs został zorganizowany w czwartek 2 marca w Zespole Szkół Mechanicznych w Radziejowie. Solistka Oliwia Rochnowska, uczennica I klasy rypińskiego ogólniaka, zdobyła pierwsze miejsce, rywalizując z ponad 40 innymi uczestnikami. Z kolei szkolny zespół muzyczny zajął drugą lokatę. Grupa wystąpiła w składzie: Anna Pankowska – wokół, Grzegorz Zaborowski – perkusja, Maciej Żuchowski – gitara, Kamil Nyczporenko – gitara i Julian Piechowiak – gitara basowa.

– Na konkursie zagraliśmy cover piosenki Urszuli „Niebo dla Ciebie” – relacjonuje gitarzysta Maciej Żuchowski. – Występ potraktowaliśmy jako dobrą zabawę. Myślę, że ten luz było widać na scenie. Przegląd oceniam pozytywnie, został zorganizowany bardzo dobrze. Dla nas to kolejne cenne doświadczenie.

Artystów do konkursu przygotował nauczyciel muzyki Sylwester Ziomek.

Tomasz Błaszkwicz
fot. nadesłane

Służba zdrowia w Rypinie w latach 1973-1990 – część 1

HISTORIA LECZNICTWA ▶ 20 lutego 1973 roku rozporządzeniem Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej wprowadzono nowy system organizacyjny służby zdrowia w Polsce. Kilka miesięcy później w Rypinie został utworzony Zespół Opieki Zdrowotnej

Budynek szpitala od frontu (fot. 1975)

Został on zaplanowany jako jednostka organizacyjna i budżetowa, tworzona i podlegająca prezydium powiatowej rady narodowej, a obszar działania zespołu obejmował powiat. Zadaniem Zespołu Opieki Zdrowotnej było zapewnienie miejscowej ludności opieki podstawowej oraz specjalistycznej.

Zespół Opieki Zdrowotnej przejął zadania i środki: Szpitala Powiatowego w Rypinie; Powiatowej Przychodni Obwodowej wraz z jej placówkami terenowymi, czyli Przychodnią Międzyzakładową w Rypinie oraz ośrodkami zdrowia na terenie powiatu, łącznie z izbami porodowymi w Wąpielsku i Skrwilnie; Powiatowej Stacji Pogotowia Ratunkowego w Rypinie. Reforma 1973 roku w rypińskiej służbie zdrowia miała przede wszystkim na celu integrację lecznictwa zamkniętego i otwartego. Należało połączyć pod względem technicznym

i prawnym szpital powiatowy, przychodnię obwodową, pogotowie ratunkowe i wszystkie gminne ośrodki zdrowia.

W latach 1973-1975 nadzór nad Zespołem Opieki Zdrowotnej z ramienia Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Rypinie sprawował jeszcze kierownik wydziału zdrowia. Nowe przepisy, wymagające na tym stanowisku lekarza, spowodowały odejście Stanisława Forczmańskiego i objęcie tej funkcji przez Janusza Okońskiego, który paradoksalnie zarządzał ZOZ-em w Rypinie jako wicedyrektor. Już jednak we wrześniu 1974 roku stanowisko kierownika wydziału objął Edward Skaza, lekarz ginekolog. Rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z 20 lutego 1973 roku w sprawie organizacji zespołów opieki zdrowotnej zostało uchylone na mocy rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z 30 czerwca 1975 roku

w sprawie organizacji i zadań zakładów opieki zdrowotnej. Zlikwidowano wówczas, wraz z prezydiami rad narodowych, stanowisko kierowników wydziałów zdrowia. Edward Skaza wrócił do pracy jako asystent w poradni „K” i poradni cytologicznej w przychodni rejonowej. Służbą zdrowia w Rypinie kierował już od tej pory tylko dyrektor Zespołu Opieki Zdrowotnej.

Dyrektor ZOZ-u odpowiadał za całokształt pracy zespołu, którym kierował przy pomocy dwóch zastępców: do spraw lecznictwa i do spraw techniczno-ekonomicznych. Dyrektorem Zespołu Opieki Zdrowotnej w Rypinie, z dniem 1 lipca 1973 roku, został lekarz Witold Ferdyn, dotychczasowy dyrektor szpitala powiatowego. Na stanowisko zastępcy do spraw lecznictwa powołano lekarza, asystenta oddziału chirurgicznego Janusza Okońskiego, a do spraw administracyjno-ekonomicznych Tadeusza Bojanowskiego, dotychczas pełniącego funkcję zastępcy Przewodniczącego Powiatowej Rady Narodowej w Rypinie. Nadzór nad personelem średnim w zespole objęła pielęgniarka naczelną, którą została wówczas Marianna Sadowska. Funkcję tę pełniła przez kolejne 30 lat, do 2003 roku, kiedy to przeszła na emeryturę.

Witold Ferdyn pełnił funkcję dyrektora Zespołu Opieki Zdrowotnej Rypinie tylko do końca 1974 roku, a od stycznia

roku następnego stanowisko to powierzono Kazimierzowi Cichińskiemu, lekarzowi wojskowemu w stopniu majora, specjalście II stopnia w zakresie chorób wewnętrznych, pracującemu od pół roku jako ordynator oddziału wewnętrznego. Ponieważ posiadał on specjalizację w zakresie medycyny społecznej i z taktyki oraz organizacji służby zdrowia, powierzono mu również stanowisko kierownika działu metodyczno-organizacyjnego ZOZ w Rypinie. Po czterech latach pracy w Rypinie, w styczniu 1979 roku, Kazimierz Cichiński zrezygnował ze wszystkich stanowisk w ZOZ w Rypinie i wyjechał do Grudziądza, gdzie po wygraniu konkursu objął stanowisko ordynatora drugiego oddziału chorób wewnętrznych w Szpitalu Miejskim w Grudziądzu. Do września 1979 roku obowiązki dyrektora Zespołu Opieki Zdrowotnej w Rypinie pełnił lekarz ginekolog Janusz Sobociński.

Od 1 października 1979 roku stanowisko dyrektora Zespołu Opieki Zdrowotnej w Rypinie objął lekarz specjalista w zakresie chirurgii Michał Kazięko, dotychczas pracujący w Biskupcu. Zarządzał rypińską służbą zdrowia w trudnym okresie stanu wojennego i trudności gospodarczych lat osiemdziesiątych. Zmarł w styczniu 1987 roku. Przez prawie cały rok 1987 obowiązki dyrektora ZOZ pełnił lekarz Jerzy Smosarski,

łącząc jednocześnie wcześniejszą swoją funkcję kierownika przychodni rejonowej. 1 grudnia 1987 roku stanowisko dyrektora ZOZ-u objął w wyniku konkursu lekarz laryngolog Ryszard Tuchowski, od kilku miesięcy pracujący w poradni laryngologicznej, w rypińskiej przychodni rejonowej. Z funkcji tej zrezygnował już w maju 1989 roku. Po krótkim okresie wakowania stanowiska dyrektora ZOZ-u w Rypinie, w sierpniu 1989 roku konkurs wygrał lekarz Marian Sokołowski, podobnie jak jego poprzednik, specjalista laryngolog. Funkcję tę pełnił do 1991 roku.

Podstawowym elementem Zespołu Opieki Zdrowotnej pozostawał rypiński szpital, zwany nadal powiatowym, a od 1975 roku – rejonowym. Zachowany został w nazwie dotychczasowy patron szpitala dr Jerzy Gromkowski. Od 1970 roku trwała rozbudowa budynku lecznicy. Przedłużono wówczas główne skrzydło, równoległe do ulicy Mławskiej. Budowę zakończono w momencie tworzenia ZOZ-u, w 1973 roku. W dobudowanej części zlokalizowano rozszerzenia oddziału wewnętrznego, dziecięcego i chirurgicznego oraz dwa przeniesione oddziały ginekologiczny na pierwszym piętrze i położniczy na drugim. W podziemiach umieszczono aptekę szpitalną. Powiększono w starej części laboratorium szpitalne i punkt krwiodawstwa.

Budynek szpitala (fot. 1985)

Budynek główny szpitala (fot. 1985)

Trudności lokalowe szpitala były jednak nadal widoczne. W 1976 roku Bolesław Krajewski, ówczesny sekretarz Rady Zakładowej Związków Zawodowych pisał: „Szpital jest o wiele za mały, co najmniej o 100 łóżek. Jest to budynek stary, o drewnianych stropach, bez wielu koniecznych urządzeń. Lokalizacja budowy nowego szpitala jest już od lat ustalona. Na ten cel wyznaczono działkę o pow. ok. 5 ha, bowiem rozbudowa na dotychczasowym miejscu ze względu na szczupłość działki (1,87 ha) nie ma możliwości. Ze względu na ogromną ciasnotę, jaka panuje w szpitalu, jego nieprzydatność i zagrożenie pożarowe, jak i na to, że oddział zakaźny mieści się w starym ponemieckim ciasnym baraku drewnianym, który już od szeregu lat winien być rozebrany, a to ze względu na to, iż znajduje się zaledwie o 5 m od oddziału dziecięcego, jednak ze względu na jego potrzebę utrzymuje się istniejący stan rzeczy, przeto należy przyspieszyć w Rypinie budowę nowego szpitala wraz z zapleczem”.

W 1976 roku ZOZ posiadał w Rypinie: budynek pralni, budynek prosektorium, budynek chlewni przyzakładowej, garaże drewniane i murowane, magazyn murowany rezerw terenowych, piwnice wybudowane w 1939 roku pod nową część gmachu szpitalnego, służące jak magazyn gospodarczy, barak murowany ponemiecki, mieszczący magazyn medyczno-gospodarczy i fizykoterapię, barak drewniany ponemiecki, mieszczący oddział zakaźny, barak drewniany ponemiecki, tynkowany, mieszczący administrację, świetlicę, pokoje noszowych i kaplice szpitalną; budynek hydroforni szpitalnej; budynek mieszkalny przy ulicy Warszawskiej 47.

Podobnie pisał w sprawozdaniu z 1980 roku dyrektor ZOZ-u Michał Kaziuko: „Główny budy-

Budynek magazynowy i oddział zakaźny przy szpitalu w Rypinie (fot. ok. 1980)

nek szpitalny jest za mały, jego wiek szacuje się na około 80 lat. Posiada on drewniane stropy i schody, co sprawia w każdym czasie poważne zagrożenie pożarowe. W istniejącym stanie panuje ogólna ciasnota, a wielokrotnie zachodzi konieczność umieszczania chorych na korytarzach, szczególnie na Oddziale Wewnętrznym i Chirurgicznym. Szpital jest mało funkcjonalny, brak dostatecznej ilości tak zasadniczych pomieszczeń jak ubikacje i pokoje socjalne dla pracowników pełniących służbę. Zasadność nadmiernego zagęszczenia łóżek w naszym szpitalu wynika jednoznacznie z ogólnej powierzchni sal wszystkich oddziałów, która wynosi zaledwie 892 m², co przy ogólnej liczbie 208 łóżek, stanowi zaledwie 4,28 m² na 1 łóżko. Oddział zakaźny mieści się w drewnianym baraku ponemieckim. Jest to budynek tak łatwopalny, że w przypadku pożaru, wyniesienie, czy też wyprowadzenie z niego chorych należy do wątpliwości, bowiem jego klepkowe ściany na przestrzeni czterdziestu lat wielokrotnie olejno malowane, tym bardziej zwiększają, niebezpieczeństwo ogniowe. Apteka szpitalna mieści się w piwnicy pod oddziałem dziecięcym, obok kotłowni. Zajmuje pomieszcze-

nia bardzo ciasne, bez jakiegokolwiek możliwości do produkcji płynów infuzyjnych. W istniejącym stanie faktów powstała pilna konieczność budowy nowego szpitala w Rypinie, nie pomijając w nim oddziału dla płucnochorych, który przecież po wyzwoleniu był w naszym szpitalu, a dopiero w latach 1960/70 został ze szkodą dla społeczeństwa zlikwidowany oraz pawilonu zakaźnego wraz z zapleczem. Na ten cel wyznaczono działkę ziemi o powierzchni ok. 5 ha, bowiem budowa w dotychczasowym miejscu ze względu na małą powierzchnię gruntu /1,87 ha/ jest pozbawiona możliwości. Po wybudowaniu nowego szpitala, można by dotychczasowy obiekt przeznaczyć zgodnie z dawnymi zamierzeniami na dom spokojnej starości, tak bardzo przecież społeczeństwu potrzebny”.

W 1980 roku dobudowano kolejne skrzydło, gdzie umieszczono kuchnię szpitalną. Uroczono także w tym roku w szpitalu windę od parteru do drugiego piętra. W 1984 roku, w trudnym okresie braków rynkowych, dzięki staraniom ówczesnego wicedyrektora Stefana Świeczkowskiego udało się przeprowadzić kolejną rozbudowę starego gmachu. Poszerzono

wówczas część skrzydła równoległego do ulicy Bojowników PPR, dobudowując na słupach dwa piętra. Na pierwszym piętrze rozbudowano blok operacyjny, organizując rozbieralnię i ubieralnię dla personelu, salę intensywnej terapii, magazyn oraz łazienki. Na drugim piętrze poszerzono oddział wewnętrzny, tworząc salę intensywnej terapii kardiologicznej, pokój pielęgniarstwa, dwie sale dla chorych, pokój dla całodobowej opieki pielęgniarskiej oraz łazienki i ubikacje.

Starania dyrektora Świeczkowskiego przyniosły także w 1984 roku likwidację punktu hodowli trzody chlewnej przy szpitalu. Krytykowana powszechnie w mieście, szczególnie po budowie osiedla bloków mieszkalnych przy ulicy XXX-lecia PRL, przeniesiona została na tzw. Piekiełko, gdzie zakupiono specjalne pomieszczenia i budynek dla pracowników. Trudności zaopatrzeniowe w zakresie żywności nie pozwoliły jeszcze wówczas na zlikwidowanie hodowli. W 1984 roku przeprowadzono także remont studni szpitalnej, w której nie było już wody.

W 1985 roku Stefan Świeczkowski zorganizował kolejną fazę rozbudowy szpitala. Wyku-

piono wówczas od prywatnych właścicieli ok. 1 ha ziemi przy szpitalu i rozpoczęto budowę nowego gmachu z przeznaczeniem na wojewódzki szpital zakaźny. W kwietniu 1988 roku zlikwidowano oddział zakaźny mieszczący się w baraku przyszpitalnym. W 1982 roku, dzięki staraniom dyrektora Stefana Świeczkowskiego, ZOZ otrzymał drewniany barak z włocławskich „Azotów”. Budynek został przystosowany na potrzeby hotelu dla pielęgniarek. Rozwiązanie to umożliwiło przeprowadzenie pielęgniarek z zagrożonego katastrofą budowlaną budynku przychodni przy ulicy 21 stycznia 34, który został wówczas zabezpieczony i przygotowany do rozbiórki.

Problemy lokalowe szpitala potęgowały w latach osiemdziesiątych trudności zaopatrzeniowe. Akcję pomocy organizowała w tym okresie Margarita Tomaszewska, kierownik apteki szpitalnej. Nawiązała kontakt z rodziną mieszkającą w Niemczech, szczególnie Rudolfa Bońkowskiego z Wahlstedt i Brunona Zinna z Tostedt, którzy szeroko rozpropagowali w prasie niemieckiej problemy rypińskiej służby zdrowia, organizując zbiórki na rzecz szpitala w Rypinie.

W połowie lat osiemdziesiątych ZOZ dysponował na terenie miasta obiektami: szpital; dział pomocy doraźnej; magazyn – budynek z czerwonej cegły; budynek mieszkalny przy ulicy Warszawskiej 47; rejonowa przychodnia przy ulicy Warszawskiej 40; budynek oddziału zakaźnego, drewniany, otynkowany Bojowników PPR 2; budynek stołówki zakładowej Bojowników PPR 2; pralnia, budynek murowany przy ulicy Bojowników PPR 2; magazyn rezerw terenowych; hotel pielęgniarek Spokojna 25, drewniany, posiadający własne centralne ogrzewanie i wodę z własnej kotłowni.

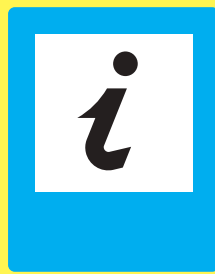
dr Piotr Gałkowski

Budowa pralni i kotłowni (fot. 1985)

Budowa składu opału, w głębi budynek warsztatowo-magazynowy, obecnie Zakład Opieki Paliatywnej (fot. 1985)

INFORMATOR DLA MIESZKAŃCÓW POWIATU RYPIŃSKIEGO

tel. 662 061 348, 56 682 26 80

TYGODNIK
REGIONU
RYPIŃSKIEGO **CRY**

Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

Auto Moto
auto handel / komisy
Auto Handel-Komis skup i zamiana, Marek Wiśniewski, ul. Lidzbarska 10B, Brodnica, kontakt pod nr. tel. 603 858 933
części i akcesoria
mamAUTO – sprawdzone części używane do wszystkich aut – GWARANCJA 1 MIESIĄC! 54 280 2990
Hurtownia motoryzacyjna Auto Complex, Brodnica, ul. 18 Stycznia 34, tel. 56 649 86 69
Auto części Ravis, Lipno, ul. Skępska 31, kontakt pod nr. tel. 54 288 46 76
serwisy
AUTO SUMOCKI Opony hurt-detal, sprzedaż, wulkanizacja i serwis. Naprawa aut. LAKIERNIA PROSZKOWA. Klimatyzacja, Makówiec 67, tel. 601 927 221
skup aut / demontaż
mamAUTO – złomowanie/auto-kasacja – PŁACIMY NAJWIĘCEJ – Odbiór gratis, gotówka! 54 280 2990
Bigum - skup aut gotówka, tel. 601 917 253
stacje kontroli pojazdów
Okręgowa stacja kontroli pojazdów Gawroniścy, ul. Mleczarska 21, Rypin, tel. 54 444 71 15
usługi
Gawroniścy - legalizacja tachografów cyfrowych, ul. Mleczarska 21, Rypin, tel. 602 536 686
Budowa i remonty
usługi
PIASEK, ŻWIR oferuje: piasek płukany, sucho siany, żwir, czarnoziem, torf, kruszywo, kamień, tłuczeń, gruz, DOWÓZ, tel. 608 219 596
El-Dan firma ogólnobudowlana, stany surowe, elewacje, dachy, docieplenia, wykończenie wnętrz, tel. 792 080 506
wykończenie wnętrz
Panorama sprzedaż okien, drzwi, rolet, bram, parapetów, moskitier, ul. Kościuszki 54, Rypin, kontakt pod nr. tel. 509 728 154, 729 353 930
Edukacja
szkoły językowe
Szkoła języków obcych SPARROW, ul. Rynek 17, Golub-Dobrzyń, tel. 519 844 525
Finanse i bankowość
leasing
Leasing-Experts oferta specjalna nie tylko dla firm, leasingujemy prawie wszystko- auta, komputery, maszyny, urządzenia, tel. 575 665 290
Nieruchomości
biura nieruchomości
Z nami bezpiecznie sprzedaż, kupisz, wynajmiesz, kupujący nie płaci prowizji, tel. 575 665 291

REKLAMA

Hydro-instal
USŁUGI BUDOWLANE
Gałczewo 7/1, 87-400 Golub-Dobrzyń
tel: 660 434 828 e-mail: hydroinstal82@wp.pl

- instalacje wodno-kanalizacyjne
- instalacje c.o. ogrzewanie podłogowe
- montaż kotłowni
- pełny zakres usług hydraulicznych
- montaż bram garażowych segmentowych
- montaż tarasów

Rolnictwo / leśnictwo
hurt / sklep
Hurtownia owoców i warzyw, własna produkcja pomidorów i ogórków, Brodnica, ul. Podgórna 80a, 506 079 392
maszyny
Importer maszyn i urządzeń rolniczych Krzysztof Jabłoński, Obręb 25, tel. 604 849 435
nawozy
Agromax - Hurtownia nawozów i węgla, Brodnica, tel. 56 498 23 39
usługi
Dampol transport wapna tel. 694 498 284
składy opału
Dampol skład opału Szczuka, tel. 56 498 12 24
Skład opału, sprzedaż hurtowa i detaliczna, prawdopodobnie najtańszy węgiel w okolicy, tel. 730 015 103
FHU Olek Skład węgla, tel. 501 621 145
Inter-Pal ekogroszek, pelet, brykiet, kontakt pod nr. tel. 531 132 203
Agromax - Autoryzowany sprzedawca katowickiego holdingu węglowego, Brodnica, kontakt pod nr. tel. 56 498 23 39
Sport i rekreacja
fitness / aerobic / kulturystyka
Klub X-Fitness - idealne miejsce dla kobiet, zadbać o swoją sylwetkę, porady dietetyczne i treningowe, tel. 730 167 510
rowery
STELA-MAR Sklepy rowerowo-sportowe. Rower, części, akcesoria serwis. Artykuły sportowe, Brodnica ul. Kopernika 7, tel. 530 186 139
STELA-MAR Sklepy rowerowo-sportowe. Rower, części, akcesoria serwis. Artykuły sportowe, Brodnica ul. Farna 4, tel. 784 085 614
STELA-MAR Sklepy rowerowo-sportowe. Rower, części, akcesoria serwis. Artykuły sportowe, Brodnica ul. Mostowa 8, tel. 662 126 961
Salon firmowy Romet - skutery, motocykle, rowery, ul. Piłsudskiego 47, Rypin, kontakt pod nr. tel. 600 261 092
usługi
Festyny, Uroczystości rodzinne, wynajem: zjeżdżalnia, zamek, euro bungee, wata, popcorn, balony, tel. 507 705 261
Surowce / skupy
Skup palet - sprzedaż, skup, wymiana, kontakt pod nr. tel. 730 015 103
Inter-Pal skup-sprzedaż palet, tel. 531 132 203
Administracja
Starostwo Powiatowe w Rypinie ul. Warszawska

REKLAMA

NIE MA RATUNKU?

mamauto.pl
niebo dla pojazdów

auto-kasacja 510 503 510

38 87- 500 Rypin tel. 54 280 24 33
Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ul. Nowy Rynek 5 87-500 Rypin kontakt pod nr. tel. 54 280 01 55
Powiatowy Urząd Pracy ul. Nowy Rynek 14 87-500 Rypin tel. 54 280 21 44
Urząd Gminy Rypin ul. Lipnowska 4 87-500 Rypin tel. 54 280 21 37
Powiatowy Urząd Pracy ul. Nowy Rynek 14 87-500 Rypin tel. 54 280 21 44 fax: 54 280 24 79
Kultura i rekreacja
Rypiński Dom Kultury, Kino „Bałtyk” ul. Warszawska 8 87-500 Rypin tel. 54 280 21 56
Biblioteka Publiczna Miejsko - Powiatowa ul. Warszawska 20 87-500 Rypin tel. 54 280 21 42
Rypińskie Centrum Sportu ul. Dworcowa 11 87-500 Rypin Tel. 54 233 97 42
Numer alarmowe
Komenda Państwowej Straży Pożarnej ul. Strażacka 4 87-500 Rypin kontakt tel. 54 280 37 37 lub 54 280 91 53 numer alarmowy 998 lub 112 z telefonów kom. Pogotowie energetyczne 991 Pogotowie gazowe 992
Oświata
Zespół Szkół nr 1 im. ks. Czesława Lisowskiego ul. Kościuszki 51 87-500 Rypin tel. 54 280 20 65

**POLE
REKLAMOWE
EXTRA**

**ZADZWOŃ
608 688 587**

**POLE
REKLAMOWE
EXTRA**

**ZADZWOŃ
608 688 587**

REKLAMA

KARKON-ZAPOROWICZ
www.karkon.pl

**PRODUCENT AUTOMATYCZNYCH KOTŁÓW
UKZ NA PELLET EKOGROSZEK,
WĘGIEL I DREWNO**

- stylowe oraz nowoczesne ogrodzenia
- wkłady kominowe
- sprzedaż części do kotłów
- podgrzewacze wody

www.facebook.com/KARKONGD
ul. Rypińska 50, Golub-Dobrzyń
695 912 114 lub 883 673 400

Zespół Szkół nr 5 im. ks. J. Twardowskiego ul. Młyńska 12 87-500 Rypin tel. 54 280 36 42
Zespół Szkół Miejskich w Rypinie ul. Sportowa 24 87-500 Rypin tel. 54 280 23 31
Szkoła Podstawowa nr 3 im. Jana Pawła II ul. Młyńska 12 87-501 Rypin tel. 54 280 58 47
Szkoła Podstawowa nr 1 im. mjr. Henryka Sucharskiego ul. 3 Maja 3 87-500 Rypin kontakt pod nr. tel. 54 280 51 19
Przedszkole Niezapominajka ul. Gustawa Sommera 16 87-501 Rypin tel. 54 280 35 16
Przedszkole nr 1 ul. Młyńska 3 87-500 Rypin tel. 54 280 57 97
Przedszkole Miejskie nr 2 ul. Wojska Polskiego 11 87-500 Rypin tel. 54 280 31 32
Chatka Puchatka. Punkt przedszkolny. Pankowska J. ul. Jana Pawła II 87-500 Rypin kontakt pod nr. tel. 54 280 34 04
Przedsiębiorstwa komunalne
Zarząd Dróg Powiatowych ul. Strażacka 1 87-500 Rypin tel. 54 280 34 04
Wodociągi ul. Elizy Orzeszkowej 4 87-500 Rypin tel. 54 280 24 61
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. ul. Mikołaja Reja 2 87-500 Rypin kontakt pod nr. tel. 54 280 34 32

**POLE
REKLAMOWE
EXTRA**

Zdrowie
Pogotowie numer alarmowy 999 lub 112 z telefonów kom.
Szpital Powiatowy ul. 3 Maja 2 87-500 Rypin ul. 54 280 54 54
Przychodnia przy Szpitalu ul. 3 Maja 2 87-500 Rypin tel. 54 280 24 26
Przychodnia Dorned ul. Lissowskiego 16 87-500 Rypin tel. 54 280 76 20
Wykaz aptek w Rypinie: „Pod Orłem” Sp. z o.o. Apteka ul. Kilińskiego 7 87-500 Rypin kontakt pod nr. tel. 54 280 20 44
„Pod Lwem” Apteka Danuta Ittrich ul. Kościuszki 7 87-500 Rypin tel. 54 280 25 24
„Remedium” Apteka ul. Koszarowa 3 87-500 Rypin tel. 54 280 35 97
„Aloes” Apteka Urszula Mielczarek ul. ks. Lisowskiego 2 b 87-500 Rypin tel. 54 280 55 75
„Przy Przychodni” Apteka Katarzyna Górecka-Przybyś Beata Ruskowska ul. ks. Lisowskiego 16 87-500 Rypin tel. 54 280 40 62
„Pod Gryfem” Sp. z o.o. Apteka ul. Mławska 30 87-500 Rypin tel. 912 805 994
„Pod Eskulapem” Apteka Beata Wiczorek ul. Ogrodowa 36 87-500 Rypin tel. 54 280 51 51

**POLE
REKLAMOWE
EXTRA**

Wyślij z komórki ogłoszenie do naszych tygodników

1. Wpisz w telefonie komórkowym dowolnej sieci SMS z treścią ogłoszenia. Zaczynaj od podania prefiksu **AF.CBR** (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Brodnickiego CBR), **AF.CWA** (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Wąbrzeskiego CWA), **AF.CGD** (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Golubsko-Dobrzyńskiego CGD), **AF.CLI** (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Lipnowskiego CLI), **AF.CRY** (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Rypińskiego CRY). Po spacji wpisz treść ogłoszenia.
2. Prefiks musi być oddzielony spacją od treści ogłoszenia – jest to warunek konieczny przyjęcia ogłoszenia przez system. Maksymalna liczba znaków razem z prefiksem, znakami interpunkcyjnymi i spacjami w obrębie jednego SMS-a wynosi 160. Treść SMS-a nie może zawierać polskich znaków (ą, ć, ę, ł, ń, ó, ś, ż, ź).
3. Wyślij SMS z treścią ogłoszenia pod numer **74480**. Koszt SMS-a to 4,92 zł brutto (4 zł netto plus VAT 23%). Przykładowa całość powinna wyglądać tak: **AF.CLI** (spacja) Kupie samochód, tel. 123 456 789.
4. Otrzymasz od nas potwierdzenie otrzymania SMS-a o treści: Dziękujemy za przesłanie ogłoszenia. Redakcja CLI (CRY, CWA, CGD lub CBR).
5. Na ogłoszenia do wydania czwartkowego czekamy do poniedziałku do godz. 24.00.
6. Jeden SMS oznacza jednorazową emisję ogłoszenia. Szczegółowy regulamin wysyłania i publikowania ogłoszeń przez SMS dostępny jest na stronie internetowej **WWW.GOLUB-CGD.PL**

Informator

Pogotowie numer alarmowy **999**
lub 112 z telefonów kom.

Straż Pożarna 998
lub 112 z telefonów kom.

Policja 997
lub 112 z telefonów kom.

Komenda
Powiatowa Policji w Rypinie
Piłsudskiego 19, 87-500 Rypin
tel. (54) 230 82 00

Komenda Powiatowa PSP w Rypinie
Strażacka 4, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 37 37

SP ZOZ Rypin
Maja 2, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 57 41

DORMED s.c. Przychodnia Lekarska
Lissowskiego 16, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 76 20

**Niepubliczny Zakład
Opieki Zdrowotnej Eskulap s.c.**
Ogrodowa 36, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 63 70

Przychodnia Przy Szpitalu
3 Maja 2, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 24 26

**Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki
Ciepłej MPEC Sp. z o.o. w Rypinie**
Mikołaja Reja 2, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 34 32

Powiatowy Urząd Pracy
Nowy Rynek 14, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 21 44

Dworzec PKS
Dworcowa 20, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 30 72

Rypiński Dom Kultury
Warszawska 8, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 21 56

Gabinet weterynaryjny
Nowy Rynek 16f, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 47 01

RYPIN VET Gabinet Weterynaryjny
Warszawska 26, 87-500 Rypin
tel. 797 408 703

Urząd Skarbowy w Rypinie
Dojazdowa 10, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 45 10

Starostwo Powiatowe w Rypinie
Warszawska 38, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 24 33

Urząd Gminy Rypin
Lipnowska 4, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 97 00

Urząd Miasta Rypin
Warszawska 40, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 96 00

Urząd Gminy Brzuze
Brzuze 62, 87-517 Brzuze,
tel. (54) 270 11 23/38

Urząd Gminy Skrwilno
ul. Rypińska 7, 87-510 Skrwilno
tel. (54) 270 00 12

Urząd Gminy Wąpielsk
Wąpielsk 20, 87-337 Wąpielsk
tel. (56) 493 83 21

Urząd Gminy Rogowo
Rogowo 51, 87-515 Rogowo
tel. (54) 280 16 22

Urząd Miasta Rypin
87-500 Rypin, ul. Warszawska 40
tel. (54) 280 96 00

KRUS Rypin
Warszawska 47 A, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 21 19

**Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa**
Nowy Rynek 5, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 01 55

Tu kupisz
Tygodnik Regionu Rypińskiego CRY

1. GS Lipno, Sklep Brzuze
2. Sklep F.H.P.U. Ka-Ma Karol Ryczkowski, Brzuze
3. GS Lipno, Sklep Giżynek
4. GS Lipno, Sklep Ostrowite 12
5. GS Lipno, Sklep Ostrowite 186
6. Sklep ABC Marcin Małkiewicz, Ostrowite 191
7. Supersam Marcin Małkiewicz, Ostrowite 60
8. GS Lipno, Sklep Radzynek
9. GS Lipno, Sklep Trąbin
10. Sklep Sanpol Jadwiga Kamińska, Ugoszcz
11. GS Lipno, Sklep Żałe
12. Sklep Mini Market Małgorzata i A. Wawreniuk, Kobrzyniec
13. Sklep Marek Ślesiński, Nadróż
14. Sklep F.H.P.U. Ka-Ma Karol Ryczkowski, Nadróż
15. Sklep Lewiatan Mariola Wrzosek, Rogowo
16. Sklep ABC Joanna Gurtowska, Rogowo
17. Sklep ABC Małgorzata i Andrzej Wawreniuk, Rogowo
18. GS Rypin, ul. Mławska 10
19. GS Rypin, ul. Piłsudskiego 36
20. GS Rypin, Sklep Głowińsk
21. GS Rypin, Sklep Rypański
22. GS Rypin, Sklep Rusinowo
23. GS Rypin, Sklep Sadłowo
24. GS Rypin, Sklep Zakrocz
25. GS Rypin, Sklep Stępowo
26. GS Rypin, Sklep Borzymin
27. GS Rypin, Sklep Kowalki
28. GS Rypin, Sklep Puszcza Rządowa
29. GS Rypin, Sklep Cetki
30. GS Rypin, Sklep Marianki
31. Piekarnia Pati, ul. Kościuszki 5
32. Piekarnia Pati, ul. Wojska Polskiego 5c
33. Piekarnia Pati, ul. Lissowskiego 3
34. Piekarnia Pati, ul. Mławska 7
35. Sklep Akrys, ul. Kościuszki 50
36. Kiosk przy rondzie
37. Paweł Maklakiewicz, Pl. Sienkiewicza 6
38. Sklep Joanna Ziółkowska, ul. Bielawki 1
39. Salonik Kolporter, ul. Mławska 46 b
40. Sklep Świat Alkoholi Paweł Wilkosz, ul. Nowy Rynek 34
41. Sklep Mati Ewa Dobkowska, ul. Rynek 4
42. Sklep Groszek Grzegorz Wiesztort, ul. Dworcowa 7a
43. Kiosk U Gosi Z. Grzeszkiewicz, ul. Lissowskiego 2

OGŁOSZENIA
DROBNE
Nieruchomości

Sprzedam dom w Ostrowitem oraz maszyny rolnicze, kontakt pod nr. tel. 661 259 196

Sprzedam siedlisko 0,70 ha wraz z budynkami (dom, garaż, budynek gosp.), Długie, pow. rypiński. Cena 250 tys. do uzgodnienia. Kontakt pod nr. tel. 508 591 873

Rolnictwo

Kurki 28 i 18 tyg., kaczki odchowane, Zieleń, tel. 506 405 692

TRANSPORT KONI, KRÓW I INNYCH ZWIERZĄT NA TERENIE CAŁEJ POLSKI. ATRAKCYJNE STAWKI. WYPOŻYCZAM PRZYCZEPĘ DO PRZEWOZU KONI. TEL. 669 450 043

Rozrzutnik obornika ład. 8 t, cyklop, dwukółka ciągnikowa, wywrotka, agregat szerokość 4 m, tel. 605 475 996

Węgiel/drewno

Drewno Kominkowe liściaste od 140 zł/m trociny – 20 zł/m, 5 zł worek, ekogroszek i orzech (worki 25 kg). OBLADREX Golub-Dobrzyń, kontakt tel. 604 517 964

Praca

Zatrudnię kierowcę z kat. C+E, na firanę, tel. 504 208 616 lub 508 304 792

Praca na produkcji dla Pań i Panów w każdym wieku - od zaraz! Praca w Brodnicy! Dojazd gwarantowany! Osoby zainteresowane prosimy o kontakt pod numerem telefonu: 52 321 57 41

Praca na stanowisku operatora piły do cięcia profili! Nie wymagamy doświadczenia! Miejsce pracy: Kurzętnik. Osoby zainteresowane prosimy o kontakt pod numerem telefonu: 52 321 57 41

Praca w Brodnicy dla operatorów maszyn z doświadczeniem, atrakcyjne zarobki, premie, dodatki – kontakt pod nr. tel. (52) 328 49 37

Opiekunka seniorów - legalna praca w Niemczech, szybkie wyjazdy - również bez znajomości języka – Promedica24, tel. 519690440.

Różne

Sprzedam jałowicę wysokocielną, koniec marca. Kontakt pod nr. tel. 604825402

Tuja szmaragd 0,60 zł, kontakt pod nr. tel. 518 518 835

Dachy, okna, drzwi, płyta warstwowa, garaże (blaszaki). Zadzwoń 514 866 203 lub 56 474 09 20

WYPOŻYCZALNIA ODKURZACZY PIORĄCYCH, PAROWYCH, MASZYN DO SZYCIA, NARZĘDZIA BUDOWLANE I OGRODNICZE, AGREGATY PRĄDOTWÓRCZE ITP., TEL. 695 642 187

Auto Moto

Alfa Romeo 147, 2008 r., 1.6 benzyna, ABS, Aluminiowe felgi, Centralny zamek, Czujnik parkowania, Dzielone siedzenia, Elektryczne lusterka, Elektryczne szyby, ESP, Halogeny, Immobiliser, Klimatyzacja, Komputer, Kontrola trakcji, Poduszki powietrzne x 6, Radio z CD, Światła przeciwmgłowe, Tapicerka welurowa, Wspomaganie kierownicy, 14500 zł, kontakt pod nr. tel. 603 858 933

Audi A3, 2004 r., 2.0 TDI, ABS, Aluminiowe felgi, Autoalarm, Centralny zamek, Elektryczne lusterka, Elektryczne szyby, ESP, Hak, Immobiliser, Komputer, Poduszki powietrzne, Radio z CD, Tapicerka welurowa, Wspomaganie kierownicy, 15900 zł, tel. 603 858 933

Citroen C4 Grand Picasso, 2009 r., 1.6 diesel, ABS, Aluminiowe felgi, Autoalarm, Bagażnik na dach, Centralny zamek, Dzielone siedzenia, EDS, Elektryczne lusterka, Elektryczne szyby, ESP, Halogeny, Immobiliser, Kierownica wielofunkcyjna, Klimatyzacja, Komputer, Podgrzewane fotele, Poduszki powietrzne x 6, Radio z CD, Światła przeciwmgłowe, Tapicerka welurowa, Tempomat, Wspomaganie kierownicy, 22700 zł, tel. 603 858 933

Ford Mondeo, 2005 r., 2.2 TDCi ABS, Aluminiowe felgi, Autoalarm, Centralny zamek, Elektryczne lusterka, Elektryczne szyby, ESP, Hak, Immobiliser, Klimatyzacja, Komputer, Poduszki powietrzne, Radio z CD, Tapicerka welurowa, Wspomaganie kierownicy, 8700 zł, tel. 603 858 933

Mitsubishi Colt, 2006 r., 1.1 Benzyna, ABS, Aluminiowe felgi, Centralny zamek, Dodatkowy komplet opon, Dzielone siedzenia, Elektryczne szyby, Poduszki powietrzne x 4, Radio z CD, Tapicerka welurowa, Wspomaganie kierownicy, 7990 zł, tel. 603 858 933

Mitsubishi Outlander 2007, 2.0 diesel 4x4, ABS, Aluminiowe felgi, ASR, Centralny zamek, Dzielone siedzenia, Elektryczne lusterka, Elektryczne szyby, ESP, Halogeny,

REKLAMA

Regulacje okien
731 731 201

OGŁOSZENIE

Zatrudnię kosmetyczkę lub kosmetologa do pracy w dobrze prosperującym gabinecie kosmetycznym z ustabilizowaną sytuacją na rynku. Poszukuję osób lubiących ten zawód i pracę z ludźmi, otwartych na ciągłe poszerzanie swojej wiedzy i umiejętności.

W celu uzyskania szczegółowych informacji oraz złożeniu CV zapraszam do recepcji Studia Urody Marika Świtalska w Brodnicy na ulicy 18 Stycznia 36/2 (róg ulicy Wysokiej) lub pod numerem telefonu 691044348 oraz 733185555 .

Immobiliser, Kierownica wielofunkcyjna, Klimatyzacja, Kontrola trakcji, Ksenony, Poduszki powietrzne x 6, Przyciemniane szyby, Radio z CD, Relingi, Światła przeciwmgłowe, Tapicerka welurowa, Tempomat, Wspomaganie kierownicy, 29900 zł, tel. 603 858 933

Opel Insignia 2011 r., 2.0 diesel, ABS, Aluminiowe felgi, Centralny zamek, Czujnik deszczu, Czujnik parkowania, Elektryczne lusterka, Elektryczne szyby, ESP, Immobiliser, Klimatyzacja, Komputer, Kontrola trakcji, Nawigacja GPS, Poduszki powietrzne, Radio z CD, Tapicerka welurowa, Tempomat, Wspomaganie kierownicy, 45900 zł, tel. 603 858 933

Peugeot 207, 2009 r., 1.4 benzyna, ABS, Aluminiowe felgi, Autoalarm, Centralny zamek, Dzielone siedzenia, Elektryczne lusterka, Elektryczne szyby, ESP, Halogeny, Immobiliser, Klimatyzacja, Poduszki powietrzne x 6, Radio z CD, Światła przeciwmgłowe, Tapicerka welurowa, Wspomaganie kierownicy 16400 zł, tel. 603 858 933

Peugeot Boxer 2005 r., 2.0 Diesel, ABS, Centralny zamek, Elektryczne lusterka, Elektryczne szyby, Hak, Immobiliser, Ogrzewanie postojowe, Poduszki powietrzne x 2, Tapicerka welurowa, Wspomaganie kierownicy 9500 zł, kontakt pod nr. tel. 603 858 933

Renault Laguna 2005 r., 1.9 dCi, ABS, Aluminiowe felgi, ASR, Centralny zamek, Dzielone siedzenia, Elektryczne lusterka, Elektryczne szyby, ESP, Halogeny, Immobiliser, Klimatyzacja, Komputer, Nawigacja GPS, Poduszki powietrzne x 6, Radio, Radio z CD, Światła przeciwmgłowe, Tapicerka skórzana, Tapicerka welurowa, Tempomat, Wspomaganie kierownicy, 12700 zł, tel. 603 858 933

Lechici na podium

PIŁKA NOŻNA ▶ W sobotę 4 marca młodzi piłkarze Lecha Rypin zajęli trzecie miejsce w turnieju Wkra Cup 2017 w Żurominie

W zawodach rozgrywanych pod patronatem Łukasza Teodorczyka rywalizowali gracze z rocznika 2008 i młodszy. Rypinianie wygrali swoją grupę, rywalizując m.in. z Polonią Warszawa, SKS-em Szczytno i Wkrą Działdowo. W ćwierćfinale na naszych piłkarzy czekał Motor Lubawa. Rypinianie zagraли poważnie w obronie i zwyciężyli 1:0. Na drodze do finału stanęła Mławianka Mława, która okazała się przeszkodą nie do pokonania. Rywale zwycię-

żyli 1:0. Za to w meczu o trzecie miejsce Lechici rozbili 5:0 Kasztelan Sierpc.

– Był to wymagający turniej, mogliśmy rywalizować z drużynami z województwa mazowieckiego i warmińsko-mazurskiego – mówi trener Jarosław Sochacki. – Jeszcze dużo pracy przed nami, ale jestem zadowolony z gry i zaangażowania moich podopiecznych.

Królem strzelców turnieju został Oliwier Markuszewski

z Rypina, a tuż za nim uplasował się Marcel Budzich. W kwietniu młodzi piłkarze rozpoczną zmagania ligowe.

Tomasz Błaszkwicz
fot. nadesłane

Skład

Wysocki, Budzich, Markuszewski, Kalinowski, Rupiński, Trzciniński, Rutkowski, Grzybowski, Krzykwa Pola (jedyna dziewczynka), Gurtatowski, Romanowski,

trener

Jarosław Sochacki

SZTUKI WALKI ▶ Grad medali

W weekend w Lipnie klub Czarny Orzeł zorganizował zawody Young Grapplers i Viet Boxing Cup. W turnieju wzięło udział prawie 70 zawodników z całej Polski. Gospodarze, prowadzeni przez Jarosława Krzeszewskiego, wywalczyli aż 17 medali.

Tomasz Błaszkwicz, fot. nadesłane

Skrwilno, dnia 8 marca 2017 roku

INFORMACJA

Stosownie do treści art. 35 ust.1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (Dz. U z 2015 r., poz. 782 ze zm.) Wójt Gminy Skrwilno podaje do publicznej wiadomości, że w dniu 9 marca 2017 roku, na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy w Skrwilnie, ul. Rypińska 7, został wywieszony, na okres 21 dni wykaz nieruchomości gruntowej przeznaczonej do oddania w najem lokali mieszkalnych - położonych w Okalewie na działce ozn. nr ewid. 1115/9, na której zlokalizowane jest gminne targowisko

Szczegółowe informacje w przedmiotowej sprawie można uzyskać w Urzędzie Gminy w Skrwilnie - tel. (054) 270 00 12 wew. 22

OGŁOSZENIE

Skrwilno, 8 marca 2017 roku

**WÓJT GMINY
SKRWILNO**

OGŁOSZENIE

o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowości Mościska i Rak

Na podstawie art. 17 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2016 r., poz. 778 z późn. zm.) zawiadamiam o podjęciu przez Radę Gminy w Skrwilnie uchwały nr XXI/129/16 z dnia 21 listopada 2016 r. o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowości Mościska i Rak.

Zainteresowani mogą składać wnioski do wyżej wymienionego planu miejscowego.

Wnioski należy składać na piśmie w siedzibie Urzędu Gminy Skrwilno, ul. Rypińska 7, 87-510 Skrwilno w terminie do dnia 30 marca 2017 roku.

Wniosek powinien zawierać nazwisko, imię, nazwę i adres wnioskodawcy, przedmiot wniosku oraz oznaczenie nieruchomości, której dotyczy.

**WÓJT GMINY
SKRWILNO**

Piłka nożna

Ligowcy sprawdzili formę

Lech, Grot i Skrwa rozegrały kolejne mecze przygotowawcze przed rundą wiosenną. Powody do optymizmu mają jedynie piłkarze z Kowalk.

Grot spotkał się w weekend z Legią Osiek. Podopieczni Tomasa Wysockiego wygrali 5:2, a cztery gole zaliczył Przemysław Maciejewski. Ostatnią bramkę dołożył Bartłomiej Lewandowski.

Piłkarze Skrwy w niedzielę zmierzyli się w Mławie z Borutą Kuczbork. Po zaciętej walce lepsi okazali się rywale, wygrywając 4:3. Fanów drużyny ze Skrwilna może cieszyć powrót do formy strzeleckiej najlepszego snajpera Przemysława Budki, który zdobył

dwa gole. Trzecie trafienie dorzucił Celebucki.

Formę w starciu z wyżej notowanym przeciwnikiem sprawdzili gracze rypińskiego Lecha. Piłkarze Tomasa Paczkowskiego nawiązali walkę z trzeciogowym Świtem Nowy Dwór Mazowiecki, ale ostatecznie przegrali 1:4. Jedyną bramkę dla rypińskiej ekipy strzelił Marek Magdziński, który po odejściu Kamila Zielińskiego wyrasta na podstawą „dziewiątkę” Lecha.

Tomasz Błaszkwicz

CRY

REKLAMA W CRY

ZADZWOŃ

TEL.(56) 682 26 80

Faworyci obronili tytuł

FUTSAL ▶ W ostatniej kolejce gminnej ligi halowej w Radzikach Dużych Kamal wygrał 3:2 z juniorami Mechanika i przypieczętował zwycięstwo w całych rozgrywkach

Kamalowi do końcowego sukcesu wystarczył remis z juniorami Mechanika, ale mistrzowie stanęli na wysokości zadania i wygrali 3:2. Błękitni Długie uplasowali się na drugiej pozycji, a w niedzielę zgarnęli trzy punkty, po oddaniu meczu walkowerem przez OSP Radziki. Trzecie miejsce, po zwycięstwie 4:3 z Albatrosem, zapewnili sobie gracze Korony Półwiesk. W ostatnim pojedynku Kama Ruskowo zremisowała 1:1 z seniorami Mechanika.

– Poziom rozgrywek był w tym roku dużo wyższy, w niektórych meczach musieliśmy naprawdę mocno pracować – mówi Łukasz Tylicki ze zwycięskiej drużyny. – Nie

bez znaczenia jest fakt, że w wielu ekipach grali piłkarze, którzy mają za sobą karierę ligową. My jesteśmy zgraną ekipą, a w ostatnich kolejkach byliśmy niezwykle zmotywowani. Chcieliśmy to wygrać.

Po sportowej rywalizacji odbyła się oficjalna ceremonia wręczenia pucharów i nagród indywidualnych. Najlepszym strzelcem po raz kolejny został Jakub Dzierżyński z ekipy mistrzów, a nagrodę dla najlepszego bramkarza odebrał Piotr Gredecki, który także reprezentował Kamal.

Tekst i fot.
Tomasz Błaszczewicz

Tabela końcowa:

Lp.	Nazwa	Pkt
1.	Kamal Radziki	32
2.	Błękitni Długie	29
3.	Korona Półwiesk	25
4.	Mechanik Długie Junior	22
5.	OSP Radziki	19
6.	Mechanik Długie Senior	18
7.	Albatros Kiełpiny	10
8.	Kama Ruskowo	7

Najlepszym strzelcem po raz kolejny został Jakub Dzierżyński

Na drugim miejscu uplasowali się Błękitni Długie

Tytuł obronił Kamal Radziki

WÓJT GMINY SKRWILNO

Skrwilno, 8 marca 2017 roku

OBWIESZCZENIE

o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowości Mościska i Rak

Na podstawie art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353 z późn. zm.)

zawiadamiam o przystąpieniu do sporządzenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowości Mościska i Rak (procedura wszczęta uchwałą nr XXI/129/16 Rady Gminy w Skrwilnie z dnia 21 listopada 2016 r.) oraz do sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko do wymienionego planu miejscowego. Z dostępną na aktualnym etapie dokumentacją sprawy można zapoznać się w Urzędzie Gminy w Skrwilnie, ul. Rypińska 7, 87-510 Skrwilno. Uwagi i wnioski do ww. dokumentów mogą być składane w formie pisemnej, ustnie do protokołu, za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, o którym mowa w ustawie z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym w Urzędzie i na adres Urzędu Gminy w Skrwilnie, ul. Rypińska 7, 87-510 Skrwilno w terminie do dnia (proszę obliczyć 21 dni od dnia ukazania się ogłoszenia – zgodnie z kpa).

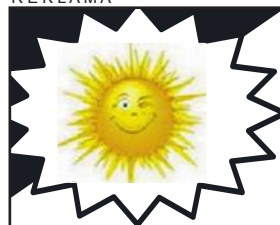
Organem właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków jest Wójt Gminy Skrwilno.

WÓJT GMINY
SKRWILNO

Wyniki 14. kolejki

Albatros Kiełpiny	3:4	Korona Półwiesk
Kama Ruskowo	1:1	Mechanik Długie Senior
Mechanik Długie Junior	2:3	Kamal Radziki
Błękitni Długie	3:0 (walkower)	OSP Radziki

OGŁOSZENIE

Wczesne Wspomaganie
Rozwoju dziecka,
Zajęcia z
oligofrenopedagogiem
Zajęcia logopedyczne,
Zajęcia rewalidacyjne,
Zajęcia z psychologiem
Zajęcia hipoterapii,
Integracja sensoryczna
Fizjoterapia (rehabilitacja)
Muzykoterapia
Metoda Ruchu Rozwijającego
Weroniki Sherborne
Program Aktywności Knillów
Metoda Porannego Kręgu
Metoda Szota
Punkt Przedszkolny
„Słoneczko” Dylewo 2
87-500 Rypin

**Punkt Przedszkolny
„Słoneczko”
i Szkoła Podstawowa
Specjalna w Dylewie**

BEZPŁATNE

Zaprasza wszystkich rodziców z dziećmi ze spektrum autyzmu do współpracy. Metodą przewodnią jest terapia behawioralna prowadzona w systemie 1:1

Godziny otwarcia:

pn. – pt. 8.00-18.00

Tel. 515 801 228

Złota drużyna z Rypina

FUTSAL ▶ W sobotę 4 marca w hali RCS-u rywalizowali oldboje z zaprzyjaźnionych miast. Nasza drużyna nie dała szans rywalom i sięgnęła po puchar, pokonując w finale ekipę z Lipna

Oldboje zagrali w Rypinie już po raz czwarty. Tym razem w hali RCS-u spotkały się drużyny z: Sierpca, Lipna, Golubia-Dobrzynia, Chełmży, Żuromina, Płońska, Żyrardowa i dwie ekipy z Rypina.

Lech Rypin Oldboy rozpoczął turniej od wygranej 2:1 z Chełmżą. Później przyszedł pewny zwycięstwa: 3:1 z Żurominem i 7:0 z Golubem-Dobrzyniem. W półfinale na nasz zespół czekali rywale z Płońska. Gospodarze zaprezentowali dojrzały futbol i wygrali ten pojedynek 3:0. W wielkim finale Rypin spotkał się z Lipnem. Sąsiedzi próbowali nawiązać walkę, ale nasza drużyna

koncertowo wypunktowała rywali, wygrywając 6:1. Gorzej poradził sobie drugi rypiński zespół, który pożegnał się z rozgrywkami po fazie grupowej.

Królem strzelców turnieju został Piotr Buchalski, na co dzień kapitan seniorów Lecha, a nagrodę dla najlepszego bramkarza odebrał Dariusz Pyszora. Uehonorowani zostali także najstarsi zawodnicy. Upominki otrzymali m.in. Janusz Niedbalski i Marek Dutkiewicz.

– Wiem, że uchodziliśmy za faworytów, ale turniej był bardzo wyrównany i o każde zwycięstwo musieliśmy mocno walczyć – mówi

kapitan Michał Bilicki. – Wynik finału może sugerować, że było nam łatwo, jednak lipnianie postawili naprawdę trudne warunki. Cieszymy się z sukcesu, regularne treningi przyniosły efekty.

W przerwach między meczami organizatorzy przygotowali niespodzianki dla kibiców. Fani futbolu, którzy zasiedli na trybunach, przy wejściu otrzymywali losy. Szczęśliwcy mogli wygrać zestaw ręczników, sztućców, karnety na basen i kręgle oraz główną nagrodę – rower.

Nie zabrakło wrażeń artystycznych. Na parkiecie zaprezentowali

się tancerze i tancerki z Dziecięco-Młodzieżowej Grupy Estradowej pod kierownictwem Katarzyny Becmer. Artyści zaprezentowali m.in. program, który przyniósł im zwycięstwo na IX Letnim Festiwalu Tańca w Wiśle. Krótki występ przygotował też duet akordeonowy: Maciej Ardanowski-Grzegorz Domański. Dodatkową atrakcją była niespodziewana wizyta Andrzeja Strejlaua, byłego selekcjonera kadry narodowej i eksperta telewizyjnego oraz Eugeniusza Nowaka, wiceprezesa PZPN-u.

Tekst i fot.
Tomasz Błaszczewicz

TABELA KOŃCOWA:

1. Rypin I
2. Lipno
3. Chełmża
4. Płońsk
5. Żyrardów
6. Żuromin
7. Golub-Dobrzyń
8. Sierpc
9. Rypin II

Tygodnik Regionu Rypińskiego CRY był patronem medialnym sobotniego turnieju

Dariusz Pyszora (drugi z lewej) odebrał nagrodę dla najlepszego bramkarza

Lechici obronili tytuł wywalczony w ubiegłym roku

Wiceprezes PZPN-u Eugeniusz Nowak i trener Andrzej Strejlau chętnie pozowali do zdjęć m.in. z podopiecznymi Dziecięcej Akademii Piłkarskiej

Kibice mogli wygrać atrakcyjne nagrody m.in. blender

Królem strzelców został Piotr Buchalski (w żółtej koszulce)

Andrzej Strejlau, legenda polskiej piłki, w towarzystwie uczniów klasy mundurowej Zespołu Szkół nr 2 w Rypinie

W przerwie między meczami wystąpiła Dziecięco-Młodzieżowa Grupa Estradowa